

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

**ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
SCHOOL OF
BUSINESS**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
MSc IN MARKETING &
COMMUNICATION

ΤΜΗΜΑ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

**«Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ
ΑΣΤΙΚΗΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ SARANTAPORO.GR»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΛΕΙΣΙΑΡΗ

Προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για το μεταπτυχιακό δίπλωμα
ειδίκευσης μάρκετινγκ & επικοινωνίας

ΑΘΗΝΑ 2016

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία υποβάλλεται από τον συγγραφέα της ως μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και διατίθεται μέσω της Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης του Μ.Π.Σ.

Υπεύθυνα δηλώνεται ότι, η παρούσα διπλωματική εργασία έχει συγγραφεί από τον υπογράφοντα και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Η εργασία αυτή, έχοντας εκπονηθεί από τον υπογράφοντα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές του απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξε για την εκπόνησή της αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο.

Σύντομες αναφορές στη διπλωματική εργασία επιτρέπονται χωρίς ειδική άδεια, υπό την προϋπόθεση ότι γίνονται ακριβείς αναφορές στις πηγές. Η έγκριση των αιτήσεων για άδεια χρήσης εκτεταμένου αποσπάσματος ή αναπαραγωγής μέρους ή του συνόλου της διπλωματικής εργασίας χορηγείται από την Συντονιστική Επιτροπή του Μ.Π.Σ., εφόσον κρίνει ότι η χρήση του υλικού είναι προς το συμφέρον του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΛΕΙΣΙΑΡΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας είναι να διερευνήσει πώς μία μη κερδοσκοπική οργάνωση, στη συγκεκριμένη περίπτωση η ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr, η οποία έχει αναλάβει την εγκατάσταση, τη λειτουργία και την επέκταση κοινοτικών ασύρματων δικτύων στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας σε συνεργασία με κατοίκους και φορείς της περιοχής, μπορεί να ωφελήσει την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη μιας αγροτικής και απομακρυσμένης περιοχής.

Για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας εργασίας μελετώνται οι ιδιαιτερότητες, οι ανάγκες και τα προβλήματα που έχουν απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές και συγκεκριμένα στον πρωτογενή τομέα, που αποδεδειγμένα είναι κύριος τομέας επαγγελματικής δραστηριότητας σε αυτές τις περιοχές, γίνεται μία σύντομη ανασκόπηση του κλάδου των μη κερδοσκοπικών εταιρειών /οργανισμών και οι ιδιαιτερότητές τους και διερευνώνται οι δυνατότητες η ψηφιακή τεχνολογία να αποτελέσει καταλύτης ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης αγροτικής περιοχής.

Στα πλαίσια της εργασίας διεξάγεται ποιοτική έρευνα με χρήση προσωπικών συνεντεύξεων ανθρώπων της περιοχής οι οποίοι έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον πρωτογενή τομέα, με στόχο τη διερεύνηση των αναγκών και των προβλημάτων του στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας, ιδιαίτερα όσον αφορά τη παραγωγικότητα και τη διαχείριση της πληροφορίας/γνώσης και ο ρόλος που μπορούν να παίξουν οι ΤΠΕ στην επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Ως αποτέλεσμα αυτής της μελέτης, διαμορφώνεται ένα πλάνο μάρκετινγκ για την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (ΑΜΚΕ) Sarantaporo.gr, ως πρόταση για την περαιτέρω μελλοντική της ανάπτυξη.

Λέξεις κλειδιά

Απομακρυσμένη και αγροτική περιοχή, ΤΠΕ, αγροτική ανάπτυξη, πρωτογενής τομέας, μη κερδοσκοπική οργάνωση, μάρκετινγκ μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, πλάνο μάρκετινγκ, ποιοτική έρευνα, κοινοτικά δίκτυα, υποδομές κοινής χρήσης

Στην οικογένειά μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	4
1. Εισαγωγή.....	12
1.1. Ερευνητικός σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας.....	12
1.2. Βιβλιογραφική επισκόπηση της ψηφιακής τεχνολογίας ως παράγοντας ανάπτυξης απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών.....	13
1.3. Η περίπτωση του Σαρανταπόρου	15
2. Απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές	17
2.1. Ιδιαιτερότητες	17
2.2. Ανάγκες	19
2.3. Πώς η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει καταλύτης ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης και αγροτικής περιοχής.....	20
2.3.1. Γενικά οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ.....	20
2.3.2. Οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα	24
2.3.3. Προβλήματα.....	29
2.3.4. Διείσδυση και χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη Ελλάδα.....	31
3. Ο κλάδος των μη κερδοσκοπικών οργανισμών και οι ιδιαιτερότητές τους.....	34
3.1. Ερμηνεία της μη κερδοφορίας.....	35
3.2. Χαρακτηριστικά του μη κερδοσκοπικού κλάδου.....	35
3.3. Μάρκετινγκ μη κερδοσκοπικών εταιρειών.....	37
3.4. Η ιδέα του μάρκετινγκ (marketing concept) και του μάρκετινγκ του μη-κερδοσκοπικού κλάδου.....	37
4. Ποιοτική έρευνα για τις ανάγκες των αγροτών της περιοχής και τη σχέση τους με την ΑΜΚΕ ..	39
4.1. Μεθοδολογία	39
4.2. Πλάνο συνεντεύξεων	40
4.3. Συμμετέχοντες στην έρευνα	47
4.4. Εγκυρότητα και αξιοπιστία	48
4.5. Συλλογή στοιχείων	49
4.6. Αντιληπτικό περίγραμμα της ποιοτικής έρευνας	49
4.7. Ανάλυση δεδομένων.....	50
4.8. Εμπειρικά ευρήματα	51
4.1.1. Προφίλ των ερωτηθέντων.....	51
4.1.2. Θεματικές ενότητες.....	54
4.2. Συμπεράσματα – προτάσεις	64

5.	Πλάνο μάρκετινγκ της AMKE Sarantaporo.gr	66
5.1.	Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος.....	67
5.1.1.	Εταιρικό προφίλ – η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Sarantaporo.gr.....	67
5.1.2.	Έργα που έχει υλοποιήσει μέχρι τώρα	69
5.1.3.	Αποστολή και όραμα της AMKE Sarantaporo.gr.....	69
5.1.4.	Γενική επιχειρησιακοί στόχοι.....	71
5.1.5.	Χρηματοοικονομική κατάσταση της AMKE.....	71
5.1.6.	Οργανωτική δομή της AMKE.....	72
5.1.7.	Δραστηριότητες μάρκετινγκ και πωλήσεων	72
5.1.8.	Αποτελέσματα μάρκετινγκ και πωλήσεων	72
5.2.	Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος	73
5.2.1.	Περιφέρεια Θεσσαλίας	73
5.2.2.	Δήμος Ελασσόνας.....	73
5.2.3.	Η περιοχή του Σαρανταπόρου – κατάσταση προσβασιμότητας σε ΤΠΕ	75
5.3.	Επιχειρηματικό μοντέλο και επιλογή αγορών στόχων	77
5.3.1.	Τμήματα της αγοράς	81
5.3.2.	Σχέσεις με τους πελάτες.....	81
5.3.3.	Προτάσεις αξίας	82
5.4.	Ανάλυση SWOT	83
5.5.	Καθορισμός στόχων	85
5.6.	Στρατηγική μάρκετινγκ και δράσεις.....	85
5.6.1.	Στρατηγική Τμηματοποίησης	85
5.6.2.	Στρατηγική διαφοροποίησης	86
5.6.3.	Στρατηγική συνεργασιών	88
5.6.4.	Στρατηγική Branding	88
5.6.5.	Στρατηγική τοποθέτησης	90
5.7.	Μίγμα μάρκετινγκ	90
5.8.	Αξιολόγηση.....	93
6.	Συμπεράσματα	94
6.1.	Γενικά	94
6.2.	Περιορισμός της μελέτης	95
6.3.	Σύσταση για περαιτέρω έρευνα	96
7.	Αναφορές και Βιβλιογραφία.....	- 97 -
7.1.	Αναφορές	- 97 -

7.2. Βιβλιογραφία	- 98 -
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	- 100 -
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΜΚΕ SARANTARORO.GR	- 101 -
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ.....	- 105 -

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1	Οφέλη από την χρήση ΤΠΕ σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές	21
Πίνακας 2	Προβλήματα των απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών σε σχέση με τη χρήση ΤΠΕ	29
Πίνακας 3	Παρούσα κατάσταση της συνδεσιμότητας με ΤΠΕ στην Ελλάδα στις αρχές το 2015	32
Πίνακας 4	Πλάνο προσωπικών συνεντεύξεων – Ερωτηματολόγιο	42
Πίνακας 5	Προφίλ ερωτηθέντων	52
Πίνακας 6	Διερεύνηση αναγκών/προβλημάτων που αφορούν τον πρωτογενή τομέα της περιοχής .	55
Πίνακας 7	Χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα της περιοχής	57
Πίνακας 8	Οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ	59
Πίνακας 9	Αποστολή και όραμα της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr	70
Πίνακας 10	Κοινωνικοοικονομικό προφίλ της περιοχής	74
Πίνακας 11	Χωριά μέλη του κοινοτικού ασύρματου δικτύου Sarantaporo.gr.....	76
Πίνακας 12	Καμβάς επιχειρηματικού μοντέλου (Business model canvas) της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr	79
Πίνακας 13	Η ανάλυση SWOT της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr.....	84

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1	Η πρόοδος στον αγροτικό τομέα, εισάγοντας ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία	25
Εικόνα 2.	Διαφορετικοί τύποι τεχνολογιών που εμπλέκονται στην έξυπνη αγροτική ανάπτυξη.....	27
Εικόνα 3.	Συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα.....	47
Εικόνα 4.	Συνοπτική περιγραφή των διαφόρων σταδίων της ανάλυσης δεδομένων για την ποιοτική έρευνα.....	51
Εικόνα 5.	Άμεσα οφέλη από την χρήση των ασύρματων κοινοτικών δικτύων Sarantaporo. gr.....	68
Εικόνα 6.	Λίστα ελέγχου του περιβάλλοντος του ανταγωνιστή	87
Εικόνα 7.	Logo της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr	89
Εικόνα 8.	Μέθοδος δημιουργίας της υπόσχεσης του brand της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr	90
Εικόνα 9.	Ασύρματα κοινοτικά δίκτυα Sarantaporo.gr.....	- 102 -
Εικόνα 10.	Δίκτυο κορμού Sarantaporo. gr (Backbone network)	- 103 -

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

ΑΜΚΕ	Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία
ΕΚΕ	Εταιρική κοινωνική ευθύνη
ΚΓΠ	Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΠΟΠ	Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης
DOCSIS	Data over cable service interface specification
DSL	Digital subscriber line
DSLAM	Digital subscriber line access multiplexer
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FTTP	Fiber to the premises
HSPA	High speed packet access
ICT	Information and communications technology
IoT	Internet of Things
LTE	Long term evolution
M2M	Machine to machine
Mbps	Megabits per second
NGA	Next-generation access
SWOT	Strenghts Weaknesses Opportunities Threats
VDSL	Very high speed digital subscriber line
WiMAX	Worldwide Interoperability for Microwave Access

1. Εισαγωγή

1.1. Ερευνητικός σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας

Αρκετές αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές σε Ελλάδα και Ευρώπη αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της πρόσβασης σε σύγχρονες υποδομές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών είτε μη έχοντας καθόλου πρόσβαση σε αυτές, είτε έχοντας πρόσβαση αλλά με πολύ χαμηλές ταχύτητες, ενώ την τελευταία δεκαετία βρισκόμαστε αντιμέτωποι με τη μαζική συγκέντρωση των υπηρεσιών σε online εφαρμογές¹. Οι κοινωνικές ανισότητες στον ψηφιακό δημόσιο χώρο υπάρχουν λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης, του χαμηλού οικονομικού προφίλ και της έλλειψης εμπορικού ενδιαφέροντος από τηλεπικοινωνιακές εταιρείες να επενδύσουν σε αυτές τις περιοχές.

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας είναι να διερευνήσει πώς μία μη κερδοσκοπική οργάνωση, στη συγκεκριμένη περίπτωση η AMKE Sarantaporo.gr, η οποία έχει αναλάβει την εγκατάσταση, τη λειτουργία και την επέκταση κοινοτικών ασύρματων δικτύων στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας σε συνεργασία με κατοίκους και φορείς της περιοχής, μπορεί να ωφελήσει την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη μιας αγροτικής και απομακρυσμένης περιοχής.

Για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας εργασίας μελετώνται:

- οι ιδιαιτερότητες, οι ανάγκες και τα προβλήματα που έχουν τέτοιου είδους περιοχές και συγκεκριμένα στον πρωτογενή του τομέα, που αποδεδειγμένα είναι ο κύριος τομέας επαγγελματικής δραστηριότητας σε αυτές τις περιοχές,
- ο κλάδος των μη κερδοσκοπικών εταιρειών/οργανισμών και οι ιδιαιτερότητές τους,
- πώς η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει καταλύτης ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης αγροτικής περιοχής,

---

¹ Emmanouil Dimogerontakis, Carlos Rey-Moreno, Vasilis Chrysos, Pau Escrich, Victor Oncins, and Leandro Navarro, "Community Networks as critical infrastructure: Socio-technical issues," Unpublished article, Aug. 2014.

- οι ανάγκες και τα προβλήματα του πρωτογενή τομέα στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας, ιδιαίτερα όσον αφορά τη παραγωγικότητα και τη διαχείριση της πληροφορίας/γνώσης και ο ρόλος που μπορούν να παίξουν οι ΤΠΕ στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, μέσω διενέργειας ποιοτικής έρευνας με χρήση προσωπικών συνεντεύξεων ανθρώπων της περιοχής οι οποίοι έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον πρωτογενή τομέα.

Ως αποτέλεσμα αυτής της μελέτης, διαμορφώνεται ένα πλάνο μάρκετινγκ για την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (ΑΜΚΕ) Sarantaroro.gr, ως πρόταση για την περαιτέρω μελλοντική της ανάπτυξη.

1.2. Βιβλιογραφική επισκόπηση της ψηφιακής τεχνολογίας ως παράγοντας ανάπτυξης απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών

Κατά τη βιβλιογραφική επισκόπηση συλλέγονται γνώσεις που αφορούν το θέμα ενδιαφέροντος, συγκεκριμένα με ποιο τρόπο οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να αποτελέσουν παράγοντας ανάπτυξης των απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών. Χρησιμοποιώντας τη σχετική βιβλιογραφία, διαπιστώθηκε ότι το θέμα έχει αρχίσει να απασχολεί την ερευνητική κοινότητα σχετικά πρόσφατα, αλλά φαίνεται να έχει απασχολήσει πολλούς σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όλοι οι μεγάλοι παγκόσμιοι οργανισμοί (τα Ενωμένα Έθνη, η Ευρωπαϊκή Ένωση) και κράτη δίνουν μεγάλη βαρύτητα στη διερεύνηση των οφελών που μπορεί να έχει η χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές, κυρίως για την αντιμετώπιση της φτώχειας σε υποανάπτυκτες περιοχές, για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο και για ευκαιρίες κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση ανέδειξε ότι υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία στον ορισμό της έννοιας απομακρυσμένη και αγροτική περιοχή, τα οποία αναλύονται στο Κεφάλαιο 2 *Απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές*. Οι ανάγκες και τα προβλήματα αυτών των περιοχών διαφέρουν ανά ηπείρους

και στη παρούσα εργασία το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας.

Βρέθηκαν αρκετές μελέτες περίπτωσης (case studies), εκ πρώτης όψεως παρόμοιες με την εξεταζόμενη περίπτωση της περιοχής του Σαρανταπόρου, αλλά οι περισσότερες από αυτές αφορούσαν υποανάπτυκτες περιοχές της Αφρικής, της Ινδίας ή της Λατινικής Αμερικής με τελείως διαφορετικές συνθήκες κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος και κάποιες άλλες περιπτώσεις ήταν από τις ΗΠΑ ή τη Μεγάλη Βρετανία², όπου δεν θα μπορούσε να συγκριθεί η γενικότερη νοοτροπία των εμπλεκόμενων σε αυτές τις χώρες με αυτή της ελληνικής επαρχίας. Το μεγαλύτερο παράδειγμα ωστόσο χρήσης ΤΠΕ για την ανάπτυξη μιας αγροτικής περιοχής έρχεται από την Ισπανία και το Guifi.net, το οποίο ξεκίνησε αντίστοιχα από μία αγροτική περιοχή η οποία ήταν αντιμέτωπη με το ίδιο πρόβλημα έλλειψης υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Εκεί, το πρόβλημα λύθηκε δημιουργώντας μία κοινής χρήσης ασύρματη τηλεπικοινωνιακή υποδομή, η οποία αρχικά συνέδεε μεταξύ τους τα σπίτια των χωριών, στη συνέχεια μεταξύ τους τα χωριά, καταφέροντας έτσι να φτάσουν κοντά σε περιοχές, οι οποίες διέθεταν ήδη τέτοιες τηλεπικοινωνιακές υποδομές και έτσι να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Ήταν από τους πρώτους οι οποίοι εγκατέστησαν ιδιόκτητο δίκτυο οπτικών ινών κοινής χρήσης δίνοντας πρόσβαση στο διαδίκτυο σε φάρμες και οικίες με πολύ υψηλές συμμετρικές ταχύτητες, ενώ ταυτόχρονα ανέπτυξαν ένα καινοτόμο μοντέλο ανάπτυξης σύγχρονων τηλεπικοινωνιακών υποδομών κοινής ιδιοκτησίας και χρήσης, το οποίο μάλιστα πρόσφατα βραβεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή³. Το Guifi.net είναι συνεργάτης της AMKE Sarantaroro.gr στο ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα CONFINE⁴ (Community Networks Testbed for the Future Internet) από το 2014.

Έτσι, διαπιστώνεται ότι υπάρχουν πολλά και λειτουργικά παραδείγματα καινοτόμων λύσεων και μοντέλων ανάπτυξης κάνοντας χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε παγκόσμιο

---

² <http://b4rn.org.uk/>

³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/five-projects-got-first-ever-european-broadband-award>

⁴ <https://confine-project.eu/>

επίπεδο, τα οποία χρειάζεται να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής επαρχίας.

1.3. Η περίπτωση του Σαρανταπόρου

Τα χωριά της περιοχής του Σαρανταπόρου Ελασσόνας αποτελούσαν αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του ψηφιακού χάσματος. Βρίσκονται σε απομακρυσμένη αγρότο-κτηνοτροφική περιοχή με συνεχή μείωση του μόνιμου πληθυσμού, με όλο και λιγότερες ευκαιρίες για εργασία, πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης. Ακολούθως, οι αγροτικές κοινότητες δεν είναι σε θέση να συμμετάσχουν πλήρως στην αναδυόμενη οικονομία της πληροφορίας και του δημόσιου ψηφιακού χώρου.

Η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (ΑΜΚΕ) Sarantaporo.gr συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2013. Είναι η συνέχεια μιας εθελοντικής ομάδας που δραστηριοποιείται από το 2010 στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας, οικοδομώντας κοινοτικά ασύρματα δίκτυα (Bina, M. and G.M.Giaglis, 2006) σε συνεργασία με ενεργούς πολίτες, κατοίκους, τοπικούς φορείς και συλλόγους. Το εγχείρημα διασυνδέει 14 χωριά της περιοχής

«Τα ασύρματα κοινοτικά δίκτυα (ή ασύρματες κοινότητες) προτείνουν ένα διαφορετικό μοντέλο για τη δημιουργία και λειτουργία υποδομών Ασύρματων Τοπικών Δικτύων που βασίζεται στην αυτοδιαχείριση των μελών τους προσπερνώντας με αυτόν τον τρόπο την ανάγκη ενός κεντρικού ρόλου – συντονιστή για την ανάπτυξη του δικτύου. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη μιας ασύρματης κοινότητας δημιουργούν το δικό τους ασύρματο κόμβο (Access Point), προσκαλούν φίλους και γείτονες να συνδεθούν ως πελάτες στον κόμβο τους και, στη συνέχεια, διασυνδέονται με άλλους κόμβους (που τυπικά ανήκουν σε άλλα μέλη με κοινές, όμως, επιδιώξεις) για να δημιουργήσουν τελικά ένα ασύρματο δίκτυο από ‘οικιακούς’ κόμβους με τη δυνατότητα κάλυψης μητροπολιτικών περιοχών. Για την υποστήριξη της λειτουργίας της κοινοτικής υποδομής, οι συμμετέχοντες συνεισφέρουν πόρους όπως χρόνο, χρήμα και προσπάθεια για τη δημιουργία και διασύνδεση των κόμβων τους με το δίκτυο, μοιράζονται τις εξειδικευμένες γνώσεις τους σχετικά με την ασύρματη δικτύωση, εμπλουτίζουν το δίκτυο με χρήσιμες υπηρεσίες και περιεχόμενο, ενώ, παράλληλα, τους δίνεται η δυνατότητα να αναπτύξουν κοινωνικές σχέσεις σε δύο επίπεδα – στο φυσικό επίπεδο μέσω προσωπικών επαφών και συναντήσεων και στο εικονικό (ψηφιακό) επίπεδο μέσω διαδικτυακών τόπων συζήτησης και VoIP τηλεφωνίας. Τελικά, οι ασύρματες κοινότητες αντιπροσωπεύουν ένα αγαθό που δημιουργείται από τη συνάθροιση των συνεισφορών κάθε μέλους και στη συνέχεια διαμοιράζεται σε κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη ανεξάρτητα από το ύψος της συνεισφοράς του»

Bina, M. and G.M. Giaglis, 2006

μεταξύ τους σε μία κοινή τηλεπικοινωνιακή υποδομή, παρέχοντας πρόσβαση στο διαδίκτυο για τη τοπική κοινωνία και τους επισκέπτες.

Αποτελεί μία ελπιδοφόρο εναλλακτική πρόταση για την ταχεία γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος σε απομακρυσμένες περιοχές, προάγοντας τη συνεργασία για την ανάπτυξη κοινών υποδομών (infrastructure as a commons) και την ισότιμη συμμετοχή στη ψηφιακή εποχή και τον πλούτο γνώσης και ευκαιριών που αυτή προσφέρει. Παράλληλα φιλοδοξεί μέσω των δράσεων και των συνεργειών της με άλλους φορείς και οργανισμούς να δημιουργήσει προϋποθέσεις ανάπτυξης της περιοχής, συνδυάζοντας την έρευνα στις σύγχρονες τεχνολογίες με τον πρωτογενή τομέα, δημιουργώντας έτσι ένα μοντέλο ανάπτυξης, το οποίο θα μπορεί να αναπαραχθεί και σε άλλες περιοχές που βρίσκονται σε «ψηφιακή» και όχι μόνο απομόνωση.

2. Απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές

2.1. Ιδιαιτερότητες

Η έννοια «αγροτική περιοχή» είναι πολυδιάστατη και πολύπλοκη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός της. Οι αγροτικές κοινότητες και περιοχές διαφέρουν δραματικά στις συνθήκες, τη δημογραφία, την ιστορία, την οικονομία, τον πολιτισμό και τις δομές διακυβέρνησής τους. Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για τη χρήση διαφορετικών ορισμών για διαφορετικούς σκοπούς και σε διαφορετικά πλαίσια.

Παρόλη τη πολυπλοκότητα, οι αγροτικές περιοχές έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά, τα οποία σχετίζονται με τον χαμηλό συνολικό πληθυσμό, τη χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού και τη σχετική γεωγραφική απομόνωση (απόσταση από τα κέντρα), που τους διακρίνουν από τις αστικές και προαστιακές περιοχές. Συνήθως στις απομακρυσμένες περιοχές στην Ελλάδα ο κύριος τομέας επαγγελματικής δραστηριότητας είναι ο πρωτογενής – γεωργία και κτηνοτροφία. Στην Ελλάδα υπάρχει και η περίπτωση των νησιών, όπου επίσης βιώνουν την απομόνωση, αλλά εκεί πολύ διαδεδομένη επαγγελματική δραστηριότητα πέρα από τον πρωτογενή τομέα, είναι και η ενασχόληση με τον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών (πχ τουρισμός).

Η απόσταση είναι ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα, όταν πρόκειται για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Είτε η περιοχή είναι αραιοκατοικημένη, είτε βρίσκεται μακριά από αστικά κέντρα ή και τα δύο, οι επιπτώσεις στις ζωές του ντόπιου πληθυσμού είναι πολλές και πολύ σημαντικές. Η πιο προφανής επίπτωση είναι το κόστος. Οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών ξοδεύουν σχετικά υψηλά ποσοστά των προϋπολογισμών τους για μεταφορά, συχνά οδηγούν μεγάλες αποστάσεις στη καθημερινή τους ζωή, είτε για να βρεθούν στο χώρο εργασίας τους, είτε για να παρακολουθήσουν τα παιδιά μαθήματα στο σχολείο, είτε για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, είτε για οποιαδήποτε κοινωνικο-οικονομική συναλλαγή. Αυτό το γεγονός, πέρα από το οικονομικό κόστος των μετακινήσεων, σημαίνει και υψηλότερο κόστος παράδοσης για πολλά βασικά αγαθά και υπηρεσίες, ενώ επίσης έχει μεγάλη επίπτωση στο χρόνο που ένας κάτοικος

απομακρυσμένης περιοχής χάνει κατά τις μετακινήσεις του, τον προγραμματισμό και τον συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων του. Οι προϋπολογισμοί των αγροτικών νοικοκυριών θα πρέπει πάντα να λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές απαιτήσεις της απόστασης.

Τα χρήματα και ο χρόνος όμως δεν είναι οι μόνοι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν τους οι κάτοικοι αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών. Η απόσταση συνήθως φέρνει και το μεγάλο τίμημα της μη συμμετοχής στα κοινά και στις κοινωνικές δραστηριότητες και συναναστροφές. Για παράδειγμα, οι μαθητές που φοιτούν σε σχολεία που βρίσκονται μακριά από τα σπίτια τους, συμμετέχουν σε πολύ χαμηλότερο βαθμό σε εξωσχολικές δραστηριότητες από ότι οι μαθητές των οποίων τα σχολεία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση.⁵

Οι αγροτικές περιοχές χαρακτηρίζονται από χαμηλό ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, ενώ το επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας είναι συνήθως χαμηλό με τη πλειοψηφία της να συγκεντρώνεται στον πρωτογενή τομέα (Corpus et al., 2006).

Οι έμμεσες δαπάνες της απόστασης επηρεάζουν τις δια βίου προοπτικές πολλών κατοίκων αγροτικών περιοχών, πρώτον μειώνοντας άμεσα τις οικονομικές τους αποδοχές, και δεύτερον, αλλά εξίσου σημαντικό, περιορίζοντας τις ευκαιρίες πνευματικής, δημιουργικής, πολιτιστικής ανάπτυξης και ίσης συμμετοχής στην κοινωνικο-οικονομική ζωή της χώρας.

Οι ιδιαιτερότητες των αγροτικών περιοχών αποτελούν όμως και θετικός παράγοντας, καθώς σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρουσιάζουν έντονα διαφοροποιημένη οικονομική δραστηριότητα, η οποία οδηγεί στην ανάπτυξη πολλαπλών ικανοτήτων του πληθυσμού. Δίνονται αυξημένες δυνατότητες ανταγωνιστικότητας και ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ του πρωτογενούς και των υπολοίπων οικονομικών τομέων.

Η ισχύουσα αποκεντρωτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης εστιάζει στην ενίσχυση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ

---

⁵ http://www.ruraledu.org/user_uploads/file/rpm/RPM16_01.pdf

επαγγελματικών κλάδων και τις συνεργασίες με άλλες περιοχές για την αξιοποίηση των πολλαπλών δυνατοτήτων που προσφέρουν οι εν λόγω περιοχές. Δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην επίτευξη «έξυπνης» και βιώσιμης ανάπτυξης μέσα από τη δημιουργία έξυπνων αγροτικών περιοχών οι οποίες θα βασίζονται στην αποτελεσματική αξιοποίηση των τοπικών παραγωγικών πόρων, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και τον εκσυγχρονισμό των παραδοσιακών δραστηριοτήτων σε αυτές τις περιοχές, όπως και την ανάπτυξη συνεργατικής κουλτούρας ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους στην κοινωνικο-οικονομική ζωή των περιοχών αυτών.

Η δημιουργία έξυπνων περιοχών με μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη θα πρέπει να βασίζεται στη δημιουργία κατάλληλων υποδομών και δικτύων, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, προωθώντας την έρευνα και την καινοτομία (ESPON, 2010). Η προσέγγιση αυτή προτείνεται να ενσωματώνεται πλέον και σε αγροτικές περιοχές, δίνοντάς τους μοναδικές ευκαιρίες ανάπτυξης.

2.2. Ανάγκες⁶

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη μεταρρύθμιση, στο πλαίσιο του γενικότερου επανασχεδιασμού της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΓΠ), για την περίοδο 2014-2020⁷, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με βάση τουλάχιστον τέσσερις από τις έξι κοινές προτεραιότητες της ΕΕ:

- «προώθηση της μεταφοράς γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές,
- βελτίωση της βιωσιμότητας/ανταγωνιστικότητας όλων των επιμέρους κλάδων της γεωργίας και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών,
- προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, της καλής μεταχείρισης των ζώων και της διαχείρισης των κινδύνων στον τομέα της γεωργίας,

⁶ <http://www.agrotikianaptixi.gr/Uploads/Files/stratigiki.pdf>

⁷ http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_el.htm

- αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τη γεωργία και τη δασοκομία,
- αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα που θα είναι ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, όσον αφορά τους τομείς της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων και της δασοκομίας,
- καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές.»⁸

2.3. Πώς η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει καταλύτης ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης και αγροτικής περιοχής

2.3.1. Γενικά οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ υπόσχονται θεμελιώδεις αλλαγές σε όλες τις πτυχές της ζωής μιας κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης της γνώσης, την κοινωνική αλληλεπίδραση, οικονομικών και επιχειρηματικών πρακτικών, πολιτική δέσμευση με την έννοια της ενεργής συμμετοχής στα κοινά, των μέσων ενημέρωσης, της εκπαίδευσης, της υγείας, της αναψυχής και ψυχαγωγίας.

Ο ρόλος των ΤΠΕ είναι καταλυτικός στη λύση του πολύπλοκου προβλήματος της φτώχειας αξιοποιώντας νέες ευκαιρίες για εισόδημα. Οι ΤΠΕ μπορούν να δώσουν λύσεις στις υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας σε απομακρυσμένες περιοχές. Μπορούν να παίξουν κεντρικό ρόλο στη χρηστή διακυβέρνηση και την προώθηση της δημοκρατίας και στην βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας.

Δεδομένου ότι η διαχείριση και ανταλλαγή πληροφοριών είναι πλέον βασικό συστατικό στοιχείο της οικονομίας, ο αντίκτυπος της βελτίωσης της ικανότητας για την ανταλλαγή και διαχείριση πληροφοριών θα εξαρτηθεί πρωτίστως από τη λειτουργικότητα της υπόλοιπης οικονομίας. Αυτό υποδηλώνει τη σπουδαιότητα μιας ολιστικής προσέγγισης στην αξιολόγηση του αντίκτυπου των ΤΠΕ. Για παράδειγμα, ο αντίκτυπος της βελτιωμένης πρόσβασης σε ΤΠΕ στα κέρδη των αγροτικών

⁸ http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_el.htm

εκμεταλλεύσεων μέσω της αύξησης της γνώσης των τιμών της αγοράς θα έχει λίγη έως καμία σημασία εάν δεν υπάρχουν δρόμοι για τη μεταφορά των καλλιεργειών στις αγορές, ή εάν δεν υπάρχουν αγορές λόγω αμεταρρύθμιστου αγροτικού τομέα (World Bank 2001).⁹

Συνοπτικά, παρουσιάζονται τα αναμενόμενα οφέλη από τη χρήση των νέων ψηφιακών τεχνολογιών ανά τομέα στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1 Οφέλη από την χρήση ΤΠΕ σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές

ΤΟΜΕΑΣ	ΟΦΕΛΟΣ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	<p>Η συντριπτική πλειοψηφία των φτωχών ζει σε αγροτικές περιοχές και ζουν κατά κύριο λόγο άμεσα ή έμμεσα από τη γεωργία/κτηνοτροφία. Η αύξηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μικρής κλίμακας είναι ένας τομέας όπου οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν σημαντικά. Η ενασχόληση με τη γεωργία συνεπάγεται κινδύνους και αβεβαιότητες, καθώς οι αγρότες αντιμετωπίζουν πολλές απειλές από φτωχά εδάφη, ξηρασία, διάβρωση, καταστροφές από ακραία καιρικά φαινόμενα και παράσιτα. Οι ΤΠΕ μπορούν να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες στους αγρότες για τη γεωργία, όπως τη φροντίδα των καλλιεργειών και της κτηνοτροφίας, των λιπασμάτων και πρώτων υλών, του ελέγχου των παρασίτων, την προμήθεια των σπόρων, την παρακολούθηση και πρόγνωση των καιρικών συνθηκών και την έγκαιρη ενημέρωση για έκτακτα καιρικά φαινόμενα και τις τιμές της αγοράς.</p>
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	<p>Χρησιμοποιώντας τα μέσα που προσφέρουν οι ΤΠΕ δίνεται η δυνατότητα απομακρυσμένης παρακολούθησης μαθημάτων σε πραγματικό χρόνο ή κατά παραγγελία, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Αυτή η δυνατότητα είναι ιδιαίτερης σημασίας για τις απομακρυσμένες περιοχές, μία εκ των οποίων είναι και αντικείμενο αυτής της μελέτης. Η λεγόμενη τηλεεκπαίδευση θα μπορούσε να δίνει σπουδαία ώθηση στο μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων απομακρυσμένων γεωγραφικά και οικονομικά, από σχολεία ή κάθε είδος εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και φορέων.</p> <p>Επίσης, η κατάλληλη χρήση των ΤΠΕ μέσα στην τάξη καλλιεργεί ποιοτική διδασκαλία και μάθηση. Αναπτύσσει ικανότητες πληροφοριακής παιδείας, δηλαδή την ικανότητα κανείς να εντοπίζει, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί πληροφορίες. Έτσι, δύναται να βελτιώνεται η συνολική απόδοση στην παράδοση των μαθημάτων στα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως σε εθνικό, έτσι</p>

⁹ <http://www.ifad.org/innovation/presentations/ict.pdf>

ΤΟΜΕΑΣ	ΟΦΕΛΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	<p>και σε επαρχιακό και κοινοτικό επίπεδο. Η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης, καθώς και στην ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση.</p> <p>Οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας έχουν ζωτικό ρόλο στη σύνδεση της αγροτικής κοινότητας με την υπόλοιπη κοινωνία για την ανταλλαγή πληροφοριών, μια βασική ανάγκη για την οικονομική ανάπτυξη. Η αποτελεσματική χρήση των ΤΠΕ μπορεί να κατεδαφίσει τα γεωγραφικά σύνορα και μπορεί να φέρει αγροτικές κοινότητες πιο κοντά στα παγκόσμια οικονομικά συστήματα.</p> <p>Επιπλέον, οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να δώσουν πλήθος λύσεων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι άνθρωποι στην εργασία τους. Γεγονός, το οποίο μπορεί να συντελέσει στην αύξηση της παραγωγικότητας και τη μείωση του χρόνου και των δαπανών για να ολοκληρωθεί μία συγκεκριμένη εργασία.</p>
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	<p>Η πρόσβαση σε ΤΠΕ, δίνει τη δυνατότητα απομακρυσμένης εργασίας ή εργασίας από το σπίτι. Η ύπαρξη αξιόπιστων ΤΠΕ σε μία απομακρυσμένη περιοχή μπορεί να είναι κίνητρο για τη διατήρηση του υπάρχοντος πληθυσμού και προσελκυστικός παράγοντας για την μετοίκηση νέων ανθρώπων σε τέτοιου είδους περιοχές.</p> <p>Οι άνθρωποι στις αγροτικές περιοχές έχουν έλλειψη ευκαιριών για απασχόληση, επειδή συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με αυτές. Μια χρήση των ΤΠΕ είναι η παροχή on-line υπηρεσιών για εύρεση εργασίας.</p>
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	<p>Οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό στη συμμετοχή και λήψη των αποφάσεων, μέσω των εφαρμογών ανοιχτής διακυβέρνησης αποτελεσματικότερα και με διαφάνεια, ενθαρρύνοντας την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ απομονωμένων πληθυσμών.</p> <p>Η ανοιχτή διακυβέρνηση με χρήση ΤΠΕ μπορεί να έχει άμεση επίπτωση στη μείωση της φτώχειας και τη βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος.</p>
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ	<p>Οι κοινότητες και οι διάφορες αγροτικές οργανώσεις μπορούν να βοηθηθούν μέσω της χρήσης των ΤΠΕ για την απόκτηση, βελτίωση και ενίσχυση ικανοτήτων.</p> <p>Οι ΤΠΕ επιτρέπουν στις αγροτικές και απομακρυσμένες κοινότητες να αλληλοεπιδρούν με άλλες κοινότητες και ενδιαφερόμενους φορείς, μειώνοντας έτσι την κοινωνική απομόνωση. Διευρύνει την προοπτική των τοπικών κοινοτήτων όσον αφορά τις εθνικές ή παγκόσμιες εξελίξεις, ανοίγει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και επιτρέπει την ευκολότερη επαφή με φίλους, συγγενείς και συνεργάτες.</p>

ΤΟΜΕΑΣ	ΟΦΕΛΟΣ
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:	<p>Οι ΤΠΕ παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη βελτίωση των διαδικασιών διαφάνειας και τη λήψη πιο αποτελεσματικών αποφάσεων. Βοηθά στη ευκολότερη πρόσβαση στο νομικό πλαίσιο και σε χρηματοοικονομικές συναλλαγές.</p> <p>Οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα ύπαρξης υπηρεσιών και εφαρμογών μεγάλης σημασίας για τη βελτίωση της καθημερινότητας σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές. Για παράδειγμα, χρησιμοποιώντας το Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού (GPS) που συνδέεται με Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS), ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές και το διαδίκτυο, μπορεί να ελέγχεται και συντονίζεται οποιαδήποτε παραγωγική διαδικασία.</p> <p>Στην Ελλάδα, υπάρχει τεράστιο χάσμα μεταξύ των ακαδημαϊκών πληροφοριών σε κέντρα αγροτικής γνώσης (π.χ. σχετικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα) και των αγροτικών κοινοτήτων. Είναι σημαντικό να εδραιωθούν μηχανισμοί διασύνδεσης ανάμεσά τους, όπως σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, έτσι ώστε να γίνει εφικτή η εφαρμογή τους στην πράξη από τους τελικούς χρήστες (γεωργοί και κτηνοτρόφοι). Πρέπει να υπάρχουν ενδιάμεσοι κρίκοι – οργανισμοί ώστε να συνδέουν τις αγροτικές κοινότητες με τις διαθέσιμες γνώσεις. Έτσι, οι τελικοί χρήστες, στη μελετώμενη περίπτωση οι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, θα αρχίσουν να συνηθίζουν τη χρήση νέων λύσεων στα προβλήματα τους, οι οποίες θα διευκολύνουν τη παραγωγική τους διαδικασία και πιθανότατα θα φέρουν και μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη. Έτσι θα αυξάνεται και η ανάγκη για προσαρμοσμένες, κατά περίπτωση και αυξημένης, ποιότητας λύσεων.</p> <p>Η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο θεωρείται ως βασικό στοιχείο για την κοινωνική καινοτομία, διότι η αποθήκευση μεγάλων συνόλων δεδομένων και η επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο απαιτούν υψηλές ταχύτητες συνδεσιμότητας.</p>
ΚΛΑΔΟΣ ΥΓΕΙΑΣ	<p>Τελος, ο υψίστης σημασίας κλάδος της υγείας μπορεί να βελτιωθεί κατά πολύ σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές, οι οποίες συνήθως έχουν μεγάλες ελλείψεις σε αυτό τον τομέα.</p> <p>Η πρωτογενής υγειονομική περίθαλψη είναι ένας από τους πλέον υποσχόμενους τομείς που εκμεταλλεύονται τις ΤΠΕ για να προσφέρουν καλύτερη ποιότητα ζωής των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών. Η χρήση των ΤΠΕ για εξ αποστάσεως διαβούλευση, διάγνωση και θεραπεία διευκολύνουν και βελτιώνουν κατά πολύ τη παροχή υπηρεσιών υγείας.</p> <p>Οι ΤΠΕ επιτρέπουν στους επαγγελματίες της υγειονομικής περίθαλψης και των θεσμικών οργάνων την αντιμετώπιση κρίσιμων ιατρικών αναγκών σε αγροτικές κοινότητες, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές και εκείνων που δεν διαθέτουν εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό και υπηρεσίες σε</p>

ΤΟΜΕΑΣ

ΟΦΕΛΟΣ

κοντινή απόσταση.

2.3.2. Οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα

Η χρήση καινοτόμων εργαλείων που βασίζονται στις ψηφιακές τεχνολογίες στον αγροτικό τομέα αναμένεται να φέρει μια σειρά από οφέλη – μερικά από αυτά η αύξηση της παραγωγικότητας, αύξηση της κερδοφορίας και η μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών που διευκολύνουν την αύξηση της παραγωγικότητας, συνιστάται από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO), καθώς η σχετική αύξηση της παραγωγικότητας μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του κινδύνου για την επισιτιστική ασφάλεια που αντιμετωπίζουν σε ορισμένες περιοχές του κόσμου. Εστιάζοντας στην περίπτωση της Ευρώπης, όπου η επισιτιστική ασφάλεια δεν είναι μια σημαντική ανησυχία, διαπιστώνεται ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν τους ευρωπαϊούς αγρότες να αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις όπως η αποδοτικότητα, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και η βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεών τους.¹⁰

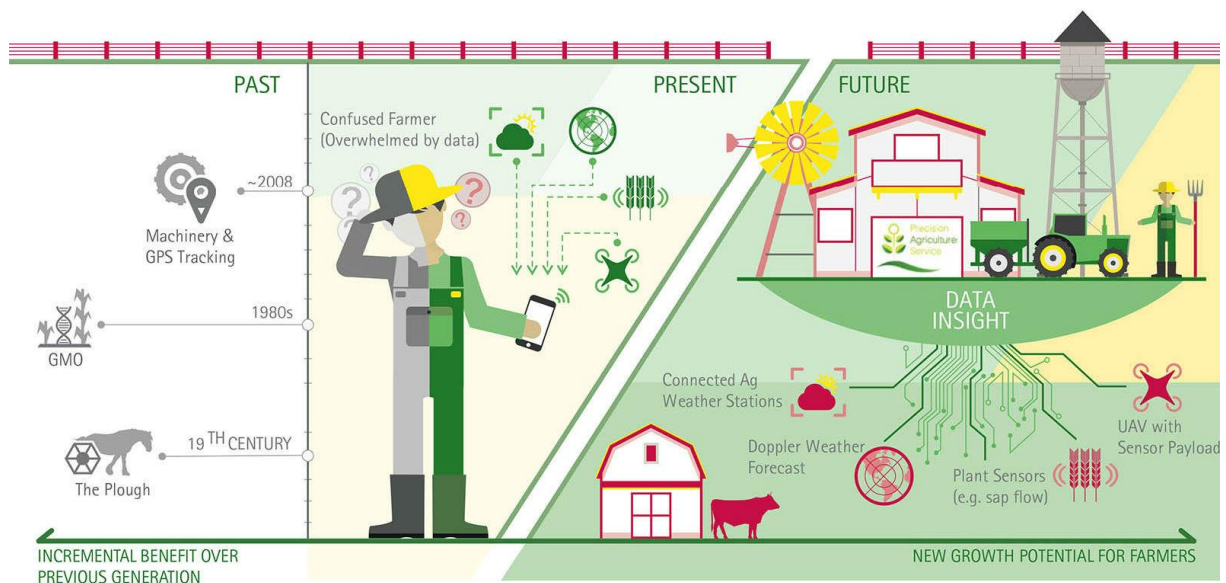
Η επίτευξη βελτιωμένης και βιώσιμης γεωργικής παραγωγής και η αύξηση της παραγωγικότητας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πρόοδο της γεωργικής έρευνας και τις αποτελεσματικές εφαρμογές στον αγροτικό τομέα μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και καινοτομίας. Ο FAO εκτιμά ότι το 91% της παγκόσμιας αύξησης της παραγωγής τροφίμων προς το έτος 2050 θα πρέπει να προέρχεται από τις αυξήσεις στην απόδοση των έως τώρα καλλιεργήσιμων εκτάσεων με βάση την πρόοδο της γεωργικής έρευνας, καθώς και την εφαρμογή και τη διαβίβασή της στους αγρότες μέσω αποτελεσματικών δομών διασύνδεσης με τα αποτελέσματα της έρευνας. Πράγματι, μισό δισεκατομμύριο μικρές οικογενειακές φάρμες παράγουν περισσότερα από τα τρόφιμα που καταναλώνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες την σήμερον ημέρα. Έτσι, οι αγροτικές οικογενειακές φάρμες μικρής κλίμακας διαδραματίζουν ένα κρίσιμο ρόλο στην αύξηση της παραγωγής τροφίμων

¹⁰ Smart Farming and Food Safety Internet of Things Applications – Challenges for Large Scale Implementations, Alliance For Internet Of Things Innovation, 2015

για τη μελλοντική ασφάλεια των τροφίμων μας. Ωστόσο, ειδικά αυτές οι φάρμες συχνά περιορίζονται στην πρόσβασή τους σε αγορές, γνώση, νέες τεχνολογίες και δεξιότητες, νέες χρηματο-εισορές, στις αναδυόμενες αλυσίδες αξιών και σε άλλες ευκαιρίες. Επιπλέον, λίγοι νέοι άνθρωποι προσελκύονται από τον κλάδο της κτηνοτροφίας και γεωργίας.¹¹

Πλέον, ο όρος «έξυπνη» αγροτική ανάπτυξη έχει χειροπιαστές διαστάσεις. Στην παγκόσμια αγορά κυκλοφορούν εκατοντάδες εφαρμογές, οι οποίες λύνουν συγκεκριμένα προβλήματα στη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Εικόνα 1 Η πρόοδος στον αγροτικό τομέα, εισάγοντας ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία¹²

Ο αγροτικός τομέας ακριβείας στοχεύει στη βελτιστοποίηση της απόδοσης ανά μονάδα γεωργικής γης, χρησιμοποιώντας τα πιο σύγχρονα μέσα με βιώσιμο τρόπο, ώστε να επιτευχθεί καλύτερα σε σχέση με τη ποιότητα, τη ποσότητα και την οικονομική απόδοση. Κάνει χρήση μιας σειράς τεχνολογιών που περιλαμβάνουν υπηρεσίες GPS, αισθητήρες και «big data» για τη βελτιστοποίηση της απόδοσης των καλλιεργειών. Τα συστήματα υποστήριξης αποφάσεων που βασίζονται στις ΤΠΕ εμπλουτίζουν την εμπειρία του αγρότη με χρήσιμα δεδομένα που συλλέγονται σε πραγματικό

¹¹ Information and communication technologies for sustainable agriculture, RAP PUBLICATION 2013/14

¹² <https://www.accenture.com/us-en/insight-accenture-digital-agriculture-solutions.aspx>

χρόνο. Αυτά τα δεδομένα μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με όλες τις πτυχές της γεωργίας και της κτηνοτροφίας σε επίπεδο λεπτομέρειας που δεν ήταν προηγουμένως δυνατόν να επιτευχθεί χωρίς την ύπαρξη και την χρήση των ΤΠΕ.

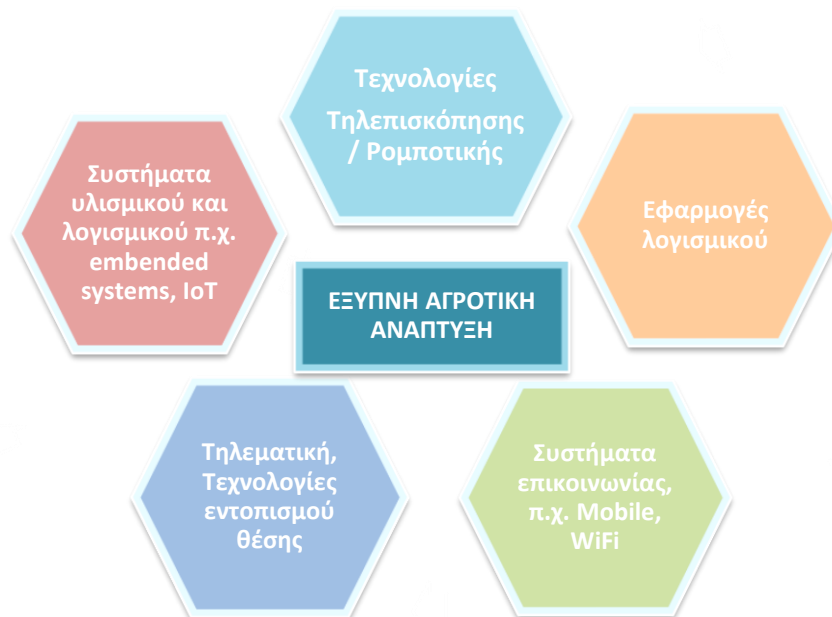
Έτσι, λαμβάνονται καλύτερες αποφάσεις, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται βέλτιστη απόδοση, να παράγονται λιγότερα απόβλητα, άρα να μειώνεται και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των αγροτικών επιχειρήσεων (ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής). Για παράδειγμα, στην Ιρλανδία η πρωτοβουλία για την πράσινη επιχειρηματικότητα (Green Business Initiative), έχει ως βασικό στοιχείο το “smart farming” (την έξυπνη γεωργία/κτηνοτροφία), το οποίο περιλαμβάνει τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της διαχείρισης των πόρων. Εφαρμόζοντας τις αρχές αυτές παρατηρήθηκε μεγάλη εξοικονόμηση στα λειτουργικά κόστη με μέση τιμή της τάξης των € 6.000 ετησίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις¹³.

Μερικές από τις ειδικότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στη σύγχρονη γεωργία και κτηνοτροφία περιλαμβάνουν ρομποτική, γνώσεις υπολογιστή, τεχνολογία GPS, επιστημονικές λύσεις, πρόβλεψη καιρού, τεχνολογικές λύσεις, περιβαλλοντικούς ελέγχους και άλλα.

Ως εκ τούτου, για να γίνει η καλύτερη δυνατή χρήση όλων αυτών των τεχνολογιών, είναι απαραίτητη η εκπαίδευση των αγροτών και των διαχειριστών των γεωργικών/κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Παραδείγματα τεχνολογικών λύσεων στην έξυπνη αγροτική ανάπτυξη είναι εφαρμογές παρακολούθησης περιβαλλοντικών στοιχείων μέσω αισθητήρων (π.χ. παρακολούθηση χαρακτηριστικών του εδάφους για θρεπτικά συστατικά ή ρύπους), μετεωρολογική παρακολούθηση, τηλεματική για τη διαχείριση κοπαδιών, ηλεκτρονική παρακολούθηση της υγείας των ζώων και καλλιεργειών, παρακολούθηση και διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή κτηνοτροφικών μονάδων και ούτω καθεξής.

¹³ Waste prevention in Europe — the status in 2014, <http://www.eea.europa.eu/publications/waste-prevention-in-europe-2015>

Όλες αυτές οι εφαρμογές συνδέονται με διάφορα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία συγκεντρώνουν, αποθηκεύουν και αναλύουν δεδομένα. Αυτά τα δεδομένα έχουν χρησιμότητα στη λήψη βέλτιστων αποφάσεων για την παραγωγική διαδικασία. Για τους αγρότες, μια ευρεία ποικιλία πληροφοριών σχετικά με το έδαφος και τη συμπεριφορά των καλλιεργειών, τη συμπεριφορά των ζώων, την κατάσταση των μηχανημάτων και των χώρων αποθήκευσης έχουν σημαντικό ρόλο κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με ανάληψη συγκεκριμένης δράσης.

Εικόνα 2. Διαφορετικοί τύποι τεχνολογιών που εμπλέκονται στην έξυπνη αγροτική ανάπτυξη¹⁴

Τα δεδομένα είναι το θεμελιώδες δομικό στοιχείο της έξυπνης αγροτικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, τα δεδομένα που συλλέγονται μπορούν να αναδείξουν τόσο την χωρική όσο και την χρονική μεταβλητότητα μέσα σε ένα πεδίο. Πολλοί παράγοντες μπορούν να συμβάλουν σε αυτή τη μεταβλητότητα. Η κατανόηση της επίδρασης κάθε παράγοντα μπορεί να μετρηθεί μόνο χρησιμοποιώντας τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων.

Οι καθημερινές εφαρμογές του αγροτικού τομέα αρχίζουν να κινούνται πλέον μέσα στο σύννεφο (cloud), με στόχο να αποφέρουν οφέλη από την άποψη της πρόσβασης στα δεδομένα, τον συγχρονισμό, την αποθήκευση και ακόμη και το κόστος για τον αγρότη. Η αυξανόμενη χρήση των

¹⁴ <http://www.beechamresearch.com/files/BRL%20Smart%20Farming%20Executive%20Summary.pdf>

smartphones και tablets στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις έχει και άλλα οφέλη - οι εφαρμογές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αποθήκευση δεδομένων offline μέχρι να μπορούν να συγχρονιστούν. Τα δεδομένα δεν χρειάζεται πλέον να συνδέονται με έναν μοναδικό υπολογιστή, σε μια μοναδική θέση, το οποίο μπορεί να μειώσει κατά πολύ το κόστος διαχείρισης των δεδομένων.

Οι σχέσεις συνεργασίας είναι ζωτικής σημασίας για την αλυσίδα αξίας. Ακόμη και οι μεγαλύτεροι προμηθευτές δεν είναι σε θέση να εκπληρώσουν όλες τις ανάγκες των πελατών και χρειάζεται να συνεργαστούν για την επίτευξη των στόχων. Η δημιουργία της κουλτούρας συνεργασίας είναι μέγιστης σημασίας στην έξυπνη αγροτική ανάπτυξη.

Αυτό το οποίο ξεχωρίζει την έξυπνη γεωργία/κτηνοτροφία και την κάνει ιδιαίτερη είναι τα συστήματα πληροφορικής στην άλλη άκρη της αλυσίδας εφοδιασμού, το σύστημα υποστήριξης αποφάσεων στο back office. Αν και η τεχνολογία βρίσκεται ακόμη στα σπάργανα, η έννοια της «συνδεδεμένης φάρμας» γίνεται όλο και πιο χειροπιαστή στον ανεπτυγμένο κόσμο. Αυτό ακριβώς είναι και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων¹⁵ (Internet of Things, IoT). Πρόκειται για όλα αυτά τα συστήματα που συνδέονται έτσι ώστε να καταστεί δυνατή μια ολοκληρωμένη, πολυδιάστατη άποψη της αγροτικής δραστηριότητας, που επιτρέπει τη βαθύτερη κατανόηση για το πώς λειτουργεί το όλο οικοσύστημα.

Το διαδίκτυο των πραγμάτων είναι ένας συναρπαστικός νέος κόσμος που επιχειρεί να εντάξει μέσα του και το παλιό, δημιουργώντας μια τεράστια ακολουθία ευκαιριών και επιλογών, που σίγουρα θα διευκολύνουν τον αγροτικό τομέα π.χ. αυτοματοποιώντας εργασίες, συγκεντρώνοντας δεδομένα από το πεδίο για την λήψη αποτελεσματικότερων αποφάσεων και μειώνοντας κόστη εργασίας, κατανάλωσης ρεύματος, παραγωγής κλπ.

¹⁵ «Το "Διαδίκτυο των Πραγμάτων" είναι ένα εγχείρημα, μία ιδέα, που έχει την βάση του στην σύνδεση διάφορων μικρών και μεγάλων συσκευών ή και οχημάτων με ενσωματωμένους αισθητήρες και εξοπλισμό διασύνδεσης (tablets, τηλέφωνα, ηχεία, wearables, κάμερες, αισθητήρες, λευκές συσκευές, αυτοκίνητα και αναρίθμητες άλλες συσκευές) τόσο μεταξύ τους όσο και με τον κατασκευαστή, για να λαμβάνουν και να μεταδίδουν σχετικά δεδομένα με στόχο να προσφέρουν περισσότερες υπηρεσίες και πρόσθετη αξία.» <http://osarena.net/internet-things-diadiktyo-ton-pragmaton-ti-einai-ayto>

Επιπλέον, πέρα από τις λύσεις των M2M εφαρμογών (μηχάνημα προς μηχάνημα) διατίθενται ελεύθερα στο διαδίκτυο μηχανήματα ανοικτού σχεδιασμού (open hardware)^{16, 17}, τα οποία μπορούν να κατασκευαστούν από κάθε ενδιαφερόμενο, συνήθως με υλικά τα οποία βρίσκονται εύκολα στην αγορά και με χαμηλό κόστος. Γεγονός, το οποίο ανοίγει νέες ευκαιρίες, είτε να μπου στον αγροτικό τομέα νέοι άνθρωποι με μικρό επενδυτικό κεφάλαιο, είτε να βελτιώσουν την παραγωγική τους διαδικασία και την αποτελεσματικότητά τους οι υφιστάμενοι αγρότες εισάγοντας τα μηχανήματα ελεύθερου σχεδιασμού στην παραγωγική τους διαδικασία, καθώς δίνεται ευκαιρία να μειωθούν κατά πολύ τα κόστη επένδυσης για νέα μηχανήματα, να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές και τεχνολογίες και παράλληλα να ενισχυθεί η τοπική οικονομία.

2.3.3. Προβλήματα

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές σε σχέση με την χρήση ΤΠΕ είναι πολλά και για την ύπαρξή τους συμβάλλουν οι ιδιαιτερότητες αυτών των περιοχών, όπως τα γεωγραφικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους, το κοινωνικό και οικονομικό προφίλ τους, η απόστασή τους από τα αστικά κέντρα και η διάρθρωση του ανθρωπίνου δυναμικού της περιοχής. Άνθρωποι μορφωμένοι, καταρτισμένοι, συνήθως έλκονται προς τα αστικά κέντρα, ενώ με την στροφή του πρωτογενούς τομέα προς την ψηφιακή εποχή δίνεται η ευκαιρία αυτό να αλλάξει.

Παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές την σήμερον ημέρα.

Πίνακας 2 Προβλήματα των απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών σε σχέση με τη χρήση ΤΠΕ

Πρόβλημα	Περιγραφή προβλήματος
Κακή τεχνολογική υποδομή	Η τεχνολογική υποδομή περιλαμβάνει όλα τα τεχνολογικά εργαλεία, μεθόδους και μοντέλα πρόσβασης που χρησιμοποιούνται για να διευκολύνουν την αποτελεσματική διαχείριση και τη μεταφορά δεδομένων και πληροφοριών. Η έλλειψη επαρκούς τεχνολογικής υποδομής αποτελεί σημαντικό ανασταλτικό εμπόδιο στη χρήση των ΤΠΕ στις περισσότερες απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές στην Ευρώπη. Η μεγάλη πλειοψηφία τεχνολογικών υποδομών συγκεντρώνεται σε αστικά κέντρα,

¹⁶ <http://opensourceecology.org/>

¹⁷ <https://farmbot.io/>

Πρόβλημα	Περιγραφή προβλήματος
Έλλειψη πρόσβασης στις ΤΠΕ	<p>παραμελώντας έτσι και στερώντας από τους αγρότες και επιχειρήσεις στις αγροτικές περιοχές την άμεση και σταθερή ροή και εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες και τις επαφές με ευρύτερα δίκτυα επιχειρηματικότητας.</p> <p>Οι περιοχές αυτές είναι κυρίως εκείνες που έχουν θεωρηθεί ως μη εμπορικά βιώσιμες από τους παρόχους υπηρεσιών ΤΠΕ, γεγονός το οποίο οφείλεται στη χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού τους, στα χαμηλά εισοδήματα και το υψηλό κόστος κατασκευής των υποδομών ΤΠΕ.</p> <p>Στην ψηφιακή εποχή, η κακή υποδομή ή και η έλλειψη υποδομών ΤΠΕ στην ουσία είναι ανάμεσα στους βασικότερους λόγους μη ανάπτυξης μιας περιοχής.</p> <p>Σε αυτή την εποχή, όπου η πληροφορία θεωρείται η θεμελιώδης βάση κοινωνικο-οικονομικών δραστηριοτήτων της κάθε οικονομίας, είναι λυπηρό το γεγονός ότι υπάρχει ο ψηφιακός αποκλεισμός και έτσι οι κάτοικοι απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών δεν έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας.</p> <p>Το ψηφιακό χάσμα εμποδίζει όσους δεν έχουν πρόσβαση στις ΤΠΕ από ενεργή συμμετοχή και ρόλο στην κοινωνία της πληροφορίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι συνήθως απομακρυσμένες και φτωχές περιοχές δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες, γνώση και επικοινωνία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η πρόσβαση στις ΤΠΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την υπάρχουσα τηλεπικοινωνιακή υποδομή. Ως εκ τούτου, χωρίς υποδομές, δεν υπάρχει πρόσβαση στις ΤΠΕ.</p>
Υψηλό κόστος των ΤΠΕ	<p>Ακόμη και όταν η τεχνολογική υποδομή είναι διαθέσιμη, η προσιτή πρόσβαση παραμένει προβληματική λόγω του υψηλού της κόστους. Το αρχικό κόστος των ΤΠΕ και οι τρέχουσες δαπάνες της διατήρησής τους είναι αρκετά υψηλές και η πλειοψηφία των κατοίκων τέτοιων περιοχών δυσκολεύονται να ανταποκριθούν οικονομικά. Μεταξύ των κυριότερων εμποδίων που επηρεάζουν τη διάδοση των ΤΠΕ είναι η τιμή που χρεώνεται στους τελικούς χρήστες από τους παρόχους υπηρεσιών ΤΠΕ για πρόσβαση στις ΤΠΕ. Για παράδειγμα, η τιμή της παροχής Internet περιλαμβάνει μια σειρά από δαπάνες που αργότερα περνάνε στους τελικούς χρήστες, επιδεινώνοντας έτσι τις επιβαρύνσεις για τους χρήστες του Internet.</p>
Έλλειψη ενημέρωσης και κατάρτισης στις ΤΠΕ	<p>Οι απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές, ιδιαίτερα στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από πληθυσμό με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο σε σύγκριση με αυτό του αστικού πληθυσμού. Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο έχει ως συνέπεια η αποτελεσματική ή ακόμα και η απλή χρήση των ΤΠΕ να αποτελεί μεγάλη πρόκληση. Υπάρχει μια γενική έλλειψη ευαισθητοποίησης σχετικά με τα δυνητικά οφέλη και τις δυνατότητες των ΤΠΕ. Χωρίς υψηλό επίπεδο συνειδητοποίησης των ΤΠΕ, καμία κοινότητα δεν μπορεί να συμμετάσχει πλήρως στον σύγχρονο δικτυωμένο και ψηφιακό κόσμο.</p> <p>Η ανάγκη για εκπαίδευση στις ΤΠΕ για τους τελικούς χρήστες είναι κρίσιμη για να καλύψει τις συνεχώς μεταβαλλόμενες πληροφορίες και χαρακτηριστικά του διαδικτύου. Η κατάρτιση στις ΤΠΕ είναι υψίστης σημασίας για τους ανθρώπους σε αγροτικές κοινότητες για την ενδυνάμωσή τους.</p>
Περιορισμοί στη γλώσσα και το	<p>Είναι γεγονός ότι το μεγαλύτερο και πιο πλούσιο μέρος των πληροφοριών στο διαδίκτυο είναι στην αγγλική γλώσσα και αυτό είναι περιοριστικός παράγοντας για ανθρώπους με</p>

Πρόβλημα	Περιγραφή προβλήματος
περιεχόμενο	χαμηλό επίπεδο μόρφωσης.
Φραγμοί στη συμπεριφορά	Συμπεριφορικά εμπόδια είναι κυρίως η πολιτισμική ιδιαιτερότητα και η αρνητική συμπεριφορά απέναντι στις ΤΠΕ που αφορούν την καταλληλότητα, τη χρησιμότητα και τη σημασία τους. Ένα παράδειγμα των φραγμών στη συμπεριφορά περιλαμβάνουν πεποιθήσεις σε ορισμένες κοινωνίες, όπως ότι οι υπολογιστές είναι για ευφυείς ανθρώπους ή μόνο για τους άνδρες ή μόνο για τους νέους. Μερικοί μάλιστα πιστεύουν ότι οι ΤΠΕ είναι δύσκολο να χρησιμοποιηθούν ή ότι ανήκουν στην πλούσια τάξη ή στον αστικό πληθυσμό.

2.3.4. Διείσδυση και χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη Ελλάδα

Παρά την αυξητική τάση που παρατηρείται στην ευρυζωνική αγορά, οι ευρυζωνικές συνδέσεις τον Ιούλιο του 2015 έφτασαν τις 3.330.143, έναντι 3.156.071 τον Δεκέμβριο 2014 σημειώνοντας αύξηση 174.072 γραμμές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου¹⁸, η διείσδυση στον πληθυσμό παραμένει πολύ χαμηλή στην Ελλάδα – μόνο 30,3%. Αυτό στην ουσία σημαίνει ότι πρόσβαση στο διαδίκτυο έχουν μόνο τα αστικά και προαστιακά κέντρα. Οι απομακρυσμένες περιοχές συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν το ψηφιακό χάσμα, έχοντας πολύ μικρό ποσοστό διείσδυσης και μάλιστα με χαμηλές ταχύτητες.

Αναλυτικά στοιχεία για την παρούσα κατάσταση στην Ελλάδα για την κάλυψη με ΤΠΕ και ανά είδος τεχνολογίας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

¹⁸

http://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/EETT/Electronic_Communications/TelecommunicationServicePurchase/broadbandServices/Broadband-stats-2015-Q2.pdf

Πίνακας 3 Παρούσα κατάσταση της συνδεσιμότητας με ΤΠΕ στην Ελλάδα στις αρχές το 2015 ^{19 20}

Συνολική Κάλυψη	
Συνολική ευρυζωνική κάλυψη (ενσύρματα και ασύρματα):DSL (συμπεριλαμβανομένου VDSL), FTTP, καλωδιακού modem (συμπεριλαμβανομένου DOCSIS 3.0), WiMAX, HSPA και LTE	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 99% Διείσδυση στον πληθυσμό **: 43.66%
Συνολική σταθερήευρυζωνική κάλυψη (ταχύτητες των 2Mbps ή μεγαλύτερες): DSL (συμπεριλαμβανομένου VDSL), FTTP, καλωδιακού modem (συμπεριλαμβανομένου DOCSIS 3.0) και WiMAX	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 99% Διείσδυση στον πληθυσμό **: 30.4%
Συνολική κάλυψη NGA (speeds of 30Mbps or more): VDSL, FTTP and DOCSIS 3.0 Gap (νοικοκυριά που δεν καλύπτονται από σταθερές ευρυζωνικές συνδέσεις)	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 34%, gap: 66% Διείσδυση στον πληθυσμό **: 1.25%
Κάλυψη ανά τεχνολογία	
DSL	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 99%
VDSL	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 34%
FTTP	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 0%
WiMAX	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 0%
Standard Cable	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 0%
DICSUS 3 Cable	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 0%
HSPA	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 99%
LTE	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 70%
Δορυφόρος	Κάλυψη των νοικοκυριών *: 100%
Σταθεροί και κινητοί συνδρομητές (πλευρά της ζήτησης)	
Σταθεροί συνδρομητές (% των νοικοκυριών)	30.3%**
Κινητοί συνδρομητές (συνδρομητές ανά 100 άτομα)	43.66%**
Συνδρομές σε ταχύτερη ευρυζωνικότητα (% των συνδρομών> = 30Mbps, από συνδρομές σταθερής ευρυζωνικότητας)	4.14%**
Χάσμα	56.54% (πληθυσμός που δεν συνδέεται με σταθερή ούτε με κινητή ευρυζωνικότητα)**
Η αγορά	
Πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου	Cosmote, Vodafone, WIND, CYTA, Forthnet
Ρυθμιστικά εμπόδια	- Ασαφείς πολιτικές και στρατηγικές για τις αγροτικές περιοχές για broadband κάλυψη και την ανάπτυξη υψηλότερων ταχυτήτων, όπου οι επενδύσεις δεν είναι κερδοφόρες - Οι υφιστάμενες μεγάλες εταιρείες έχουν καθιερωθεί και δεν αφήνουν περιθώρια για μικρές νεοσύστατες επιχειρήσεις - Υψηλή φορολογία τηλεπικοινωνιών – ΦΠΑ
Συνολική αξιολόγηση και πρόσθετα σχόλια	Παρά το γεγονός ότι ο τομέας των τηλεπικοινωνιών, σε γενικές γραμμές, έχει ενεργό ανταγωνισμό στον τομέα της παροχής σταθερών και κινητών υπηρεσιών, η ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών broadband παρουσιάζει ένα μεγάλο χάσμα, σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ. Η αφομοίωση των ευρυζωνικών επικοινωνιών είναι αργή και η ευρυζωνική σύνδεση υψηλής ταχύτητας – πολύ χαμηλή, δημιουργώντας έτσι αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγική ικανότητα της οικονομίας, ιδιαίτερα για τις αραιοκατοικημένες αγροτικές περιοχές. Για αυτές τις περιοχές τα δίκτυα που βασίζονται στην κοινότητα μπορεί να έχουν σημαντικό κοινωνικο-οικονομικό ρόλο, δημιουργώντας βιώσιμες συνθήκες για τη συγχώνευση σύγχρονης και παραδοσιακής οικονομίας.

Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ξεκάθαρα ότι στην Ελλάδα παραμένει το πρόβλημα του ψηφιακού χάσματος, το οποίο αφορά όχι μόνο την απουσία πρόσβασης στο διαδίκτυο, αλλά και την έλλειψη

¹⁹ Π. Αποστολέλλη. ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, Β' ΤΡΙΜΗΝΟ 2015. ΕΕΤΤ ΔΕΚ 2015

²⁰ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/greece>

πρόσβασης με ταχύτητες άνω των 30 Mbps, όπως οφείλει το κράτος να παρέχει σε όλους τους κατοίκους του έως το έτος 2020, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Ατζέντα²¹.

---

²¹ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-agenda-europe-2020-strategy>

3. Ο κλάδος των μη κερδοσκοπικών οργανισμών και οι ιδιαιτερότητές τους

Οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις είναι θεσμοί που επηρεάζουν τη ζωή μας και τον κόσμο γύρω μας με πολλούς τρόπους, από την παροχή συσσιτίων για τους φτωχούς έως την αντιμετώπιση κρίσιμων προκλήσεων όπως το HIV / AIDS στην Ασία και την Αφρική και τη γενοκτονία στο Νταρφούρ. Αυτές οι οργανώσεις προσφέρουν ευκαιρίες στους ανθρώπους να ικανοποιήσουν την ανάγκη τους για προσφορά προς το κοινό καλό και σε εταιρικά στελέχη να εφαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε διάφορες κοινωνικές προκλήσεις.²²

Ο μη κερδοσκοπικός κλάδος έχει αυξηθεί ταχύτερα από ό, τι οι περισσότεροι κλάδοι της οικονομίας, εξαιρώντας τον κλάδο της τεχνολογίας και σε κάποια μέρη του κόσμου, όπως τη Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη, αναπτύσσεται με εξαιρετικά γρήγορους ρυθμούς. Στον κλάδο αυτό πλέον υπάρχουν πολύ μεγάλες και εξελιγμένες οργανώσεις. Ενώ οι περισσότεροι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί είναι μικροί και συχνά ελέγχονται από χαρισματικούς ιδρυτές με περιορισμένη εμπειρία διαχείρισης, ο κλάδος διαθέτει ολοένα και περισσότερο καλά εκπαιδευμένο προσωπικό με γνώσεις επιχειρηματικότητας και διαχείρισης έργων.

Ωστόσο, ακόμη και αν ο αυξανόμενος αριθμός των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων μπορεί να προκαλέσει την εντύπωση ενός ιδανικού περιβάλλοντος στο μη κερδοσκοπικό κλάδο, ισχύει το αντίθετο, επειδή «η αύξηση του αριθμού των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων έχει προκαλέσει ανταγωνισμό για το ίδιο κοινό»²³. Για παράδειγμα "Η εξεύρεση πόρων έχει γίνει πεδίο μάχης καθώς οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί ανταγωνίζονται για ελάχιστους πόρους"²⁴. Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί διαφέρουν μεταξύ τους με πολλούς τρόπους, σε σχέση με: το μέγεθος του οργανισμού, τον σκοπό της δραστηριότητας, τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, το βαθμό σπουδαιότητας

²² Strategic Marketing of Non-profit Organizations, Alan R Andersen, Philip R Kotler, Pearson Education Limited 2014

²³ McLeish 1995, 4

²⁴ McLeish 1995, 3

των δραστηριοτήτων τους, κ.λπ. Λόγω των διαφορών που αναφέρονται ανωτέρω, δεν υπάρχουν γενικές συστάσεις ή συμβουλές σχετικά με την επίτευξη της επιτυχίας.

3.1. Ερμηνεία της μη κερδοφορίας

Είναι λογικό αρχικά να εξεταστεί ο όρος "μη κερδοφορία". Όταν συγκρίνεται ο κερδοσκοπικός οικονομικός κλάδος με τον μη κερδοσκοπικό, το κέρδος είναι αυτό που παίζει ουσιαστικό και σημαντικό ρόλο καθορίζοντας την μεταξύ τους διαφορά.

Από τη μία πλευρά, οι κερδοσκοπικές εταιρίες δημιουργούνται με σκοπό το οικονομικό όφελος και το κέρδος, έτσι ώστε να παρέχουν μερίσματα στους μετόχους τους. Ουσιαστικά, η απόκτηση κέρδους είναι αυτό που αντιπροσωπεύει τους κύριους στόχους των κερδοσκοπικών οργανώσεων. Από την άλλη πλευρά, εάν το οικονομικό κέρδος δεν είναι η αιτία για τη δημιουργία του οργανισμού, τότε μια τέτοια οργάνωση αποτελεί ένα σαφές παράδειγμα του μη κερδοσκοπικού κλάδου.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός δεν επιτρέπεται ή δεν πρέπει να έχει έσοδα. Στην πραγματικότητα, χωρίς να έχει έσοδα κανένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός δεν θα είναι σε θέση να επιβιώσει. Παρόλο αυτά, η πιο σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο είναι ότι οι κερδοσκοπικές οργανώσεις διαμοιράζουν τα κέρδη τους μεταξύ των ιδιοκτητών και μετόχων, ενώ οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί δεν το κάνουν αυτό, αντίθετα επανεπενδύουν αυτά τα κεφάλαια ξανά στους σκοπούς του οργανισμού.

3.2. Χαρακτηριστικά του μη κερδοσκοπικού κλάδου

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά του μη κερδοσκοπικού κλάδου γενικότερα είναι ότι όλοι οι εκπρόσωποί του δεν έχουν ως σκοπό το κέρδος. Τα εισοδήματα των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την άμεση ή έμμεση επίτευξη των στόχων και του σκοπού τους. Αυτό το χαρακτηριστικό συνοδεύεται από το γεγονός ότι οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί δεν ιδρύονται για επαγγελματικούς σκοπούς.

Διακρίνουμε δύο τύπους εκπροσώπων του μη κερδοσκοπικού κλάδου. Είναι οι δημόσιοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και οι μη κυβερνητικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Οι δημόσιοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί χρηματοδοτούνται με δημόσια χρηματοδότηση και ελέγχονται από τη δημόσια διοίκηση και ο σκοπός τους είναι η παροχή δημόσιων υπηρεσιών. Από την άλλη πλευρά, οι μη κυβερνητικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις χρηματοδοτούνται πολύ συχνά από χορηγούς και υποστηρικτές, ενώ μπορούν, αλλά δεν είναι απαραίτητο, να χρηματοδοτούνται και από δημόσιους πόρους. Επιπλέον, οι μη κυβερνητικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις είναι εντελώς αυτόνομες και ανεξάρτητες, έτσι ώστε να μην ελέγχονται από το κράτος ενώ διοικούνται από ιδιώτες.

Ανάλογα με το χαρακτήρα της αποστολής και του σκοπού, διακρίνονται μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί κοινής ωφελείας και αμοιβαίου οφέλους. Η βασική διαφορά μεταξύ των δύο είναι ο τελικός αποδέκτης των έργων ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού. Ενώ οι οργανισμοί κοινής ωφελείας ιδρύονται με σκοπό να ωφελήσουν την κοινωνία σε τομείς όπως οι κοινωνικές υπηρεσίες, η οικολογία ή η εκπαίδευση, ο σκοπός των οργανώσεων αμοιβαίου οφέλους είναι να ικανοποιήσει τις ανάγκες των μελών τους.

Οι πηγές χρηματοδότησης αυτών των οργανώσεων είναι είτε από δημόσιους προϋπολογισμούς, είτε από ιδιωτικούς πόρους, είτε από ίδια κεφάλαια ή συνδυασμός των παραπάνω. Μη-κερδοσκοπικές οργανώσεις που χρηματοδοτούνται από ιδιωτικά κεφάλαια βασίζονται σε δωρεές, επιχορηγήσεις, χορηγίες, εισφορές μελών, κλπ. Στην περίπτωση των ιδιωτικών κεφαλαίων, οι αποδέκτες των παρεχόμενων υπηρεσιών πληρώνουν για αυτές τις υπηρεσίες ή για τα έργα τα οποία ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός προσφέρει.

Τέλος, λόγω του προσανατολισμού και του κοινωνικού χαρακτήρα τους, οι μη κυβερνητικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις είναι συχνά εμπνευστές για την αλλαγή ή για νέες τάσεις στην κοινωνία, και εκπροσωπούν ηθικές αξίες.

3.3. Μάρκετινγκ μη κερδοσκοπικών οργανισμών

Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί σήμερα αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες προκλήσεις από ποτέ. Με την αύξηση του αριθμού των οργανισμών που δραστηριοποιούνται με ίδιους ή παρόμοιους σκοπούς, ανταγωνίζονται για τις ίδιες χρηματοδοτήσεις και γι'αυτό θα πρέπει να βρίσκουν τρόπους να διαφοροποιούνται μεταξύ τους. Εάν δεν έχουν μια σαφή, εστιασμένη στρατηγική μπορεί να βρεθούν σε μειονεκτική θέση, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να ξεχωρίσουν και να αποκτήσουν τη κρίσιμη υποστήριξη των βασικών ενδιαφερομένων. Για το λόγο αυτό, το μάρκετινγκ στις ΜΚΟ είναι κρίσιμος τομέας. «Ο ρόλος του μάρκετινγκ στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς είναι να επηρεάσει τη συμπεριφορά»²⁵ και είναι μια διαδικασία στην οποία μπορεί να οφείλονται τα αδύναμα αποτελέσματα μιας ΜΚΟ.»²⁶

3.4. Η ιδέα του μάρκετινγκ (marketing concept) και του μάρκετινγκ του μη-κερδοσκοπικού κλάδου

Η βασικός προσανατολισμός του σύγχρονου μάρκετινγκ είναι η προσπάθεια επικέντρωσης σε συγκεκριμένες ανάγκες πελατών και αγορών (πελατοκεντρική προσέγγιση), παρά στις προτιμήσεις της παραγωγής και των πωλήσεων (προσανατολισμός στις πωλήσεις). Το κύριο έργο της είναι να διερευνήσει τις ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις προτιμήσεις των εν δυνάμει πελατών, ώστε να διαφοροποιηθεί σε σχέση με τον ανταγωνισμό και να προσφέρει κάτι που οι υπόλοιποι δεν μπορούν να τους προσφέρουν. Η επιτυχία δεν βασίζεται μόνο στην εύρεση των κατάλληλων πελατών, αλλά και στην ανάπτυξη των σωστών προϊόντων και υπηρεσιών για αυτούς τους πελάτες²⁷.

Για τον μη κερδοσκοπικό κλάδο, η ύπαρξη χορηγών και υποστηρικτών αποτελεί ουσιαστικό συστατικό της βιωσιμότητας των ΜΚΟ. Χωρίς σχετικά τακτικές δωρεές, αυτές οι οργανώσεις δεν θα είναι σε θέση να επιβιώνουν και να εκπληρώνουν την αποστολή τους. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο στόχος των ΜΚΟ δεν είναι η απόκτηση κερδών, με σκοπό να τα διαμοιράσουν στους μετόχους τους,

²⁵ Andreasen και Kotler 2008, 62

²⁶ Levinson, Adkins και Forbes το 2010, 2

²⁷ Kotler και Keller 2007, 54

αλλά υποστηρίζονται οικονομικά από χορηγούς και υποστηρικτές, προκειμένου να εκπληρώσουν την κοινωνική αποστολή τους, η βασική ιδέα του μάρκετινγκ στον μη κερδοσκοπικό τομέα είναι η προσέγγιση των χορηγών και των εν δυνάμει υποστηρικτών ώστε να επηρεάσουν θετικά την συμπεριφορά τους απέναντι στον οργανισμό και τη δραστηριότητά του.

4. Ποιοτική έρευνα για τις ανάγκες των αγροτών της περιοχής και τη σχέση τους με την AMKE Sarantaporo.gr²⁸

4.1. Μεθοδολογία

Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα. Συγκεντρώθηκαν ποιοτικά στοιχεία και χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία, την επιβεβαίωση και επικύρωση αντιλήψεων, ιδεών και απόψεων. Πραγματοποιήθηκε έρευνα μέσω προσωπικών συνεντεύξεων για τη συλλογή στοιχείων που ήταν χρήσιμη στην αναζήτηση λύσεων και προτάσεων για την βιωσιμότητα του εγχειρήματος της AMKE Sarantaporo.gr και την εισαγωγή των ΤΠΕ στην καθημερινότητα των ανθρώπων του πρωτογενή τομέα της περιοχής του Σαρανταπόρου Ελασσόνας. Μέσω της έρευνας αποφεύγονται οι γενικεύσεις και επιτυγχάνεται η καλύτερη κατανόηση του θέματος.

Για τη συλλογή των σχετικών δεδομένων και την απόκτηση γνώσεων σχετικά με το βαθμό της χρήσης των ΤΠΕ, πραγματοποιήθηκε έρευνα μέσω προσωπικών συνεντεύξεων. Η έρευνα επέτρεψε τη συλλογή στοιχείων από όλους τους εμπλεκόμενους στο τοπικό αγροτικό οικοσύστημα – σχετικά με τα χαρακτηριστικά της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, τις απόψεις και τις στάσεις τους απέναντι στις ΤΠΕ. Πραγματοποιήθηκαν 28 συνεντεύξεις, τα δεδομένα των οποίων αναλύθηκαν και συνεισέφεραν στη διαμόρφωση των συμπερασμάτων και των προτάσεων της παρούσας εργασίας.

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας κατόπιν προγραμματισμένων ραντεβού.

Οι προσωπικές συνεντεύξεις έχουν μια σειρά από πλεονεκτήματα. Μερικά από αυτά είναι:

- Επιτρέπουν στον ερευνητή να διευκρινίσει ασάφειες στις ερωτήσεις και τις απαντήσεις.

28

<http://digitalknowledge.cput.ac.za/xmlui/bitstream/handle/11189/218/information%20and%20communication%20technology%20usgae%20trends%20and%20factors.pdf?sequence=1>

- Ο ερευνητής μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες έτσι ώστε να αποκτήσει πληροφορίες σε βάθος.
- Η προσωπική συνέντευξη είναι η καλύτερη επιλογή για συλλογή δεδομένων σε περιοχές όπου οι ερωτηθέντες έχουν κατά πλειοψηφία χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.
- Μέσω προσωπικών συνεντεύξεων συνήθως λαμβάνονται υψηλά ποσοστά ανταπόκρισης.

Ωστόσο, οι προσωπικές συνεντεύξεις έχουν τα μειονεκτήματά τους. Ορισμένες από αυτές περιλαμβάνουν το υψηλό κόστος, μεγάλη κατανάλωση χρόνου, ειδικά όταν πρόκειται για μεγάλα δείγματα που εμπλέκονται και μεγαλύτερη πιθανότητα ο ερευνητής να επηρεάσει τις απαντήσεις²⁹.

4.2. Πλάνο συνεντεύξεων

Η ποιοτική έρευνα με τη μορφή προσωπικών συνεντεύξεων κάλυψε όλες τις ομάδες των εμπλεκόμενων στο τοπικό αγροτικό οικοσύστημα – στην έρευνα συμπεριλήφθηκαν γεωργοί και κτηνοτρόφοι της περιοχής όπου δραστηριοποιείται η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr, καθώς και εκπρόσωποι αγροτικών και κτηνοτροφικών συλλόγων και φορέων της περιοχής, και κάποιοι έμμεσα ενδιαφερομένοι/εμπλεκόμενοι. Η δειγματοληψία ήταν στοχευμένη, ενώ αυτό που αναζητήθηκε από το δείγμα δεν ήταν τόσο η αντιπροσωπευτικότητα, όσο η διαφορετικότητα και η ιδιομορφία των περιπτώσεων.

Στόχος της έρευνας ήταν να διερευνηθούν οι ανάγκες και τα προβλήματα του κλάδου, ιδιαίτερα αυτά που αφορούν την παραγωγικότητά τους και τη διαχείριση της πληροφορίας/γνώσης και ο ρόλος που μπορούν να παίξουν οι ΤΠΕ στην επίλυση των προβλημάτων αυτών. Μελετήθηκε το κατά πόσο κάνουν χρήση ή είναι θετικοί στο να κάνουν χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εργασία τους, αν πιστεύουν ότι θα μπορούσαν αυτές οι τεχνολογίες να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους και να αποτελέσουν παράγοντας ανάπτυξης του κλάδου τους, καθώς και το πώς θα μπορούσε αυτό να επιτευχθεί κατά τη γνώμη τους.

²⁹ Van Vuuren & Maree, 2002: 281-282; Leedy & Ormrod, 2005: 185

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων βοηθάει στην χάραξη στρατηγικής της AMKE Sarantaporo.gr ως προς την κατεύθυνση της επίτευξης των σκοπών της που αφορούν την υιοθέτηση ΤΠΕ από τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα της περιοχής και τη δημιουργία προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξης, κάνοντας χρήση της ασύρματης τηλεπικοινωνιακής υποδομής κοινής χρήσης που έχει ήδη αναπτύξει η AMKE Sarantaporo.gr στην περιοχή, καθώς και μέσω συνεργασιών και συνεργειών μεταξύ του ακαδημαϊκού και επιχειρηματικού χώρου με αυτόν του πρωτογενή τομέα, με τη μεσολάβηση και την πρωτοβουλία της AMKE Sarantaporo.gr.

Επίσης, η έρευνα έχει ως στόχο να αξιολογήσει:

- την οικειότητα που έχουν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι της περιοχής με τις νέες τεχνολογίες,
- την ετοιμότητα και τη θέλησή τους να εντάξουν νέες τεχνολογίες στην εργασία τους,
- την υιοθέτηση συνεργατικών δομών στην επαγγελματική τους δραστηριότητα
- την αποδοχή της προσπάθειας της AMKE και τη διάθεση συνεργασίας μαζί της με σκοπό την γενικότερη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Για την τελική διαμόρφωση του ερωτηματολογίου, έγιναν 4 δοκιμαστικές συνεντεύξεις. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το ερωτηματολόγιο, το οποίο προέκυψε μετά από τις δοκιμές σε όλες τις κατηγορίες των ερωτηθέντων.

Πίνακας 4 Πλάνο προσωπικών συνεντεύξεων – Ερωτηματολόγιο

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ		
	ΑΓΡΟΤΕΣ (ΓΕΩΡΓΟΙ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ)	ΦΟΡΕΙΣ (ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ / ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ)	ΑΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΚΛΠ)
Προσωπικό Προφίλ/ συνεντευξιαζόμενου	<ul style="list-style-type: none"> • Προφίλ του ερωτώμενου (ηλικία, φύλο, μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα, τόπος μόνιμης κατοικίας) • Πόσα χρόνια ασχολείται με το επάγγελμα του γεωργού/κτηνοτρόφου, ποια τα κίνητρά του να ασχοληθεί με αυτόν τον τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> • Προφίλ του ερωτώμενου (ηλικία, φύλο, μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα, τόπος μόνιμης κατοικίας) • Σκοπός του οργανισμού και η σχέση του με τον πρωτογενή τομέα της περιοχής 	<ul style="list-style-type: none"> • Προφίλ του ερωτώμενου (ηλικία, φύλο, μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα, τόπος μόνιμης κατοικίας) • Ποια είναι η σχέση του/της με τον πρωτογενή τομέα
Διερεύνηση αναγκών/προβλημάτων που αφορούν τον πρωτογενή τομέα της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες του κλάδου σας και τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζετε; • Θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας δραστηριότητα και τα αποτελέσματα που έχετε από αυτήν και με ποιο τρόπο; • Ποιες πληροφορίες/γνώσεις/τεχνογνωσί 	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οργανισμός σε σχέση με την δραστηριότητά του στο πρωτογενή τομέα της περιοχής; • Ποιες πληροφορίες/γνώσεις/τεχνογνωσί α θεωρείτε αναγκαίες/σημαντικές 	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες και τα προβλήματα που πιστεύετε ότι αντιμετωπίζει ο πρωτογενής τομέας της περιοχής; • Ποιες πληροφορίες/γνώσεις/τεχνογνωσί α θεωρείτε αναγκαίες/σημαντικές για τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα;

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ		
	ΑΓΡΟΤΕΣ (ΓΕΩΡΓΟΙ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ)	ΦΟΡΕΙΣ (ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ / ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ)	ΑΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΚΛΠ)
<p>Διερεύνηση χρήσης τεχνολογιών ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα της περιοχής</p>	<p>α θεωρείτε αναγκαίες/σημαντικές για την επαγγελματική σας δραστηριότητα και τα αποτελέσματα αυτής;</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρησιμοποιείτε Η/Υ, ίντερνερ και γενικότερα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών στην εργασία σας; Τι είδους και για ποιον σκοπό; Πως έχετε αποκτήσει τις γνώσεις αυτές; Θα σας ενδιέφερε να εκπαιδευτείτε στην χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και να μάθετε τις δυνατότητες που δίνουν αυτές στον κλάδο σας; Θεωρείτε ότι θα είχε αξία για σας και την δραστηριότητά σας; 	<p>για τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα;</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποια πιστεύετε ότι είναι η διάδοση της χρήσης Η/Υ, ίντερνερ και γενικότερα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών από τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα; Ο δικός σας οργανισμός κάνει χρήση Η/Υ, ίντερνερ και γενικότερα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών στην δραστηριότητά του; Τι είδους και για ποιον σκοπό; Έχετε τρέξει εκπαιδευτικά προγράμματα για την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, πληροφορικής και δικτύων; Εάν όχι θα σας 	<p>Ποια πιστεύετε ότι είναι η διάδοση της χρήσης Η/Υ, ίντερνερ και γενικότερα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών από τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα;</p> <ul style="list-style-type: none"> Πιστεύετε ότι η εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες θα μπορούσε να βοηθήσει την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα της περιοχής; Με ποιον τρόπο πιστεύετε ότι μπορεί να προωθηθεί η νοοτροπία απόκτησης νέων γνώσεων και τεχνογνωσίας ανάμεσα στους επαγγελματίες του πρωτογενή

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ		
	ΑΓΡΟΤΕΣ (ΓΕΩΡΓΟΙ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ)	ΦΟΡΕΙΣ (ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ / ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ)	ΑΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΚΛΠ)
Οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ	<ul style="list-style-type: none"> Πιστεύετε ότι οι ΤΠΕ θα μπορούσαν να λύσουν κάποια από τα βασικά προβλήματα, τα οποία αναφέρατε νωρίτερα και ποιες θα μπορούσαν να είναι οι λύσεις αυτών; 	<p>ενδιέφερε να επενδύσετε μελλοντικά σε κάτι τέτοιο;</p> <ul style="list-style-type: none"> Με ποιο τρόπο θεωρείτε ότι μπορεί να ωφεληθεί ο πρωτογενής τομέας της περιοχής με την χρήση των ΤΠΕ; Πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλετε εσείς ως φορέας για την εισβολή νέων τεχνολογιών στην επαγγελματική καθημερινότητα των εμπλεκόμενων του πρωτογενή τομέα της περιοχής και με ποιο τρόπο; Γνωρίζετε κάποιες περιπτώσεις χρήσης των ΤΠΕ από επαγγελματίες και οργανισμούς του πρωτογενή τομέα από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, οι οποίες 	<p>τομέα;</p> <ul style="list-style-type: none"> Με ποιο τρόπο θεωρείτε ότι μπορεί να ωφεληθεί ο πρωτογενής τομέας της περιοχής με την χρήση των ΤΠΕ; Γνωρίζετε κάποιες περιπτώσεις χρήσης των ΤΠΕ από επαγγελματίες και οργανισμούς του πρωτογενή τομέα από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν καλά παραδείγματα;

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ		
	ΑΓΡΟΤΕΣ (ΓΕΩΡΓΟΙ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ)	ΦΟΡΕΙΣ (ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ / ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ)	ΑΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΚΛΠ)
Εμπόδια στη χρήση ΤΠΕ	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά τη χρήση των ΤΠΕ στον κλάδο σας; • Πως πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα εμπόδια; 	<p>Θα μπορούσαν να αποτελέσουν καλά παραδείγματα;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά τη χρήση των ΤΠΕ στον αγροτικό τομέα; • Πως πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα εμπόδια; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά τη χρήση των ΤΠΕ στον αγροτικό τομέα; • Πως πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα εμπόδια;
Διερεύνηση κουλτούρας συνεργασιών, συνεργιών, ανάπτυξης κοινών υποδομών και αγαθών	<ul style="list-style-type: none"> • Έχετε κάποιες καλές ή/και κακές εμπειρίες συνεργατικών δομών (πχ συνεταιρισμούς) από το παρελθόν ή το παρόν; Τι μπορούμε να διδαχθούμε από αυτές τις εμπειρίες; • Θα μπορούσαν οι ΤΠΕ να συμβάλουν στην βελτίωση της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας τέτοιων συνεργατικών δομών και πως; 	<ul style="list-style-type: none"> • Με ποιο τρόπο συνεργάζεστε με τους εμπλεκόμενους στον πρωτογενή τομέα της περιοχής; • Θα μπορούσε η χρήση νέων τεχνολογιών να βελτιώσει τις διαδικασίες και τους τρόπους επικοινωνίας και συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους στον πρωτογενή τομέα και με ποιον τρόπο; 	<ul style="list-style-type: none"> • Θα μπορούσε η χρήση νέων τεχνολογιών να βελτιώσει τις διαδικασίες και τους τρόπους επικοινωνίας και συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους στον πρωτογενή τομέα και με ποιον τρόπο;
Διερεύνηση του ρόλου της ΑΜΚΕ	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζετε για την ΑΜΚΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζετε για την ΑΜΚΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζετε για την ΑΜΚΕ

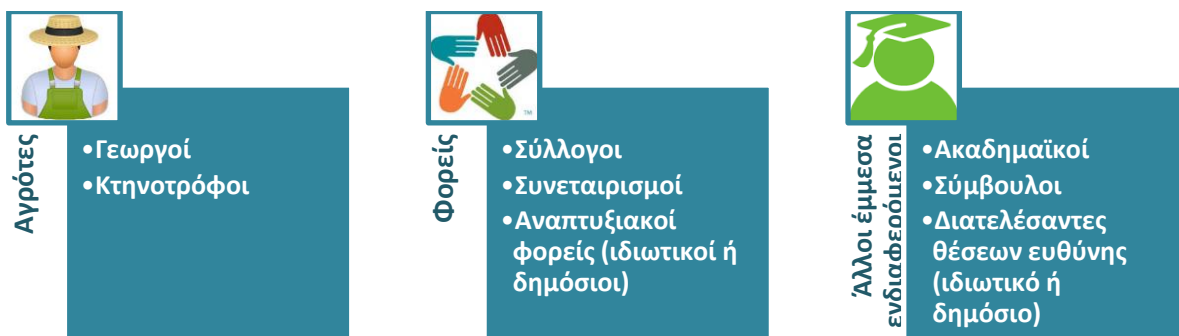
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ		
	ΑΓΡΟΤΕΣ (ΓΕΩΡΓΟΙ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ)	ΦΟΡΕΙΣ (ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ / ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ)	ΑΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΚΛΠ)
Sarantaroro.gr στη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και στην υιοθέτηση λύσεων ΤΠΕ στον γεωργικό και κτηνοτροφικό τομέα	<p>Sarantaroro.gr και τις δραστηριότητές της; Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος της, το όραμα και οι στόχοι της;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα μπορούσε η ΑΜΚΕ να έχει κάποιο ρόλο στην υιοθέτηση ΤΠΕ στον κλάδο σας και πώς πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνει αυτό; 	<p>Sarantaroro.gr και τις δραστηριότητές της; Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος της, το όραμα και οι στόχοι της;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα μπορούσε η ΑΜΚΕ να έχει κάποιο ρόλο στην υιοθέτηση ΤΠΕ στον κλάδο σας και πώς πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνει αυτό; 	<p>Sarantaroro.gr και τις δραστηριότητές της; Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος της, το όραμα και οι στόχοι της;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα μπορούσε η ΑΜΚΕ να έχει κάποιο ρόλο στην υιοθέτηση ΤΠΕ στον κλάδο σας και πώς πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνει αυτό;

4.3. Συμμετέχοντες στην έρευνα

Η δειγματοληψία γίνεται συνήθως πριν από το σχεδιασμό του ερωτηματολογίου και είναι εξίσου σημαντική. Για την πραγματοποίηση της έρευνας ακολούθηθηκε η μεθοδολογία του Wilson (2006), η οποία έχει τα παρακάτω βήματα:

1. Ποιο είναι το αντικείμενο της ερευνάς που γίνεται και ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι, είτε άμεσα, είτε έμμεσα;
2. Πού μπορούμε να εντοπίσουμε αυτούς τους ανθρώπους;
3. Πώς μπορούμε να επιλέξουμε τους καλύτερους ερωτηθέντες;
4. Πόσους ερωτηθέντες χρειαζόμαστε για να συγκεντρωθούν επαρκή δεδομένα για την ποιοτική έρευνα;
5. Πόσο αντιπροσωπευτικά είναι τα δεδομένα που συλλέγονται;

Εφόσον το αντικείμενο της μελέτης ήταν η αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας ως παράγοντας ανάπτυξης στην απομακρυσμένη αγροτική περιοχή του Σαρανταπόρου, όπου κύρια ασχολία είναι ο πρωτογενής τομέας, οι βασικοί άμεσα εμπλεκόμενοι είναι οι αγρότες της περιοχής και όλοι οι φορείς με αντικείμενο τον πρωτογενή τομέα, ενώ έμμεσα εμπλεκόμενοι είναι όλοι όσοι με κάποιο τρόπο σχετίζονται μέσα από τη δουλειά τους με το προαναφερόμενο αντικείμενο. Έτσι στην έρευνα συμμετείχαν οι ακόλουθοι:

Εικόνα 3. Συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα

Επειδή πρόκειται για μία περιοχή με μικρό πληθυσμό, αποφασίστηκε ότι ο καλύτερος τρόπος να βρεθεί το πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα στην ομάδα των αγροτών, οι οποίοι θα εξέφραζαν αρκετά

ικανοποιητικά τις επικρατούσες απόψεις σχετικά με τα θέματα της έρευνας, είναι να βρεθούν άνθρωποι οι οποίοι έχουν κύρος ανάμεσα στους συγχωριανούς τους. Άρα, αρχικά έγινε μία έρευνα με προσωπικές επαφές ανάμεσα σε γνωστούς από όλη την εξεταζόμενη περιοχή για να βρεθούν αυτά τα άτομα. Στη συνέχεια συλλέχθηκαν τα στοιχεία επικοινωνίας τους και έγινε η πρώτη επικοινωνία προς ενημέρωσή τους και για να διαπιστωθεί η προθυμία τους για συμμετοχή στην έρευνα. Πρέπει να σημειωθεί το γεγονός, ότι όλοι όσοι βρέθηκαν στην λίστα των υποψηφίων ερωτηθέντων συμφώνησαν να συμμετάσχουν με μεγάλη προθυμία.

Για τις κατηγορίες των Φορέων και των Άλλων έμμεσα ενδιαφερομένων επίσης έγινε έρευνα μέσω προσωπικών επαφών, αλλά και μέσω διαδικτύου. Επίσης, κατά την διάρκεια της διεξαγωγής των συνεντεύξεων υπήρχαν συστάσεις προς άλλους αγρότες ή φορείς και άτομα έμμεσα συνδεδεμένα με τον κλάδο, έτσι ώστε επίσης να συμμετάσχουν στην έρευνα.

Δυστυχώς στην έρευνα δεν συμμετείχε ούτε μία γυναίκα. Αυτό το γεγονός θα μπορούσε να εξηγηθεί από την παραδοσιακή μη απασχόληση των γυναικών στην επαρχία και ιδιαίτερα σε θέσεις ευθύνης. Όλοι οι ερωτηθέντες ήταν άντρες και οι ηλικίες τους από 29 έως 65. 68% ήταν νέοι άνθρωποι έως 45 ετών, ενώ το υπόλοιπο 32% ήταν άνω των 45. Συνολικά ρωτήθηκαν 15 αγρότες, εκ των οποίων 11 γεωργοί και 4 κτηνοτρόφοι, 8 σύλλογοι / φορείς και 5 έμμεσα εμπλεκόμενα άτομα.

Θεωρείται ότι το δείγμα είναι αρκετά ικανοποιητικό, καθώς στην επιλογή των ερωτηθέντων, ενεργά συμμετείχε πολύς κόσμος από την περιοχή με υποδείξεις των ατόμων αυτών ως πιο κατάλληλους.

4.4. Εγκυρότητα και αξιοπιστία

Η εγκυρότητα είναι η ικανότητα ενός εργαλείου να μετράει με αξιοπιστία αυτό για το οποίο προορίζεται να μετράει (Eriksson & Wiedersheim 2001). Η εγκυρότητα προκύπτει, όταν τα αποτελέσματά μιας έρευνας μπορούν να γενικευθούν και να εφαρμόζονται σε άλλες μελέτες σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Με μία ορθά σχεδιασμένη δειγματοληψία μπορεί να αυξηθεί το επίπεδο της γενίκευσης και ως εκ τούτου και η εγκυρότητα. Εάν ληφθούν τα ίδια αποτελέσματα με

την επανάληψη της ίδιας δοκιμής με το ίδιο εργαλείο μέτρησης μπορεί επίσης να ανακηρυχθεί και η αξιοπιστία του εργαλείο μέτρησης. «Η αξιοπιστία αναφέρεται στη σταθερότητα της μέτρησης»³⁰

Στην ποιοτική έρευνα είναι δύσκολο να αποκτήσει κανείς την ίδια εγκυρότητα και κυρίως την αξιοπιστία που μπορεί να έχει μία δομημένη ποσοτική έρευνα. Παρόλα αυτά, στη συγκεκριμένη έρευνα έγινε μεγάλη προσπάθεια στον σχεδιασμό της δειγματοληψίας και τον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, με σκοπό την βελτιστοποίηση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας της έρευνας.

4.5. Συλλογή στοιχείων

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από διάφορες πηγές με σκοπό να συγκεντρωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα. Χρησιμοποιήθηκαν πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές πληροφόρησης.

Οι πρωτογενείς πληροφορίες ήταν όλες αυτές που αποκτήθηκαν μέσω των προσωπικών συνεντεύξεων.

Τα δευτερογενή δεδομένα σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στη γεωργία συλλέχθηκαν από σχετικές πηγές πληροφοριών, όπως δημοσιεύσεις, περιοδικά, σχετικές ιστοσελίδες και βιβλία. Πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση διάφορων κυβερνητικών πηγών συμπεριλαμβανομένων εγχειριδίων, πολιτικών δηλώσεων, δημοσιευμένων στατιστικών, έγγραφα στρατηγικού σχεδιασμού, και άλλα επίσημα έγγραφα.

4.6. Αντιληπτικό περίγραμμα της ποιοτικής έρευνας

Το πρώτο βήμα στην ερευνητική διαδικασία είναι ο καθορισμός του αντιληπτικού περιγράμματος του ερευνητή.³¹ Το αντιληπτικό περίγραμμα περιλαμβάνει το σύνολο των πεποιθήσεων και αντιλήψεων του ερευνητή αναφορικά με την πραγματικότητα, την αλήθεια και τη γνώση στο πεδίο της έρευνας. Στην συγκεκριμένη εργασία πιστεύεται ότι οι ΤΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως

³⁰ Ghauri & Grønhaug 2005, σελ. 81

³¹ Μαντζούκας Σ. Έρευνα και αντιληπτικά περιγράμματα: Τα είδη και η χρησιμότητά τους για τους ερευνητές νοσηλευτές. Νοσηλευτική 2003, 42:405–413

εργαλείο ανάπτυξης σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές. Οι νέες τεχνολογίες δύναται να προσφέρουν μεγάλη κινητήρια δύναμη για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη τέτοιων περιοχών, όπως δείχνουν διάφορες πραγματικές περιπτώσεις ανά τον κόσμο (βλ. 2.3 Πώς η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει καταλύτης ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης και αγροτικής περιοχής). Στην προκειμένη, πιστεύεται ότι η AMKE Sarantaroro.gr, η οποία δραστηριοποιείται σε μία αντίστοιχα απομακρυσμένη, αγροτική και απομονωμένη περιοχή μπορεί να φέρει κοντά την έρευνα και την τεχνογνωσία στους παραγωγούς του πρωτογενή τομέα της περιοχής, η οποίοι αντιπροσωπεύουν τον κύριο κλάδο επαγγελματικής δραστηριότητας σε αυτή τη περιοχή.

4.7. Ανάλυση δεδομένων

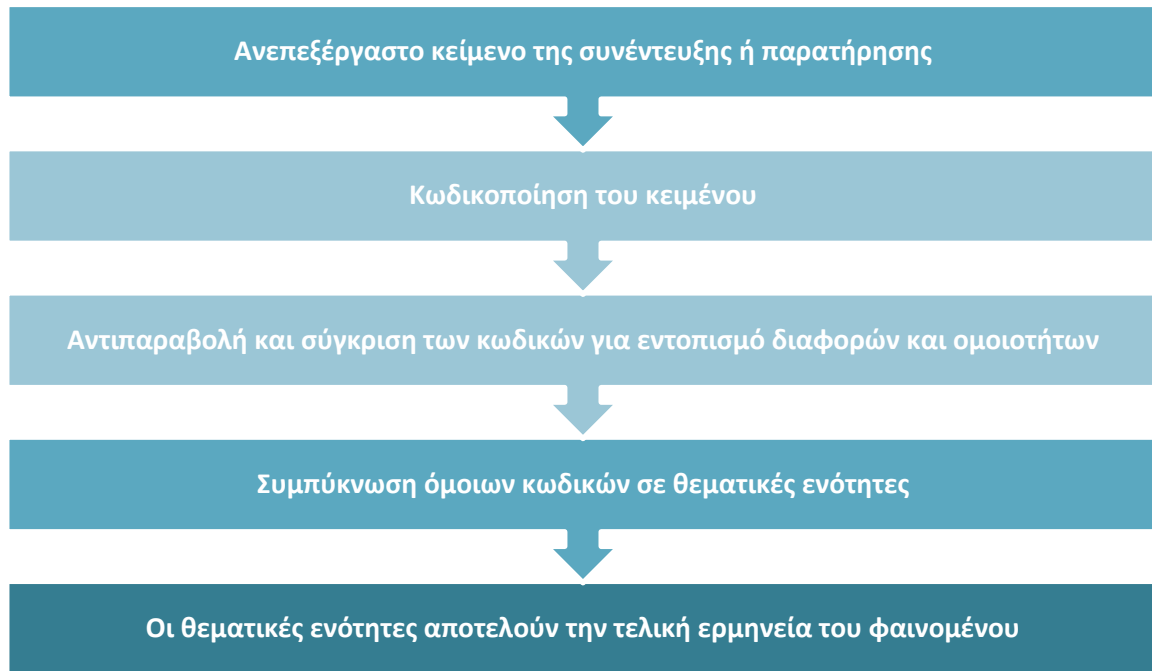
«Η ποιοτική έρευνα χαρακτηρίζεται από την επιδίωξη του ερευνητή να εξερευνήσει και να κατανοήσει σε βάθος τις υποκειμενικές αντιλήψεις, πεποιθήσεις και εμπειρίες συγκεκριμένων προσώπων αναφορικά με κάποιο φαινόμενο, ώστε να δημιουργηθεί μια βαθύτερη, αρτιότερη και περισσότερο επεξεργασμένη γνώση για το υπό έρευνα φαινόμενο, η οποία θα εμπεριέχει μια ολιστική και βαθύτερη ερμηνεία για τους συμμετέχοντες στην έρευνα και το περιβάλλον τους σε σχέση με το φαινόμενο της έρευνας».³²

Εφόσον συλλέχθηκαν τα ποιοτικά δεδομένα μέσω μη-δομημένων ερευνητικών συνεντεύξεων, ακολουθεί η ανάλυσή τους ώστε να ερμηνευτεί και να κατανοηθεί το υπό έρευνα φαινόμενο. Η ανάλυση των δεδομένων είναι εκείνο το σημείο όπου ο ερευνητής συγκρίνει και αντιπαραβάλλει, ερμηνεύει και κατανοεί, συμπεραίνει και επαληθεύει.

Τα διάφορα στάδια της ανάλυσης δεδομένων παρουσιάζονται συνοπτικά στην εικόνα που ακολουθεί.

---

³² Mantzoukas S. Issues of representation within qualitative inquiry. Qual Health Res2004, 14:994–1007

Εικόνα 4. Συνοπτική περιγραφή των διαφόρων σταδίων της ανάλυσης δεδομένων για την ποιοτική έρευνα³³

Η μεταφορά του ακουστικού υλικού των συνεντεύξεων σε ηλεκτρονική μορφή και η κωδικοποίηση και η ανάλυση των δεδομένων ήταν χρονοβόρα διαδικασία, επειδή όλες οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν τηλεφωνικά. Δεν χρησιμοποιήθηκε κανένα εξειδικευμένο λογισμικό, λόγω του γεγονότος ότι τα λογισμικά που κυκλοφορούν στην αγορά αδυνατούν να αναγνωρίσουν την ελληνική γλώσσα. Για αυτό τον λόγο χρειάστηκε αρκετός χρόνος για την καταγραφή των δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή ως κείμενο. Στη συνέχεια έγινε η αποκωδικοποίηση των λέξεων / φράσεων κλειδιά σε υπολογιστικό φύλλο του Excel, ώστε να προκύψουν τα εμπειρικά ευρήματα της έρευνας, τα οποία παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο.

4.8. Εμπειρικά ευρήματα

4.1.1. Προφίλ των ερωτηθέντων

Το προφίλ των ερωτηθέντων συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα (Αγρότες, Φορείς και Άλλοι έμμεσα ενδιαφερόμενοι, όπως έχει προαναφερθεί στο 4.3 *Συμμετέχοντες στην έρευνα*):

³³ Sarantakos S. Social research 2nd ed. Basingstoke, Macmillan Press Ltd, 1998

Πίνακας 5 Προφίλ ερωτηθέντων

ΠΡΟΦΙΛ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ	 ΑΓΡΟΤΕΣ	 ΦΟΡΕΙΣ	 ΆΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ	15	8	5
ΦΥΛΛΟ	Άντρες	Άντρες	Άντρες
ΗΛΙΚΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> 10 ερωτηθέντες – έως 45 ετών 5 ερωτηθέντες – άνω των 45 ετών 	<ul style="list-style-type: none"> 7 ερωτηθέντες – έως 45 ετών 1 ερωτηθέντες – άνω των 45 ετών 	<ul style="list-style-type: none"> 2 ερωτηθέντες – έως 45 ετών 3 ερωτηθέντες – άνω των 45 ετών
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	<ul style="list-style-type: none"> 11 γεωργοί 4 κτηνοτρόφοι 	<ul style="list-style-type: none"> 5 αγρότες 2 γεωπόνοι 1 ιδιωτικός υπάλληλος <p>Όλοι οι ανωτέρω συμμετείχαν στην έρευνα εκπροσωπώντας κάποιο σύλλογο ή φορέα, από την θέση του προέδρου ή κάποιας άλλης θέσης ευθύνης</p>	<ul style="list-style-type: none"> 4 πρώην ή/και νυν δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι 1 πολιτικός επιστήμονας
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> 3 ερωτηθέντες δήλωσαν ότι ασχολούνται στο επάγγελμα 3-4 χρόνια Όλοι οι υπόλοιποι δήλωσαν ότι ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα από παιδιά. <p>Όλοι οι ερωτηθέντες προέρχονται από οικογένειες αγροτών</p>		
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	<ul style="list-style-type: none"> 2 ερωτηθέντες έχουν ανώτατη εκπαίδευση Όλοι οι υπόλοιποι έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση (οι 5 από τους 13 με κάποια επαγγελματική κατάρτιση) 	<ul style="list-style-type: none"> 1 από τους ερωτηθέντες έχει ανώτατη εκπαίδευση 1 από τους ερωτηθέντες έχει ανώτερη εκπαίδευση 5 ερωτηθέντες έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση 1 από τους ερωτηθέντες έχει πρωτοβάθμια εκπαίδευση 	<ul style="list-style-type: none"> 3 ερωτηθέντες έχουν ανώτατη εκπαίδευση με περαιτέρω ειδίκευση με μεταπτυχιακούς τίτλους Οι υπόλοιποι 2 ερωτηθέντες έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ο ένας εκ των οποίων με κάποια επαγγελματική κατάρτιση

<p>ΠΡΟΦΙΛ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ</p>	 <p>ΑΓΡΟΤΕΣ</p>	 <p>ΦΟΡΕΙΣ</p>	 <p>ΆΛΛΟΙ ΕΜΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ</p>
<p>ΚΙΝΗΤΡΑ / ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ</p>	<p>Οι λόγοι, τους οποίους οι ερωτηθέντες ανέφεραν ως κύριοι για την απασχόλησή τους με τον αγροτικό τομέα είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> 9 ερωτηθέντες ανέφεραν ότι ασχολούνται με το επάγγελμα του αγρότη επειδή υπάρχει παράδοση στην οικογένεια και συνέχισαν την οικογενειακή επιχείρηση 6 ερωτηθέντες ανέφεραν ότι τους άρεσε από μικρούς / έχουν προσωπικό ενδιαφέρον και γενικά ότι τους άρεσε το αντικείμενο της δουλειάς και για αυτό τον λόγο ασχολούνται 5 ανέφεραν ότι η αποδοχή κληρονομιάς/αγροτικού κλήρου ήταν λόγος να ασχοληθούν 4 ανέφεραν ότι δεν είχαν άλλη επιλογή είτε λόγω αδυναμίας σπουδών, είτε αδυναμίας άλλης απασχόλησης/ανεργίας 3 ανέφεραν ότι ασχολήθηκαν για να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα 1 ανέφερε ότι ασχολήθηκε με τον αγροτικό τομέα για να καταπολεμήσει την ρουτίνα της καθιστικής ζωής και να έρθει ξάνα σε επαφή με τη φύση <p><i>* Οι ερωτηθέντες απάντησαν με δύο ή τρεις λόγους απασχόλησης με τον αγροτικό τομέα</i></p>	<p>Οι ερωτηθέντες σε αυτή τη κατηγορία εκπροσωπούν τους εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αγροτικός Συνεταιρισμός «Ένωση Ελάσσονας» Αγροτικός συνεταιρισμός Ελασσόνας Αγροτικός συνεταιρισμός Λιβαδίου Εταιρεία «Σιτηρά Βαρνάς» Κτηνοτροφικός σύλλογος Λιβαδίου Συνεταιρισμός «Βοσκός» Σύλλογος κτηνοτρόφων Σύλλογος κτηνοτρόφων Λιβαδίου Συνεταιρισμός Αφροδίτη (Ρόδια) <p><i>* Κάποιοι από τους ερωτηθέντες εκπροσωπούν περισσότερους από έναν οργανισμούς</i></p>	<p>Οι ερωτηθέντες στην κατηγορία αυτή έχουν διατελέσει ή ακόμα βρίσκονται σε θέσεις ευθύνης στην τοπική ή κρατική διοίκηση. Πέρα από τις θέσεις τους στον κρατικό μηχανισμό, οι 4 από τους πέντε ασχολούνται ενεργά με τον αγροτικό τομέα είτε λόγω παράδοσης στις οικογένειές τους, είτε από προσωπικό ενδιαφέρον. Τα ενδιαφέροντα και οι σχέσεις τους με τον πρωτογενή τομέα καταγράφονται συνοπτικά παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενδιαφέρον για τα θέματα του κλάδου λόγω ασχολίας με τα κοινά και συμμετοχή σε λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο Διαχείριση θεμάτων του πρωτογενή τομέα της περιοχής Ασχολία με θέματα διεθνούς ανάπτυξης και ιδιαίτερα με αγροτική ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες χώρες Συγγραφή βιβλίων και άρθρων με θέματα ανάπτυξης συμπεριλαμβανομένου του πρωτογενή τομέα της περιοχής

4.1.2. Θεματικές ενότητες

Μέσω της ποιοτικής έρευνας στην παρούσα εργασία συλλέχθηκαν στοιχεία, τα οποία έχουν αξία για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής μέσω της προσπάθειας της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr να δώσει λύση στην εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος με την ευρύτερη έννοιά του – όχι μόνο την εξάλειψη έλλειψης της ευρυζωνικής σύνδεσης, αλλά και την εξάλειψη έλλειψης ψηφιακών δεξιοτήτων. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για την διεξαγωγή προσωπικών συνεντεύξεων (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ) συμπεριελάμβανε ερωτήσεις χωρισμένες σε θεματικές ενότητες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σχετικά με το θέμα. Τα ευρήματα ανά θεματική ενότητα παρουσιάζονται σε αυτό το κεφάλαιο. Οι απαντήσεις όλων των ερωτηθέντων ομαδοποιήθηκαν, καθώς διαπιστώθηκε ότι άγγιζαν ίδια ή παρόμοια σημεία θεματολογίας ή ιδεών.

4.1.2.1. Ανάγκες και προβλήματα του πρωτογενή τομέα στην περιοχή

Αναλύοντας τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, φαίνεται να διαχωρίζονται οι ανάγκες και τα προβλήματα του πρωτογενή τομέα της περιοχής του Σαρανταπόρου σε **οικονομικά**, όπου όλοι οι ερωτηθέντες δίνουν ιδιαίτερη βάση, σε θέματα **υποδομών και εξοπλισμού**, σε θέματα **νοοτροπίας/κουλτούρας**, σε θέματα **συνεργατικών/συνεταιριστικών δομών**, σε θέματα **μεγάλης απόστασης** από αστικά κέντρα, σε θέματα έλλειψης **εκπαίδευσης, γνώσεων, ενημέρωσης**, σε θέματα έλλειψης **στρατηγικού σχεδιασμού**, σε θέματα **νομοθετικού πλαισίου**, σε θέματα **ποιότητας/ελέγχου ποιότητας πρώτων υλών** (όπως φάρμακα, τροφές).

Οι απαντήσεις όλων των ερωτηθέντων συνοψίζονται στον Πίνακα 6. Σημειώνεται ότι οι απαντήσεις στην κατηγορία των αγροτών περιείχαν τη μεγαλύτερη λεπτομέρεια και κάλυπταν όλες τις διαστάσεις αναγκών / προβλημάτων που εντοπίστηκαν μέσω της έρευνας.

Πίνακας 6 Διερεύνηση αναγκών/προβλημάτων που αφορούν τον πρωτογενή τομέα της περιοχής

	ΑΝΑΓΚΕΣ & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Αυξημένη φορολογία/ασφαλιστικές εισφορές λόγω των πρόσφατων μέτρων • Υψηλό κόστος παραγωγής (αυξημένο ΦΠΑ, ακριβό πετρέλαιο, ακριβές πρώτες ύλες και μηχανήματα) • Υψηλό κόστος μεταφορών, μη επαρκώς αναπτυγμένο οδικό δίκτυο • Για νέους κτηνοτρόφους η είσοδος στο επάγγελμα είναι δύσκολη, καθώς απαιτούνται αρκετές εμπειρικές γνώσεις και μεγάλο κόστος αρχικής επένδυσης εφόσον ξεκινάει κάποιος από το μηδέν (για εγκαταστάσεις, εργαλεία, ζώα κτλ) • Παραπληροφόρηση σε επαγγελματικά θέματα με οικονομικές συνέπειες (επένδυση σε λάθος καλλιέργειες, λάθος αποφάσεις στην διαχείριση πόρων, κλπ.) • Πρόβλημα ρευστότητας (οι προμηθευτές δεν δίνουν πιστώσεις, οι πελάτες ζητάνε πιστώσεις) • Η μη ύπαρξη συνεταιρισμών και μονάδων τυποποίησης λειτουργούν εις βάρος των επαγγελματιών της περιοχής (μικρή παραγωγικότητα, χαμηλές τιμές προϊόντων, υψηλά κόστη)
ΥΠΟΔΟΜΕΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτείται η επένδυση σε σύγχρονες εγκαταστάσεις/εργαλεία/μηχανήματα για βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας • Απουσία σύγχρονου οδικού δικτύου που θα πρόσφερε πιο σύντομη διασύνδεση με άλλες περιοχές • Έλλειψη υποδομών άρδευσης στα αρκετές αγροτικές ιδιοκτησίες • Άσχημο αγροτικό οδικό δίκτυο το οποίο προκαλεί βλάβες στα αγροτικά μηχανήματα • Απαιτείται περαιτέρω επέκταση του υφιστάμενου αρδευτικού δικτύου • Έλλειψη υποδομών άρδευσης σε αρκετές αγροτικές ιδιοκτησίες • Έλλειψη έγκυρης πρόβλεψης καιρού (μεγάλη εξάρτηση της εργασίας από τις καιρικές συνθήκες και τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα)
ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει συντηρητισμός και αρνητισμός στην υιοθέτηση νέων καλλιεργειών, πρακτικών κτλ • Απαξίωση του επαγγέλματος από τους Έλληνες, πολλές φορές μπορεί να θεωρείται και κοινωνικά υποβαθμισμένος κάποιος που ασχολείται με τον κλάδο από την ίδια την κοινωνία.
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ / ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Η μη ύπαρξη συνεργατικής κουλτούρας έχει ως συνέπεια την απουσία συνεργατικών δομών και συνεπάγεται: <ul style="list-style-type: none"> • Δυσκολία στη διάθεση/πρώθηση των προϊόντων όταν η προσπάθεια γίνεται μεμονωμένα από τον κάθε αγρότη και όχι συλλογικά, καθώς και στην καθετοποίηση της παραγωγής • Μειωμένη διαπραγματευτική ισχύ προς τους εμπόρους για επίτευξη ικανοποιητικών τιμών των προϊόντων τους • Δυσκολία στην προσπάθεια εξαγωγών

	ΑΝΑΓΚΕΣ & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
ΑΠΟΣΤΑΣΗ	<p>Υψηλά κόστη μεταφορών/μετακινήσεων και έμμεσα κόστη από μειωμένη παραγωγικότητα λόγω απόστασης από αστικά κέντρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κέντρα αποφάσεων και διοίκησης - δημόσιες υπηρεσίες • Σύμβουλοι επιχειρήσεων • Γεωπόνους / κτηνιάτρους για υποστήριξη στην παραγωγική διαδικασία • Ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων στον κλάδο
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΓΝΩΣΕΙΣ / ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	<p>Πολύ σημαντικό και μεγάλο πλεονέκτημα αποτελεί το υψηλό επίπεδο μόρφωσης/κατάρτισης των επαγγελματιών του κλάδου (χαρακτηριστικά αναφέρουν - το γεγονός ότι στην Ελλάδα η κτηνοτροφία δεν πάει καλά και δεν είναι ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες οφείλεται, εκτός από το γενικότερο μη φιλικό περιβάλλον (οικονομική κατάσταση της χώρας, ορεινό ανάγλυφο, μη ύπαρξη αρκετών νερών και ελεύθερων εκτάσεων) και στη μη ύπαρξη κατάλληλα εκπαιδευμένων επαγγελματιών στον κλάδο.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απαιτείται συνεχής ενημέρωση και παρακολούθηση σεμιναρίων από τους επαγγελματίες ώστε να είναι παραγωγικοί και αποτελεσματικοί στην εργασία τους • Απαιτούνται επιμορφωτικά σεμινάρια για γεωργία, κτηνοτροφία • Επένδυση σε βέλτιστους τρόπους καλλιέργειας / σίτισης των ζώων / τρόποι φροντίδας των ζώων / Αντιμετώπιση ασθενειών ζώων και καλλιεργειών • Ενημέρωση για νέες παραγωγές/καλλιέργειες • Βασικές γνώσεις λογιστικών/οικονομικών/ οργάνωσης και διοίκησης • Ψηφιακές δεξιότητες
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη στρατηγικού σχεδίου από το κράτος • Τα προγράμματα χρηματοδότησης απευθύνονται κυρίως σε νέους επαγγελματίες ενώ η συμμετοχή σε αυτά είναι δύσκολη (μεγάλη γραφειοκρατία • Δεν υπάρχει συνέχεια/συνέπεια μεταξύ των προγραμμάτων • Απαιτούνται πολλές φορές μακροπρόθεσμες επενδύσεις και οι παλαιότεροι αγρότες δεν έχουν κίνητρα να κάνουν τέτοιες κινήσεις λόγω ηλικίας και λόγω μη διάθεσης των νέων να συνεχίσουν το οικογενειακό επάγγελμα
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει σταθερότητα του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τους συνεταιρισμούς
ΠΟΙΟΤΗΤΑ / ΈΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εγκεκριμένες πρώτες ύλες (π.χ. φάρμακα στην μελισσοκομία) κυκλοφορούν ελεύθερα στην αγορά με αποτελέσματα να δημιουργούνται προβλήματα • Απουσία ελέγχων
ΓΕΝΙΚΑ / ΤΑΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτητική δεσμευτική δουλειά, ελάχιστος ελεύθερος χρόνος (κύριως στους κτηνοτρόφους) • Η αστυφιλία και η μετάλλαξη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια σε οικονομία υπηρεσιών οδήγησε στην υποβάθμιση του επαγγέλματος του γεωργού και του κτηνοτρόφου και της επαρχίας γενικά στην αντίληψη των ανθρώπων

4.1.2.2. Χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα στην περιοχή

Ένα μέρος της ποιοτικής έρευνας είχε ως στόχο τη διερεύνηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών στον αγροτικό τομέα, το επίπεδο γνώσεων και τις ανάγκες για εξειδικευμένες γνώσεις, τα οφέλη που διαπιστώνονται από την χρήση των ΤΠΕ, τα εμπόδια που υπάρχουν για τη διάδοση της χρήσης και ποιοι είναι οι τρόποι αντιμετώπισης των εμποδίων αυτών.

Παρουσιάζονται συνοπτικά **οι χρήσεις των ψηφιακών τεχνολογιών** όπως προκύπτουν από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στον ακόλουθο πίνακα. Οι συντριπτική πλειοψηφία αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες μόνο για αναζήτηση στο διαδίκτυο και αναφέρει ως κύρια και πιο διευρυμένη τη χρήση του διαδικτύου για ενημέρωση, εύρεση πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα του κλάδου.

Πίνακας 7 Χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα της περιοχής

	ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΠΕ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Εύρεση και ανταλλαγή πληροφοριών, συμβουλών και νέων και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την δουλειά τους από άλλους επαγγελματίες και ειδικούς του πρωτογενή τομέα
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα αγοράς για μηχανήματα/ανταλλακτικά/λοιπές προμήθειες • Εύρεση προμηθευτών και συνεργατών μέσω διαδικτύου • Προώθηση προϊόντων • Ηλεκτρονική αλληλογραφία και επικοινωνία με συνεργάτες/προμηθευτές/πελάτες
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • E-banking • Διατήρηση αρχείου παραγωγής (π.χ. ημερομηνίες ραντίσματος) • Χρήση εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Μηχανοργάνωση • Εφαρμογές IoT (π.χ. Συστήματα καταγραφής ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών περιβάλλοντος)

Στην ερώτηση «**πως απέκτησαν τις γνώσεις για την χρήση των νέων τεχνολογιών**», οι περισσότεροι στην ομάδα των αγροτών απάντησαν ότι είναι αυτοδίδακτοι ή ότι κάποιος μέσα από το στενό τους περιβάλλον τους έχει μεταφέρει γνώσεις (π.χ. τα παιδιά τους) και ότι το επίπεδο γνώσεών τους είναι βασικό. Ένας από τους ερωτηθέντες δήλωσε ότι δεν θεωρεί αναγκαίο να αποκτήσει άλλες γνώσεις και να εκπαιδευτεί περισσότερο στις νέες τεχνολογίες και ότι αυτό δεν

μπορεί να τον βοηθήσει άμεσα την εργασία του. Ελάχιστοι ήταν αυτοί που έχουν παρακολουθήσει κάποιο στοχευμένο εκπαιδευτικό σεμινάριο. Η πλειοψηφία δήλωσε πρόθυμη να παρακολουθήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια με μεγάλο ενδιαφέρον για μάθηση στο συγκεκριμένο τομέα. Επίσης, οι περισσότεροι δήλωσαν ότι υπάρχει έλλειψη εκπαιδευτικών ευκαιριών στην περιοχή τους. Αξίζει να σημειωθεί πως κάποιοι δήλωσαν ότι η προσπάθεια του Sarantaroro.gr ήταν το έναυσμα για να ασχοληθούν με το διαδίκτυο και να μάθουν να το χρησιμοποιούν. Τα άτομα με ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση απέκτησαν τις γνώσεις αυτές μέσω των σπουδών τους.

Η ομάδα των έμμεσα ενδιαφερομένων ρωτήθηκε **τι πρέπει να γίνει για να αλλάξει η περιορισμένη χρήση των ΤΠΕ στο πρωτογενή τομέα και με ποιόν τρόπο οι άμεσα ενδιαφερόμενοι μπορούν να γίνουν πιο ανοιχτοί και δεκτικοί στο να μάθουν και να υιοθετήσουν τις νέες τεχνολογίες**. Προτάθηκαν οι ακόλουθες λύσεις από τους συμμετέχοντες στην έρευνα:

- Μέσω προγραμμάτων συμβουλευτικής και κατάρτισης της χρήσης των νέων τεχνολογιών στον πρωτογενή τομέα
- Μέσω ενημερωτικής καμπάνιας για την αξία και τη χρησιμότητα των τεχνολογιών αυτών σε sites, περιοδικά και μέσα ενημέρωσης των επαγγελματιών του πρωτογενή τομέα
- Μέσω παρουσιάσεων καλών πρακτικών με συγκεκριμένες λειτουργίες και παραδείγματα τέτοιων εφαρμογών και των ωφελειών τους στον πρωτογενή τομέα
- Μέσω οικονομικών κίνητρων για να παρακινηθούν να εκπαιδευτούν
- Μέσω της υιοθέτησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την υποστήριξη του πρωτογενή τομέα μέσω των επιδοτήσεων και των αναπτυξιακών προγραμμάτων

Τα **οφέλη** από την χρήση των ΤΠΕ, που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, πέρα από την οικονομική διάσταση που ήταν αναμενόμενο να αναφερθεί και να εκτιμηθεί ως σημαντική, έχουν αρκετές άλλες διαστάσεις όπως καλύτερη επικοινωνία με την αγορά και βελτιωμένη προώθηση των προϊόντων, άμεση επαφή με κρίσιμες πληροφορίες, γνώσεις και τεχνογνωσία. Συνολικά, τα οφέλη αναφέρονται στον *Πίνακα 8*.

Πίνακας 8 Οφέλη από τη χρήση ΤΠΕ

	ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Άμεση επαφή με κρίσιμες πληροφορίες μέσω διαδικτύου • Πιο ενημερωμένος/πληροφορημένος επαγγελματίας για θέματα του κλάδου του, με αποτέλεσμα να ανταποκρίνεται πιο αποτελεσματικά σε προβλήματα που ανακύπτουν καθώς και να γνωρίζει καλύτερα θέματα της αγοράς μέσα στην οποία δραστηριοποιείται • Διαμοιρασμός γνώσεων, τεχνογνωσίας, καλών πρακτικών • Μεταφορά τεχνογνωσίας/εμπειριών από άλλους επαγγελματίες • Απόκτηση νέων γνώσεων θεωρητικών εκτός από τις πρακτικές γνώσεις που ήδη μπορεί να έχουν οι επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Εύρεση προμηθευτών, έρευνα αγοράς μηχανημάτων και πρώτων υλών στο διαδίκτυο • Ανάπτυξη αποτελεσματικού και διευρυμένου δικτύου διανομής • Καλύτερη προώθηση των προϊόντων στην αγορά λόγω καλύτερης ποιότητας • Καλύτερες τιμές παραγόμενων προϊόντων
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας • Δυνατότητα παρακολούθησης καιρικών συνθηκών της περιοχής • Δυνατότητα παρακολούθησης εδαφολογικών συνθηκών/χρήσης λιπασμάτων • Απομακρυσμένη διαχείριση εκμεταλεύσεων • Απομακρυσμένη παρακολούθηση εγκαταστάσεων μέσω καμερών μειώνοντας κόστη και εξοικονομώντας χρόνο, προσφέροντας ασφάλεια των εγκαταστάσεων, αμεσότητα και αποτελεσματικότητα σε έκτακτες περιπτώσεις • Εξοικονόμηση πόρων από τη βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας • Ευκολία στην πιστοποίηση προϊόντων • Ηλεκτρονικές πληρωμές • Καλύτερη οργάνωση και λήψη αποφάσεων βασισμένη σε σφαιρική άποψη των δεδομένων
ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας μέσω πληροφοριών από αισθητήρες σε πραγματικό χρόνο • Σύγκριση στοιχείων παραγωγής ανά προϊόν σε σχέση με άλλες περιοχές και με το σύνολο της αγοράς ώστε να επιλέγονται πιο ορθά οι καλλιέργειες και οι παραγόμενες ποσότητες
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Ευκολότερη χρηματοδότηση/δανειοδότηση από τράπεζες οι οποίες βλέπουν θετικά την επένδυση στις σύγχρονες τεχνολογίες και τις εταιρείες που έχουν ήδη επενδύσει σε αυτές (μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ) • Οικονομικό όφελος <ul style="list-style-type: none"> ⚡ από τη μείωση του κόστους πρώτων υλών ⚡ από τη βελτιστοποίηση του δικτύου διανομής ⚡ από την αύξηση της παραγωγικότητας ⚡ από την ελαχιστοποίηση άσκοπων μετακινήσεων

Τα ακόλουθα **εμπόδια για την χρήση των ΤΠΕ** στον πρωτογενή τομέα σημειώθηκαν από τους συμμετεχόντες στην έρευνα:

- Έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων
- Έλλειψη υποδομών και υψηλό κόστος επένδυσης
- Νοοτροπία/κουλτούρα επαγγελματιών

- Άγνοια των οφελών από την επένδυση σε ΤΠΕ
- Έλλειψη εκπαιδευτικών ευκαιριών για την απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων
- Έλλειψη πολιτικών προώθησης των νέων τεχνολογιών στον πρωτογενή τομέα

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω εμποδίων προτάθηκαν κατά κύριο λόγο η παρακολούθηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων και η διοργάνωση ενημερωτικής εκστρατείας για τα οφέλη από την χρήση των ΤΠΕ στον πρωτογενή τομέα.

4.1.2.3. Κουλτούρα συνεργασιών, συνεργειών και ανάπτυξης διατήρησης κοινών υποδομών και αγαθών στην περιοχή

Η κουλτούρα συνεργασιών και συνεργατικότητας είναι βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη του κοινοτικού δικτύου από την AMKE Sarantaroro.gr και για την συνέχιση της ύπαρξης του οργανισμού. Για τον λόγο αυτό η διερεύνηση της αναγνωρισιμότητάς της στην περιοχή δράσης του οργανισμού είχε σημαντική θέση στην παρούσα ποιοτική έρευνα. Όλοι οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν είχαν κάποια προηγούμενη εμπειρία από συνεργατικές δομές (π.χ. συνεταιρισμούς) ή γενικά συνεργασίες και ποια χαρακτηριστικά θεωρούν σημαντικά για την ορθή λειτουργία τέτοιων δόμων, όπως και τι εμποδίζει την επιτυχία αυτών των δομών.

Προέκυψε ενιαία θετική άποψη για τα οφέλη τέτοιου είδους δομών. Όλοι οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι μία σωστά δομημένη προσπάθεια συνεργασίας μπορεί να φέρει μόνο θετικά αποτελέσματα στον πρωτογενή τομέα και τους επαγγελματίες του κλάδου. Έδωσαν και κάποια παραδείγματα πετυχημένων συνεταιρισμών στην περιοχή (π.χ. ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού). Ανάμεσα στα οφέλη από την ύπαρξη συνεταιριστικών δομών αναφέρθηκαν:

- Η μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ λόγω αυξημένης παραγωγής και ποιότητας προϊόντων για επίτευξη καλύτερων τιμών πώλησης των προϊόντων τους στους εμπόρους
- Εξοικονόμηση χρόνου, κόστους και προσπάθειας προώθησης των προϊόντων, καθώς αυτό γίνεται συλλογικά και πιο οργανωμένα
- Επιστημονική υποστήριξη κατά την παραγωγική διαδικασία

- Άμεση και έγκαιρη ενημέρωση για έκτακτες περιπτώσεις (πχ επιδημίες με αρρώστιες φυτών)

Παρά τη θετική τους άποψη όμως, οι περισσότεροι σημείωσαν ότι είχαν κακές προσωπικές εμπειρίες από συμμετοχή σε τέτοιες δομές καθώς και ότι πολλές από αυτές τις προσπάθειες στην περιοχή απέτυχαν κατά το παρελθόν. Οι λόγοι αποτυχίας ήταν:

- Η έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ των συνεργατών
- Η έλλειψη οργανωτικής συγκρότησης
- Κακή επικοινωνία μεταξύ των συνεταίρων
- Δεν υπήρχαν ξεκάθαρες σχέσεις, στρατηγική και διαδικασίες λειτουργίας
- Οι συμφωνίες τις περισσότερες φορές ήταν προφορικές και όχι γραπτές
- Δεν υπήρχε διαφάνεια στη λειτουργία και τη διαχείριση των οικονομικών
- Δεν υπήρχαν τα μέσα για να έχουν τα μέλη άμεση και πλήρη ενημέρωση
- Όσοι είχαν την ευθύνη διαχείρισης αυτών των συνεργατικών δομών εξυπηρετούσαν κυρίως το δικό τους οικονομικό συμφέρον και όχι το συλλογικό συμφέρον
- Υπήρχε θέμα με την κομματικοποίηση των συνεταιρισμών και διαφωνίες στην επιλογή των προσώπων, λόγω κομματικών κριτηρίων / πολιτικών πεποιθήσεων
- Η επιλογή προσώπων για τη διοίκηση και την κάλυψη θέσεων προσωπικού δεν γινόταν με ορθολογικά κριτήρια, αλλά λόγω συγγένειας και πολιτικών σκοπιμοτήτων
- Δεν στηρίχτηκε ο συνεταιρισμός από τους συνεταίρους, καθώς έδιναν την καλή παραγωγή τους αλλού και την παραγωγή που δεν μπορούσαν να διαθέσουν αλλού τη κράταγαν για τον συνεταιρισμό
- Το επίπεδο μόρφωσης των διοικούντων δεν ήταν το κατάλληλο
- Η συχνές αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου από τις εκάστοτε κυβερνήσεις σχετικά με τη λειτουργία των συνεταιρισμών δημιουργούσε προβλήματα

Λόγω των παλιών κακών εμπειριών και έλλειψης εμπιστοσύνης αρκετοί δήλωσαν ότι διστάζουν να συμμετέχουν πλέον σε συνεταιρισμούς, παρόλο που αντιλαμβάνονται την αξία του συνεταιρίζεστε, ιδιαίτερα αυτή τη δύσκολη εποχή της οικονομικής κρίσης.

Οι πιο σημαντικοί **παράγοντες για την ορθή λειτουργία συνεργατικών δομών** είναι:

- Η οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση με διαφάνεια και συμμετοχικότητα
- Το επίπεδο μόρφωσης, εκπαίδευσης, ανταλλαγής γνώσεων και τεχνογνωσίας και η σωστή ενημέρωση για θέματα του κλάδου

Όλοι οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει στην ορθή λειτουργία των συνεργατικών δομών προσφέροντας τα μέσα μηχανοργάνωσης, μηχανογράφησης, δημιουργίας βάσεων δεδομένων, άμεσης επικοινωνίας και παρακίνησης συμμετοχικότητας, όπως και τα μέσα για λειτουργία με διαφάνεια.

4.1.2.4. Ο ρόλος της AMKE Sarantaporo.gr

Η τελευταία ενότητα ερωτήσεων στην παρούσα ποιοτική έρευνα είχε ως στόχο τη διερεύνηση του κατά πόσο οι ερωτηθέντες γνωρίζουν την ύπαρξη, το όραμα και τους σκοπούς της AMKE Sarantaporo.gr, όπως επίσης εάν θεωρούν ότι ο οργανισμός θα μπορούσε να έχει θέση και ρόλο στην υιοθέτηση συστημάτων ΤΠΕ από την κοινωνία της περιοχής και ιδιαίτερα στον πρωτογενή τομέα.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα γνώριζαν μεν για την ύπαρξη της AMKE Sarantaporo.gr και τη δραστηριότητά της σε σχέση με την ανάπτυξη των κοινοτικών ασύρματων δικτύων στην περιοχή, αλλά δεν γνώριζαν ποιο είναι το όραμα και οι σκοποί της. Κάποιοι ελάχιστοι δεν γνώριζαν καθόλου για την ύπαρξη της εταιρείας και αλλά μόνο για το κοινοτικό δίκτυο. Όσοι απάντησαν στην ερώτηση σχετικά με την προσφορά και το αντικείμενο δράσης της AMKE ανέφεραν κυρίως:

- την προσφορά δωρεάν internet, επικοινωνία και ενημέρωση
- την προώθηση και την ψηφιακή αναβάθμιση της περιοχής

- τον ρόλο στην δικτύωση και την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής
- Δημιουργία καλού παραδείγματος συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής και υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών στη καθημερινότητά τους.

Μόνο ελάχιστοι συνδυάζουν την ΑΜΚΕ με την γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μέσω μιας σύγχρονης τηλεπικοινωνιακής υποδομής κοινής χρήσης, φέρνοντας κοντά νέες τεχνολογίες για την βελτίωση της καθημερινότητας και της παραγωγικότητας. Αυτοί θεωρούν ότι η ΑΜΚΕ μπορεί να βοηθήσει και σε άλλους τομείς. Η αξία της υποδομής που έχει ήδη αναπτυχθεί δεν έγκειται στο ότι είναι δωρεάν η χρήση της, αλλά στο ότι έχει δώσει επιπλέον δυνατότητες που πριν δεν υπήρχαν. Αν ήταν επί πληρωμή η πρόσβαση πιθανόν κάποιοι άνθρωποι να το υποστήριζαν περισσότερο, καθώς το δωρεάν αρκετοί το θεωρούν μη επαγγελματικό και ότι πιθανόν να μην έχει αξία ή να μην λαμβάνει την προσοχή και αξία που πραγματικά έχει.

Τέλος, όλοι ρωτήθηκαν για τον πιθανό ρόλο που θα μπορούσε να έχει ο οργανισμός στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και λύσεων μέσω αυτών στον πρωτογενή τομέα της περιοχής του Σαρανταπόρου. Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η ΑΜΚΕ θα μπορούσε να έχει τους εξής σημαντικούς ρόλους στην τοπική κοινωνία:

- **Ρόλος συντονιστή και στρατηγικού ηγέτη** σε θέματα νέων τεχνολογιών και την αξιοποίησή τους δημιουργώντας κατευθύνσεις, στρατηγική σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς και επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις για τον αγροτικό, τον τουριστικό, τον τηλεπικοινωνιακό τομέα και συντονίζοντας την υλοποίησή τους
- **Ρόλος στη προώθηση ψηφιακών τεχνολογιών** στον επαγγελματικό τομέα, φέρνοντας συγκεκριμένες λύσεις για την κάλυψη των αναγκών και την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πρωτογενή τομέα της περιοχής
- **Ρόλος στην εξάλειψη της έλλειψης ψηφιακών δεξιοτήτων** όχι μόνο των επαγγελματιών, αλλά όλης της τοπικής κοινωνίας
- **Ρόλος στην δικτύωση και την προώθηση των προϊόντων** που παράγει η περιοχή.

4.2. Συμπεράσματα – προτάσεις

Συνοψίζοντας τις απαντήσεις, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία απόψεων, αλλά και τις επικρατούσες απόψεις των συμμετεχόντων, προκύπτουν κάποια σημαντικά συμπεράσματα, τα οποία δίνουν κατεύθυνση για την περαιτέρω πορεία της στρατηγικής μάρκετινγκ της AMKE Sarantaroro.gr. Τα βασικότερα συμπεράσματα είναι ότι:

- ◆ Οι συμμετέχοντες στην έρευνα αντιλαμβάνονται ότι οι νέες τεχνολογίες μπορούν να τους προσφέρουν λύσεις σε πολλά προβλήματα και μπορεί μέσω αυτών να βελτιστοποιηθεί η παραγωγική διαδικασία, αλλά δεν μπορούν να αντιληφθούν πλήρως τα μακροπρόθεσμα οφέλη που μπορούν να τους προσφέρουν αυτές.
- ◆ Οι περισσότεροι αγρότες έχουν την αντίληψη ότι ΤΠΕ είναι μόνο η πλοήγηση στο διαδίκτυο, ενημέρωση και αναζήτηση πληροφοριών.
- ◆ Πριν αρχίσουν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο το 2010 όταν ξεκίνησε το εγχείρημα των κοινοτικών δικτύων στην περιοχή, τους ήταν αδιάφορη η χρήση του και είχαν απόλυτη άγνοια της αξίας του.
- ◆ Οι περισσότεροι αγρότες, αλλά ακόμη και οι φορείς έχουν άγνοια για το εύρος των νέων τεχνολογιών και τις λύσεις που μπορούν να τους προσφέρουν για διάφορα προβλήματα και τις λύσεις που μπορούν να προσφέρουν. Δηλαδή δεν αντιλαμβάνονται τι δυνατότητες θα μπορούσε να τους προσφέρει η χρήση τους.
- ◆ Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης και αναγνωρίζουν την έλλειψη εκπαίδευσής τους και σε προσωπικό επίπεδο αλλά και συνολικά στον κλάδο τους.
- ◆ Η ύπαρξη των επιδοτήσεων στον πρωτογενή τομέα απομάκρυνε τους αγρότες από το συνεταιριστικό κίνημα, καθώς είδαν ότι μπορούν να τα καταφέρνουν και μόνοι τους, να βρουν χρηματοδότηση και να αναπτύξουν μόνοι τους δικές τους εγκαταστάσεις, οπότε ένιωσαν ότι δεν έχουν ανάγκη τους «αποτυχημένους» συνεταιρισμούς. Πλέον όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει. Η χρηματοδότηση δεν είναι εύκολη και σίγουρη ενώ και η

ανυπαρξία γνώσεων και εξειδίκευσης, καθώς και δυνατότητες διάθεσης των προϊόντων σε ανταγωνιστικές τιμές απειλεί τη βιωσιμότητα πολλών επαγγελματιών, οι οποίοι δεν συμμετέχουν σε συνεταιριστικά σχήματα.

- ◆ Οι περισσότεροι αγρότες, οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα, ενώ εκτιμούν την προσπάθεια της ΑΜΚΕ στην αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος, δεν αντιλαμβάνονται ότι θα μπορούσαν να συνεργαστούν με την εταιρεία σε επαγγελματικό επίπεδο καθώς και σε τι αντικείμενο. Την βλέπουν σαν μια καλοδεχούμενη εθελοντική προσπάθεια, χωρίς να αντιλαμβάνονται την αξία μιας ενδεχόμενης συνεργασίας.
- ◆ Ενώ σε γενικές γραμμές έχουν ακούσει είτε για την ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr είτε για τα ασύρματα κοινοτικά δίκτυα, έχουν άγνοια του οράματος και των σκοπών της εταιρείας.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr θα πρέπει να κάνει μεγάλη προσπάθεια στη διάδοση του οράματός της και στην εύρεση υποστηρικτών και συνεργατών. Επίσης θα πρέπει να επενδύσει αρκετό χρόνο και πόρους στη διάδοση των οφελών που θα μπορούσε να έχει συνολικά η τοπική κοινωνία, αλλά και προσωπικά ο καθένας από την χρήση νέων τεχνολογιών στην επαγγελματική τους ζωή και την καθημερινότητά τους.

5. Πλάνο μάρκετινγκ της AMKE Sarantaporo.gr

Το παρακάτω πλάνο μάρκετινγκ αναφέρεται στην Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Sarantaporo.gr. Παρουσιάζεται αρχικά η αποστολή του οργανισμού, η ιστορική διαδρομή του και η προσφορά του στην τοπική κοινωνία. Εν συνεχεία γίνεται μία ανασκόπηση της υπάρχουσας κατάστασης, των στόχων του οργανισμού, όπως επίσης και του τρόπου επίτευξης αυτών των στόχων, κάτι που είναι και το σημαντικότερο κομμάτι ενός πλάνου μάρκετινγκ.

Η αποτελεσματική επικοινωνία του οράματος και των σκοπών της AMKE, είναι πρώτη προτεραιότητα ανάμεσα στους στόχους μάρκετινγκ της εταιρείας. Η ανάπτυξη βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου, το οποίο θα μπορεί να διασφαλίζει σταθερές χρηματοροές και συμμετοχή πλήθους εθελοντών οι οποίοι θα θέλουν να συνεισφέρουν στους σκοπούς της AMKE, όπως επίσης η βελτίωση και επέκταση της βασικής προσφερόμενης υπηρεσίας, δηλαδή την δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, είναι οι κυριότεροι από τους στόχους του πλάνου μάρκετινγκ. Η επίτευξη κάθε ενός από αυτούς τους στόχους απαιτεί πολύ καλή οργάνωση, αρκετό χρόνο και πάνω απ'όλα όρεξη και θέληση για προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.

Η AMKE Sarantaporo.gr αν και νέος οργανισμός, έχει αποδείξει ότι έχει υψηλούς στόχους, τους οποίους μεθοδικά σχεδιάζει και προσπαθεί να επιτύχει. Η αρχή έγινε πριν από πέντε χρόνια με την λειτουργία του ασύρματου κοινοτικού δικτύου στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας και η ανταπόκριση του τοπικού πληθυσμού είναι πολύ ελπιδοφόρα. Η συνέχεια, όμως, είναι δύσκολη, καθώς πρέπει να βρεθεί βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης της AMKE, που απαιτεί καλή οργάνωση, καλό σχεδιασμό και άριστη εκτέλεση, κάτι για το οποίο ένα πλάνο μάρκετινγκ βοηθάει και συμβάλει ουσιαστικά.

5.1. Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος

5.1.1. Εταιρικό προφίλ – η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Sarantaporo.gr

Το Sarantaporo.gr είναι μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, η οποία συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2013. Ως ομάδα δραστηριοποιείται όμως εθελοντικά από το 2010 στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας, οικοδομώντας ένα κοινοτικό ασύρματο δίκτυο που συνδέει 14 χωριά της περιοχής, παρέχοντας ταυτόχρονα πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους μόνιμους κατοίκους, τους φορείς και τους επισκέπτες της περιοχής.

Ο χαρακτήρας του κοινοτικού δικτύου του Sarantaporo.gr είναι δημόσιος, ανοιχτός και κοινωνικός, με την έννοια ότι το δίκτυο:

1. Υλοποιείται και αναπτύσσεται από την ομάδα Sarantaporo.gr αλλά με την συμβολή και των τοπικών συλλόγων και των ενεργών κατοίκων των χωριών της περιοχής,
2. Είναι ελεύθερο προς χρήση από οποιονδήποτε κάτοικο, φορέα ή επισκέπτη των περιοχών αυτών, εφόσον η χρήση του είναι σύμφωνη με τους κανόνες λειτουργίας και δεν παρεμποδίζει την κοινή χρήση των διαθέσιμων δικτυακών πόρων,
3. η πρόσβαση στο κοινοτικό δίκτυο δεν αποτελεί αντικείμενο κερδοσκοπικής δραστηριότητας.

Το κοινοτικό δίκτυο Sarantaporo.gr είναι “κοινό αγαθό” (‘commons’), δηλαδή πόρος ανοιχτός προς όλους και διαχειρίσιμος από όλους όσους συμμετέχουν σε αυτόν. Εντάσσεται στο σημαντικό παράδειγμα των ασύρματων / ενσύρματων κοινοτικών δικτύων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, που αναπτύσσονται πλέον σε πολλές περιοχές του πλανήτη. Αποτελεί μία ελπιδοφόρο εναλλακτική πρόταση για την ταχεία γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας, που το έχουν περισσότερο ανάγκη, προάγοντας ταυτόχρονα τη συνεργασία και την ισότιμη συμμετοχή στη ψηφιακή εποχή και τον πλούτο γνώσης και ευκαιριών που αυτή προσφέρει.

Εικόνα 5. Άμεσα οφέλη από την χρήση των ασύρματων κοινοτικών δικτύων Sarantaporo. gr

5.1.2. Έργα που έχει υλοποιήσει μέχρι τώρα

Η ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr αναπτύσσει μία σύγχρονη τηλεπικοινωνιακή υποδομή κοινής χρήσης (ασύρματο κοινοτικό δίκτυο Sarantaporo.gr), διοργανώνει πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις με στόχο την εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος ανθρώπων όλων των ηλικιών, αναζητά και εφαρμόζει λύσεις σύγχρονης τεχνολογίας για τον πρωτογενή τομέα (γεωργία/κτηνοτροφία) όπως και λύσεις βελτίωσης της καθημερινότητας των ανθρώπων με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων ΤΠΕ. Αναλυτικότερα, πληροφορίες για τα έργα της εταιρείας αναγράφονται στο Παράρτημα Ι.

Επιγραμματικά, παρουσιάζονται στην άνω εικόνα όλα τα οφέλη, τα οποία έχουν παρατηρηθεί και αναφερθεί από την τοπική κοινωνία μετά από πέντε χρόνια χρήσης του κοινοτικού δικτύου. Τα βασικότερα εκ των οποίων είναι:

- Μείωση του κόστους ζωής των κατοίκων της περιοχής, μειώνοντας σημαντικά τα κόστη μετακινήσεων, προσφέροντας πρόσβαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο των προϊόντων και υπηρεσιών
- Μείωση του κόστους πρώτων υλών στον πρωτογενή τομέα, προσφέροντας πρόσβαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο των προϊόντων και υπηρεσιών
- Αύξηση των τιμών πώλησης των τοπικών προϊόντων, λόγω της πρόσβασης των παραγωγών σε περισσότερους εν δυνάμει πελάτες τους.

5.1.3. Αποστολή και όραμα της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr

Ο λόγος ύπαρξης και ο τρόπος λειτουργίας της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr παρουσιάζεται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 9 Αποστολή και όραμα της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr

<i>WHY</i>	<i>Γιατί δραστηριοποιείται</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Θέλει να συνεισφέρει στην πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής (μια απομακρυσμένη αγροτική περιοχή με προβλήματα έλλειψης βασικών υποδομών και υψηλή μετανάστευση των νέων ανθρώπων) • Η ομάδα της εταιρείας πιστεύει στην ισότιμη πρόσβαση των ανθρώπων στην πληροφορία, τη γνώση και τις σύγχρονες υποδομές (πχ διαδίκτυο) • Πιστεύει στη συνεργασία των ανθρώπων και τις συνέργειες που μπορεί να προκύπτουν για την παραγωγή κοινών αγαθών και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας • Υιοθετεί την κουλτούρα του sharing (διαμοιρασμού ιδεών, τεχνογνωσίας, χρόνου, υποδομών, κόστους κ.α.) και της εξωστρέφειας ως μοντέλο παραγωγής καινοτομίας, προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας	
<i>HOW</i>	<i>Πώς προσπαθεί να πετύχει τους σκοπούς της</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Φέρνει σε επαφή ανθρώπους και οργανισμούς με κοινό όραμα για την ανταλλαγή πληροφοριών, γνώσεων, τεχνογνωσίας και αναζητά δυνατότητες συνεργασιών/συνεργιών για κοινές δράσεις • Αναπτύσσει εργαλεία και διοργανώνει ή συμμετέχει σε δράσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην δικτύωση με ανθρώπους και οργανισμούς με κοινό όραμα, όχι μόνο στην περιοχή του Σαρανταπόρου αλλά σε πανελλαδικό και παγκόσμιο επίπεδο • Ενώνει δυνάμεις ανθρώπων και οργανισμών από διαφορετικούς τομείς και ενδιαφέροντα	
<i>WHAT</i>	<i>Τι προϊόντα/υπηρεσίες προσφέρει</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύσσει μία σύγχρονη τηλεπικοινωνιακή υποδομή κοινής χρήσης (ασύρματο κοινοτικό δίκτυο Sarantaporo.gr) • Διοργανώνει πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις με στόχο την εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος ανθρώπων όλων των ηλικιών • Αναζητά και εφαρμόζει λύσεις σύγχρονης τεχνολογίας για τον πρωτογενή τομέα (γεωργία/κτηνοτροφία) • Αναζητά και εφαρμόζει λύσεις βελτίωσης της καθημερινότητας των ανθρώπων με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων ΤΠΕ (Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας)	

5.1.4. Γενική επιχειρησιακοί στόχοι

Όσον αφορά τα κοινοτικά δίκτυα, ο σκοπός της ΑΜΚΕ είναι η δημιουργία ενός μοντέλου ανάπτυξης τέτοιων υποδομών, το οποίο θα μπορεί να αναπαραχθεί και σε άλλες περιοχές που βρίσκονται σε «ψηφιακή απομόνωση». Για το μέλλον η ομάδα οραματίζεται και δουλεύει με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου κοινοτικού δικτύου, που θα συνδυάζει ασύρματες τεχνολογίες με τεχνολογίες οπτικών ινών και το οποίο θα συνδέει όλα τα χωριά του Δήμου Ελασσόνας παρέχοντας υψηλής ταχύτητας διασύνδεση με το διαδίκτυο και ταυτόχρονα διασύνδεση με άλλα κοινοτικά δίκτυα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Για το σκοπό αυτό η ΑΜΚΕ λειτουργεί συνεργατικά με τις τοπικές κοινωνίες και αξιοποιεί τεχνολογικές γνώσεις και επιστημονικές μεθόδους σε συνεργασία με ποικίλους φορείς: πολιτιστικούς συλλόγους, εκπαιδευτικά ιδρύματα, ΜΚΟ, ερευνητικά κέντρα, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης κ.α.

Απώτερος σκοπός είναι η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr να γίνει ο συνδετικός κρίκος της τοπικής κοινωνίας με τις νέες τεχνολογίες, δίνοντας έτσι λύσεις για τη βελτίωση της καθημερινότητά τους, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους και τη γενικότερη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

5.1.5. Χρηματοοικονομική κατάσταση της ΑΜΚΕ

Η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr είναι νέος οργανισμός, ο οποίος ακόμα δεν έχει καταφέρει να καταρτίσει ένα μακροπρόθεσμα βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο. Χρηματοδοτείται προς το παρόν μέσω των εισφορών των εταίρων και των μελών της, μέσω της συμμετοχής της στο ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα Confine, στο οποίο συμμετέχει σχεδόν από την ίδρυσή της καθώς και απο την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών πληροφορικής και δικτύων σε επαγγελματίες και ιδιώτες. Επίσης, τα χωριά στα οποία δραστηριοποιείται συνεισφέρουν οικονομικά με δωρεές, είτε μέσω των πολιτιστικών συλλόγων τους, είτε προσφέροντας απευθείας οι πολίτες οικονομική ενίσχυση. Πολύ σημαντικός παράγοντας για την έως τώρα βιωσιμότητα της ΑΜΚΕ είναι η μεγάλη προσφορά για εθελοντική εργασία και φιλοξενία του απαραίτητου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε σπίτια κατοίκων της περιοχής.

5.1.6. Οργανωτική δομή της ΑΜΚΕ

Η οργανωτική δομή της οργάνωσης είναι οριζόντια, χρησιμοποιώντας μια συμμετοχική διαδικασία λήψης των αποφάσεων με διαφανείς διαδικασίες. Η συμμετοχή είναι ανοιχτή σε όλους όσους επιθυμούν να συνεισφέρουν στους σκοπούς της ενώ η ευθύνη διαχείρισης και εκτέλεσης των αποφάσεων ανοίγει στην λεγόμενη ομάδα πυρήνα που αποτελείται από 11 εταίρους.

5.1.7. Δραστηριότητες μάρκετινγκ και πωλήσεων

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του μάρκετινγκ, η ΑΜΚΕ υλοποιεί έρευνα των αναγκών των ομάδων στόχων, μέσω online ερωτηματολογίων, μέσω προσωπικών επαφών και παρατήρησεων της τοπικής κοινωνίας.

Διατηρεί εξωστρεφή συμπεριφορά, επικοινωνώντας το όραμα και τις αξίες της εταιρείας και δημιουργεί σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασιών με όλους τους εμπλεκόμενους της τοπικής κοινωνίας, αλλά και με κοινότητες και οργανισμούς με κοινά ενδιαφέροντα από Ελλάδα και εξωτερικό.

5.1.8. Αποτελέσματα μάρκετινγκ και πωλήσεων

Προς το παρόν τα αποτελέσματα του μάρκετινγκ είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους άυλα, αλλά εξίσου σημαντικά με τα οικονομικά. Η εταιρεία έχει καταφέρει μέσα σε μόλις 2 χρόνια να κτήσει αξιοσέβαστη αναγνωρισιμότητα στο όνομά της (επωνυμία και logo), η οποία εκπροσωπεί ειλικρίνεια, αποτελεσματική δουλειά, πραγματική κοινότητα αξιών διαμοιρασμού και αξιοπιστία στις δεσμεύσεις της. Έχει καταφέρει να συνάψει κρίσιμες συνεργασίες με σημαντικούς οργανισμούς όπως το ΤΕΙ Θεσσαλίας και το Δήμο Ελασσόνας. Συνεργάζεται επίσης με καινοτόμες εταιρίες όπως η Modulus – πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου (VoIP telephony), Agroknow – συγκεντρώνει, οργανώνει και προσθέτει αξία στις διαθέσιμες πληροφορίες στον τομέα της γεωργίας και της βιοποικιλότητας, το Impact Hub και η ΕΕΛ/ΛΑΚ– στρατηγικοί εταίροι, που προσφέρουν κρίσιμη δικτύωση και τεχνογνωσία στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και την οικονομία της κοινωνίας.

5.2. Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος

5.2.1. Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η περιοχή του Σαρανταπόρου είναι μέρος της περιφέρειας Θεσσαλίας. Σύμφωνα με την «Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, 4η Έκδοση Φεβρουάριος 2015» προς το παρόν η Θεσσαλία «παρουσιάζει αξιοσημείωτη υστέρηση σε όλους τους τομείς της έξυπνης ανάπτυξης τόσο σε σχέση με τον μέσο όρο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι **επαγγελματική ενασχόληση** στην περιφέρεια χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση στον πρωτογενή τομέα και την μεταποίηση χαμηλής έντασης γνώσης.³⁴

Το απόθεμα **ανθρωπίνων πόρων στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας** είναι σε σχετικά καλό επίπεδο για τα δεδομένα της Ελλάδας, άρα υπάρχουν επαρκείς πόροι, οι οποίοι θα μπορούσαν να ανταποκριθούν και να υποστηρίξουν καινοτομικές δραστηριότητες.³⁵

Τα δύο Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο και Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλίας) συγκεντρώνουν το **ερευνητικό δυναμικό** της περιοχής.

Στο **πεδίο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών**, τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε επίπεδο περιεχομένου η Θεσσαλία υστερεί σε σχέση με την επικρατούσα κατάσταση όπως και στην Ελλάδα, έτσι και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.2.2. Δήμος Ελασσόνας

Το χωριό Σαραντάπορο και η ευρύτερη περιοχή γύρω από αυτό ανήκουν διοικητικά στον Δήμο Ελασσόνας. Γενικότερη εικόνα για την ισχύουσα κατάσταση του Δήμου Ελασσόνας παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

³⁴ «Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, 4η Έκδοση Φεβρουάριος 2015»

https://www.espa.gr/elibrary/RIS3_Thessaly_201503.pdf

³⁵ Βλ. προηγούμενο

Πίνακας 10 Κοινωνικοοικονομικό προφίλ της περιοχής³⁶

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
Χαρακτηριστικά της περιοχής	<p>Ο Δήμος Ελασσόνας χαρακτηρίζεται από έντονο γεωγραφικό ανάγλυφο, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (78%) είναι ορεινό (38%) και λοφώδες (40%), ενώ μόνο μερικές περιοχές είναι πεδινές εκτάσεις (22%). Στην περιοχή βρίσκεται το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας ο Όλυμπος και μερικές από τις υψηλότερες κορυφές του (Μύτικας 2.917 μ. Σκολιό 2911 μ., Φράγκου Αλώνι 2684 μ.).</p> <p>Η έκταση του Δήμου είναι 1568,14 τ.χλμ και ο πληθυσμός του 40.879 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2011.</p> <p>Ο πληθυσμός αποτελείται κυρίως από ηλικιωμένους, ενώ το μορφωτικό επίπεδο αποτελείται από 36% Δημοτικής Εκπαίδευσης, το 23% χωρίς εκπαίδευση, το 13% του Γυμνασίου, 7% του Πανεπιστημίου / ΤΕΙ και 2% ανώτατης εκπαίδευσης.</p> <p>Το οικονομικό προφίλ συνδέεται άμεσα με τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Τα κύρια προϊόντα της περιοχής είναι: η φέτα, η οποία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη, υψηλής ποιότητας γαλακτοκομικά προϊόντα, λαχανικά, παραδοσιακές πίτες, γλυκά, σπιτικά ζυμαρικά, μέλι, αμύγδαλα και ρίγανη. Προϊόντα ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης): Φέτα, Κεφαλοτύρι, Κασέρι, Μανούρι, τυρί Μπάτζιος, αρνάκι Ελασσόνας και Κατσικίσιο Ελασσόνας.</p> <p>Στην περιοχή της Ελασσόνας ο τομέας της δευτερογενούς παραγωγής (βιομηχανία, βιοτεχνία) δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος, δεδομένου ότι περιορίζεται σε μικρές μονάδες οικογενειακών επιχειρήσεων, κυρίως σε βιομηχανίες μεταποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων που παράγονται στην Ελασσόνα. Τέτοιες μονάδες είναι τα γαλακτοκομεία (17 στο σύνολο), οι μύλοι και οι επιχειρήσεις κατάψυξης.</p> <p>Στην περιοχή υπάρχουν μικρής κλίμακας καταλύματα, όπως κάποια μικρά ξενοδοχεία, διαμερίσματα, ξενώνες και ορεινά καταφύγια, τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες των επισκεπτών.</p>
Εργασία	Μόνο το 34% του πληθυσμού είναι οικονομικά ενεργό, ενώ το υπόλοιπο είναι οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός. Το ποσοστό ανεργίας του ενεργού πληθυσμού ανέρχεται σε 17%.
Πληθυσμιακή πυκνότητα	Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός του δήμου είναι 32.121 κάτοικοι, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 4,38% του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, 11,30% της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας. Ο Δήμος Ελασσόνας είναι αραιοκατοικημένος με 20 κατοίκους / τετραγωνικό χλμ.
Βιομηχανικές δραστηριότητες	Υπάρχει μικρής κλίμακας βιομηχανική δραστηριότητα που ασχολείται με τη μεταποίηση γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως τα τυροκομεία (17 συνολικά), τα ελαιοτριβεία και τις επιχειρήσεις κατάψυξης.
Σχολεία	<p>Στην περιοχή υπάρχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 24 νηπιαγωγεία ● 15 δημοτικά σχολεία ● 12 σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης <p>Πηγή: Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλίας</p>
Υγεία	<p>Εντός της περιοχής λειτουργούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1 Κέντρο Υγείας στην Ελασσόνα ● 12 Περιφερειακά Ιατρεία

³⁶ Δήμος Ελασσόνας <http://www.dimoselassonas.gr/>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Άλλα

Πηγή: Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας

Ο πολιτιστικός χάρτης του Δήμου Ελασσόνας είναι ιδιαίτερα έντονος. Η περιοχή έχει πολλές πολιτιστικές δραστηριότητες, πολιτιστικούς συλλόγους, εκδηλώσεις και πολιτιστικές υποδομές που είναι υπέρ της συνέχισης της παράδοσης και τη διατήρηση των ηθών και εθίμων της περιοχής. Αυτή η πολιτιστική ταυτότητα αναδύεται μέσα από μια σειρά πολιτιστικών και θρησκευτικών εκδηλώσεων, που ο επισκέπτης μπορεί να βιώσει κατά τη διάρκεια του έτους.

5.2.3. Η περιοχή του Σαρανταπόρου – κατάσταση προσβασιμότητας σε ΤΠΕ

Η απομακρυσμένη αγροτική περιοχή του χωριού Σαρανταπόρου (Δήμος Ελασσόνας) αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις, λόγω των μοναδικών χαρακτηριστικών της, όντας ορεινή και εν μέσω οικονομικής κρίσης στην χώρα, αντιμέτωπη με μεγάλα εμπόδια στον δρόμο προς την επιδίωξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Η έλλειψη συνδεσιμότητας των ΤΠΕ στην περιοχή συμπληρώνει την επιπλοκή της παρούσας κοινωνικοοικονομικής στασιμότητας.

Επί του παρόντος, υπάρχει μόνο μία εταιρεία, πρώην κρατικός πάροχος τηλεπικοινωνιών, πλέον ιδιωτική εταιρεία, η οποία παρέχει συνδέσεις ADSL σε μερικά από τα χωριά της περιοχής. Κάποια χωριά δεν έχουν καθόλου πρόσβαση στις υπηρεσίες, καθώς οι υποδομές της εταιρείας δεν καλύπτουν το σύνολο της περιοχής. Επιπλέον, τα χωριά, στα οποία υπάρχει σύνδεση, συχνά έχουν πολύ περιορισμένο αριθμό γραμμών DSL και έτσι η εταιρεία αυτή δεν μπορεί να υποστηρίξει περισσότερο από κάποιο περιορισμένο αριθμό πελατών. Συνήθως, οι διαθέσιμες γραμμές δεν επαρκούν για να εξυπηρετήσουν τη ζήτηση των υφιστάμενων χρηστών. Ενδεικτικά, υπάρχει μία περίπτωση σε ένα συγκεκριμένο χωριό, όπου μόνο σε έναν και μοναδικό πελάτη μπορεί να παρέχεται η υπηρεσία. Η πλειοψηφία των προσφερόμενων συνδέσεων είναι με ταχύτητα χαμηλότερη από 4Mbit/s (δεδομένα που προκύπτουν από τις μετρήσεις της AMKE Sarantaporo.gr), λόγω της απόστασης των χωριών από το DSLAM (ο πολυπλέκτης / αποπολυπλέκτης των ψηφιακών συνδρομητικών γραμμών DSL – Digital Subscriber Line). Η μέγιστη ταχύτητα πρόσβασης που παρέχεται προς το παρόν είναι 20 Mbit/s στο χωριό Σαραντάπορο.

Η περίπτωση μίσθωσης ευρυζωνικής γραμμής υψηλής ταχύτητας (μέσω οπτικής ίνας ή συγχρονισμένης μισθωμένης γραμμής) από τον μοναδικό πάροχο στην περιοχή ώστε να τροφοδοτεί το κοινοτικό δίκτυο είναι σχεδόν απαγορευτική λόγω του υψηλού κόστους της.

Σε τοπικό επίπεδο δεν υπάρχει καμία πολιτική χρηματοδότησης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος. Το ίδιο ισχύει και για τις πολιτικές χρηματοδότησης μικρών και πολύ μικρών εμπνευστών ή πρωτοβουλιών από κάτω προς τα πάνω (grassroots initiatives). Αν και, σε εθνικό επίπεδο πρόσφατα ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης «Αγροτική ευρυζωνικότητας» δόθηκε στις μεγάλες ελληνικές εταιρείες τηλεπικοινωνιών, δεν επιβλήθηκε καμία δέσμευση για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών σε απομακρυσμένες περιοχές, ούτε πρόνοια για την ευρυζωνική σύνδεση υψηλής ταχύτητας, όπως υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Ατζέντα.

Συνοπτικά, υπάρχει μόνο μία εταιρεία πάροχος ίντερνετ στην περιοχή, ωστόσο δεν καλύπτει το σύνολο της περιοχής. Τα χωριά, που εξυπηρετούνται από την εταιρεία, δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υψηλής ταχύτητας, και υπάρχουν αρκετά χωριά τα οποία δεν έχουν καθόλου πρόσβαση σε τέτοιες υπηρεσίες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και υπό αυτές τις συνθήκες, η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr αναζητεί τρόπους για να ηγηθεί της ευρυζωνικής συνδεσιμότητας στην περιοχή, προκειμένου να ξεπεραστούν οι προκλήσεις συνδεσιμότητας των ΤΠΕ και να προσφέρεται αυτή η υποδομή ως εργαλείο για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Τα κοινοτικά ασύρματα δίκτυα Sarantaroro.gr αυτή την στιγμή εξυπηρετούν 14 από τα χωριά του δήμου Ελασσόνας με μόνιμο πληθυσμό της τάξης των 5.000 κατοίκων σύμφωνα με την τελευταία καταμέτρηση το 2011. Επιπλέον, εξυπηρετείται το Κέντρο Εκπαιδύσεως Ορεινού Αγώνα Χιονοδρόμων (ΚΕΟΑΧ) του Ελληνικού Στρατού, το οποίο βρίσκεται στην περιοχή Βρυσσούλες του Ολύμπου.

Πίνακας 11 Χωριά μέλη του κοινοτικού ασύρματου δικτύου Sarantaroro.gr

ΧΩΡΙΟ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Γεράνια	269
Δολίχη	440

ΧΩΡΙΟ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Καλύβια	526
Κοκκινόγη	242
Κοκκινοπηλός	121
Λόφος	234
Λυκούδι	312
Μηλέα	397
Μικρό Ελευθεροχώρι	317
Πύθιο	437
Σαραντάπορο	570
Τσαπουρνιά	190
Φαρμάκη	156
Φλάμπουρο	177

5.3. Επιχειρηματικό μοντέλο και επιλογή αγορών στόχων

Ένα επιχειρηματικό μοντέλο περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο ένας οργανισμός δημιουργεί, προσφέρει αξία και αμείβεται. Το επιχειρηματικό μοντέλο μιας επιχείρησης είναι η απεικόνιση της επιχειρηματικής λογικής και στρατηγικής της. Περιγράφει το τι προσφέρει η επιχείρηση στους πελάτες της, πως τους προσεγγίζει και δημιουργεί σχέσεις μαζί τους, μέσω ποιών πόρων, δραστηριοτήτων και συνεργασιών επιχειρεί, και τέλος πως κερδίζει χρήματα.³⁷

Για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του επιχειρηματικού μοντέλου της AMKE Sarantaporo.gr χρησιμοποιείται το Business Model Canvas από τον Alexander Osterwalder³⁸ και τον Yves Pigneur το οποίο ανασχεδιάστηκε από τους Grant Smith και Ray Souder, διατίθεται ελεύθερα με άδεια Creative Commons, ενώ αποτελεί ένα αρκετά καινοτόμο και χρήσιμο εργαλείο για μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ώστε να αναπτύξουν ένα επιτυχημένο επιχειρηματικό μοντέλο που θα βοηθάει την βιωσιμότητά τους.

Σύμφωνα με αυτό, το επιχειρηματικό μοντέλο ενός οργανισμού μπορεί να περιγραφεί από εννέα δομικά στοιχεία:

1. Την τμηματοποίηση των πελατών (Customer Segments)

³⁷ <http://www.kemel.gr/articles/business-model-canvas-dynamiko-ergaleio-epiheirimatikotitas>

³⁸ <http://www.businessmodelgeneration.com/>

2. Την πρόταση αξίας για κάθε τμήμα (Value Propositions)
3. Τα κανάλια μέσω των οποίων προσεγγίζονται οι πελάτες (Channels)
4. Τις σχέσεις που αναπτύσσονται με τους πελάτες (Customer Relationships)
5. Την ροή εσόδων του οργανισμού (Revenue Streams)
6. Οι κύριες πηγές του οργανισμού για τη δημιουργία αξίας (Key Resources)
7. Οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού για τη δημιουργία αξίας
8. Οι κύριοι συνεργάτες του οργανισμού
9. Η διάρθρωση του κόστους λειτουργίας του οργανισμού

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται επιγραμματικά το επιχειρηματικό μοντέλο της AMKE Sarantaroro.gr έτσι όπως ισχύει στην παρούσα φάση.

Πίνακας 12 Καμβάς επιχειρηματικού μοντέλου (Business model canvas) της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr

Κρίσιμες συνεργασίες	Κυριότερες δραστηριότητες	Προτάσεις αξίας	Σχέσεις με τους πελάτες	Τμήματα της αγοράς
<p>Κομβούχοι³⁹</p> <p>ΤΕΙ Θεσσαλίας</p> <p>Δήμος Ελασσόνας</p> <p>ΕΕΛ/ΛΑΚ</p> <p>Impact Hub</p> <p>Modulus</p> <p>Confine project partners</p>	<p>Σχεδιασμός, ανάπτυξη και συντήρηση σύγχρονης τηλεπικοινωνιακής υποδομής</p> <p>Συγγραφή προτάσεων και συμμετοχή σε προγράμματα ανάπτυξης και έρευνας</p> <p>Υιοθέτηση καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών για χρήση στον πρωτογενή τομέα</p> <p>Προβολή της περιοχής</p> <p>Κρίσιμοι πόροι</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποστολή-Όραμα • Ανθρώπινο δυναμικό • Υπάρχουσα τηλεπικοινωνιακή υποδομή • Εμπιστοσύνη στη μάρκα • Κοινότητα υποστηρικτών • Δίκτυο εθελοντών 	<p>Πρόσβαση στο διαδίκτυο</p> <p>Συμμετρικές ταχύτητες πρόσβασης στο διαδίκτυο</p> <p>Μείωση κόστους ζωής</p> <p>Συμμετοχή στην κοινωνία της πληροφορίας</p> <p>Δικτύωση με κοινότητες, οργανώσεις και ανθρώπους κοινού ενδιαφέροντος</p> <p>Πεδίο υλοποίησης προγραμμάτων ΕΚΕ</p> <p>Πρόσβαση σε νέο αγοραστικό κοινό</p> <p>Αναπαραγωγή του μοντέλου ανάπτυξης σε άλλες περιοχές</p>	<p>Σχέσεις εμπιστοσύνης</p> <p>Συνεργατικές σχέσεις</p> <p>Προσωπικές σχέσεις</p> <p>Σχέσεις μέσω διαδικτύου – μέσω της ιστοσελίδας και των social media</p> <p>Κανάλια διανομής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστοσελίδα / Blog posts • Email καμπάνιες • Social Media • Εκδηλώσεις • Μέσω συνεργατών • “Από στόμα σε στόμα” • MME 	<p>Κάτοικοι (κομβούχοι, απλοί χρήστες, επαγγελματίες, παιδιά)</p> <p>Τοπικοί φορείς (σύλλογοι, πολιτιστικές ομάδες, συνεταιρισμοί, κλπ.)</p> <p>Δημόσιοι φορείς (τοπική αυτοδιοίκηση, περιφέρεια, κράτος, δημόσιες εταιρίες/οργανισμοί)</p> <p>Εταιρείες εκτός περιοχής</p> <p>Άλλες απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές με παρόμοιες ανάγκες</p>

³⁹ Όσοι έχουν προσφέρει χώρο στα σπίτια τους για την εγκατάσταση κόμβων του ασύρματου κοινοτικού δικτύου

<i>Διάρθρωση του κόστους</i>	<i>Ροές εσόδων</i>
Ανάπτυξη & συντήρηση της υποδομής Λειτουργικά κόστη της ΑΜΚΕ Προσωπικό Διοργάνωση εκδηλώσεων – ενημερωτικών και εκπαιδευτικών Κόστη συμμετοχής σε συνέδρια και εκδηλώσεις Διαφημιστικό και προωθητικό υλικό Κόστη συμμετοχής σε οργανισμούς δικτύωσης και ενώσεις	Χρηματοδότηση μέσω ερευνητικών προγραμμάτων Χορηγίες, δωρεές, επιχορηγήσεις από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές Βραβεία διαγωνισμών Ετήσια εισφορά εταίρων και ετήσια χορηγία μελών Καμπάνιες χρηματοδότησης από το πλήθος για συγκεκριμένες δράσεις και έργα Παροχή υπηρεσιών Χρηματοδότηση μέσω προγραμμάτων ΕΚΕ

Με στόχο την περαιτέρω ανάλυση του επιχειρηματικού μοντέλου ακολουθεί λεπτομερέστερη εξήγηση κάποιων τμημάτων του, τα οποία ο μελετήτης θεωρεί ότι χρειάζονται μεγαλύτερη ανάπτυξη.

5.3.1. Τμήματα της αγοράς

Έχουν διαχωριστεί πέντε γενικά τμήματα της αγοράς

- Κάτοικοι
- Τοπικοί φορείς (σύλλογοι, πολιτιστικές ομάδες, συνεταιρισμοί, κλπ.)
- Δημόσιοι φορείς (τοπική αυτοδιοίκηση, περιφέρεια, κράτος, δημόσιες εταιρίες/οργανισμοί)
- Εταιρείες εκτός περιοχής
- Άλλες απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές με παρόμοιες ανάγκες

Μερικά εκ των τμημάτων αγοράς έχει νόημα να τμηματοποιηθούν περαιτέρω λόγω των διαφορετικών αναγκών τους. Παραδείγματος χάριν, οι κάτοικοι της περιοχής – χρήστες του διαδικτύου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε κομβούχους, απλούς χρήστες (μόνιμοι ή προσωρινοί), επαγγελματίες (αυτοί που χρησιμοποιούν την υποδομή και ως επαγγελματικό εργαλείο) και παιδιά (τα οποία έχουν τελείως διαφορετικές ανάγκες από όλους τους προαναφερθέντες)

5.3.2. Σχέσεις με τους πελάτες

- Σχέση εμπιστοσύνης είναι η βασικότερη σχέση, την οποία η εταιρεία επιδιώκει να διατηρεί με όλους τους εμπλεκομένους – είτε στο τμήμα της αγοράς, είτε στις κρίσιμες συνεργασίες ή στους κρίσιμους πόρους, όπως εθελοντές και ομάδες τοπικής υποστήριξης.
- Συνεργατικά σχήματα για συνεργασία σε θέματα ανάπτυξης κοινων υποδομών και μεταφορά τεχνογνωσίας, ώστε να υπάρχει θετικός αντίκτυπος στην τοπική κοινωνία

- Συνεργασία και συνέργειες για την υιοθέτηση του συνεργατικού μοντέλου ανάπτυξης υποδομών, ώστε να δοθεί ουσιαστικός ρόλος στους κατοίκους σε θέματα προώθησης προτάσεων και λήψης αποφάσεων
- Αξιοποίηση δημοσίων υποδομών με την συμμετοχή και προς όφελος των πολιτών
- Προσπάθειες γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της έρευνας και των αναγκών του παραγωγικού τομέα
- Ανάπτυξη σχέσεων με εταιρείες, οι οποίες υλοποιούν προγράμματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ) για συνεργασία σε υλοποίηση προγραμμάτων κοινού ενδιαφέροντος
- Επικοινωνία και προώθηση της δραστηριότητας – ανάγκες, λύσεις, οφέλη – ώστε να μπορεί να αναπαραχθεί σε περιοχές με παρόμοιες ανάγκες και χαρακτηριστικά

5.3.3. Προτάσεις αξίας

- Λύση προβλήματος πρόσβασης στο διαδίκτυο με την συνεργατική ανάπτυξη κοινών υποδομών, σε περιοχές όπου η αγορά των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών αδυνατεί ή δεν ενδιαφέρεται να καλύψει αυτή την ανάγκη λόγω έλλειψης εμπορικού ενδιαφέροντος
- Παροχή συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, προσφέροντας ισότιμη πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας κάτι το οποίο δεν προσφέρεται από κανένα ιδιωτικό πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην Ελλάδα
- Βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας στον πρωτογενή τομέα, λόγω πρόσβασης σε ψηφιακές εφαρμογές εξειδικευμένες στον κλάδο τους, ανάπτυξη και αξιοποίηση υποδομών διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things, IoT)
- Δυνατότητα συμμετοχής στη ψηφιακή γνώση και εκπαίδευση
- Δικτύωση με φορείς και οργανισμούς σε Ελλάδα και εξωτερικό με κοινά ενδιαφέροντα για ανταλλαγή ιδεών και πρακτικών μέσω συνεργασιών και πολιτιστικών ανταλλαγών
- Δικτύωση με εταιρείες, οργανισμούς, και την ακαδημία, οι οποίοι διαθέτουν γνώσεις και τεχνογνωσία στον πρωτογενή τομέα και έτσι να επιτυγχάνεται αντίκτυπος στην παραγωγικότητα των επαγγελματιών του κλάδου

- Ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της χρήσης των ψηφιακών υπηρεσιών της τοπικής, περιφερειακής και κρατικής διοίκησης
- Δυνατότητα πρόσβασης και υλοποίησης προγραμμάτων ΕΚΕ στοχευμένα σε τοπικούς πληθυσμούς με ιδιαίτερο τοπικό ενδιαφέρον
- Μέσο προσέγγισης καινούργιου αγοραστικού κοινού για παντός είδους επιχειρήσεων με δυνατότητα στοχευμένης διαφήμισης σε τοπικούς πληθυσμούς
- Δυνατότητα γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος σε άλλες περιοχές, απομακρυσμένες και αγροτικές, αναπαράγοντας το μοντέλο ανάπτυξης της AMKE Sarantaporo.gr
- Προβολή της περιοχής και του μοντέλου ανάπτυξής της σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

5.4. Ανάλυση SWOT

Η ανάλυση SWOT αποτελεί ένα από τα πιο διαδεδομένα εργαλεία για την ανάλυση της κατάστασης ενός οργανισμού και χρησιμοποιείται σε τακτική βάση. Η προτίμηση για την χρήση αυτής της ανάλυσης πιθανόν συνίσταται στο γεγονός ότι, εκτός από την ανάλυση της παρούσας κατάστασης του οργανισμού, αναλύει επίσης τις απειλές που μπορεί αυτός να αντιμετωπίσει στο μέλλον, καθώς και τις ευκαιρίες που πρέπει να εκμεταλευτεί.⁴⁰

Στην παρακάτω ανάλυση SWOT παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα (Strengths) και τα μειονεκτήματα (Weaknesses) του εσωτερικού περιβάλλοντος της AMKE Sarantaporo.gr καθώς και οι Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats) που τυχόν θα της παρουσιαστούν από το εξωτερικό της περιβάλλον.

---

⁴⁰ Kotler 2005, 71

Πίνακας 13 Η ανάλυση SWOT της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr

Strengths

- Η ύπαρξη ιδιόκτητης σύγχρονης ασύρματης τηλεπικοινωνιακής υποδομής συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που ήδη εξυπηρετεί 14 χωριά της περιοχής και περισσότερους από 2.500 ανθρώπους
- Αρκετοί από αυτούς δεν έχουν άλλη εναλλακτική επιλογή πρόσβασης στο διαδίκτυο
- Ανάπτυξη κοινότητας εθελοντών πρόθυμων να συμβάλλουν στους σκοπούς του οργανισμού
- Υψηλή τεχνογνωσία και εμπειρία των μελών του οργανισμού σε διάφορα αντικείμενα (IT, Marketing, Engineering, Environment, Rural Development, Project Management) όλα χρήσιμα προς τους σκοπούς του οργανισμού
- Ο οργανισμός χαιρεί της εμπιστοσύνης των κατοίκων της περιοχής για την προσήλωση του οργανισμού στους σκοπούς του
- Αναγνωρισιμότητα του οργανισμού όχι μόνο στην περιοχή δράσης αλλά και πανελλαδικά ως ένα καλό παραδειγμα κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- Αν και νεοιδρυτής οργανισμός, έχει ήδη στο ενεργητικό του συμμετοχή σε δύο μεγάλα πετυχημένα έργα (OpenWiFi και Confine)

Weaknesses

- Έλλειψη σταθερών χρηματικών ροών (πχ μόνιμων υποστηρικτών) οι οποίοι θα διασφάλιζαν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του οργανισμού
- Παρά την αναγνωρισιμότητα της ΑΜΚΕ λόγω κυρίως του δικτύου πρόσβασης που έχει αναπτύξει, δεν είναι ευρέως γνωστό το όραμα και οι σκοποί της
- Μη μόνιμο προσωπικό, οι δραστηριότητές της μέχρι τώρα στηρίζονται κυρίως σε εθελοντική προσπάθεια
- Έλλειψη χρόνου από τα υπάρχοντα μέλη πυρήνα για ενδεχόμενη πλήρη απασχόληση στον οργανισμό
- Κόπωση βασικών συντελεστών της ΑΜΚΕ και πιθανή απόσυρση του ενδιαφέροντος τους για περαιτέρω δραστηριοποίηση
- Δεν υπάρχει τακτική άμεση επαφή των μελών της ΑΜΚΕ με την τοπική κοινωνία, λόγω του ότι κατοικούν σε διαφορετικές πόλεις και στο εξωτερικό

Opportunities

- Υπάρχει μεγάλη ανάγκη σύνδεσης της έρευνας και της ακαδημαϊκής δραστηριότητας με τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας η οποία δεν καλύπτεται επαρκώς στην περιοχή
- Δημιουργία βάσεων δεδομένων με πληροφορίες για την τοπική παραγωγική διάρθρωση και δυναμικότητα
- Ανάπτυξη online υπηρεσιών κάνοντας χρήση της υπάρχουσας υποδομής καλύπτοντας καθημερινές ανάγκες (ενημέρωση, επικοινωνία, ανταλλαγή αρχείων, τηλειατρική, τηλεκπαίδευση)
- Ανάπτυξη εφαρμογών IoT με συνέργειες άλλων εξειδικευμένων οργανισμών για την κάλυψη αναγκών του πρωτογενή τομέα
- Παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών, οι οποίες θα καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής για ψηφιακές δεξιότητες
- Περαιτέρω επέκταση της υπάρχουσας υποδομής σε περισσότερα χωριά του δήμου Ελασσόνας και σε περιοχές με παρόμοιες ανάγκες και χαρακτηριστικά
- Ανάπτυξη τοπικού διαύλου προώθησης διαφημίσεων και προγραμμάτων ΕΚΕ εταιρειών

Threats

- Κάλυψη της ανάγκης πρόσβασης στο διαδίκτυο από τον ιδιωτικό τομέα και ως συνέπεια μη διάθεση στήριξης του κοινοτικού δικτύου
- Κακόβουλες ενέργειες (καταστροφή ή κλοπή του εξοπλισμού της υποδομής)
- Δυσφήμιση των σκοπών του οργανισμού από μερίδα ανθρώπων και προσπάθεια οικειοποίησης του έργου από τοπικούς παράγοντες προς ίδιον όφελος
- Ασάφεια στο κανονιστικό περιβάλλον για τον διαμοιρασμό τηλεπικοινωνιακών υποδομών μη κερδοσκοπικού/εμπορικού χαρακτήρα

5.5. Καθορισμός στόχων

Η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr έχει θέσει κάποιους στόχους σε σχέση με τους σκοπούς της και την μέχρι τώρα δραστηριότητά της, οι οποίοι αναφέρονται παρακάτω:

- Αποτελεσματική επικοινωνία του οράματος και των σκοπών της ΑΜΚΕ
- Ανάπτυξη βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου, το οποίο θα μπορεί να διασφαλίζει σταθερές χρηματοροές και να καλύπτει μόνιμη απασχόληση προσωπικού
- Ανάπτυξη υπηρεσιών πάνω στην υποδομή με αξία στη καθημερινότητα και την επαγγελματική δραστηριότητα της τοπικής κοινωνίας
- Βελτίωση της ποιότητας της υπηρεσίας του υπάρχοντος δικτύου
- Επέκταση του δικτύου σε περισσότερα χωριά της περιοχής
- Αύξηση των χρηστών της δικτυακής υποδομής
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων του οργανισμού για παροχή εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών υπηρεσιών στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών
- Αύξηση του αριθμού των εθελοντών ανά χωριό

5.6. Στρατηγική μάρκετινγκ και δράσεις

5.6.1. Στρατηγική Τμηματοποίησης

Κύριος στόχος της ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr είναι να προωθήσει την ιδέα της ισότιμης πρόσβασης όλων των ανθρώπων στη πληροφορία, τη γνώση και τις σύγχρονες ψηφιακές δεξιότητες. Για να είναι επιτυχημένη η επικοινωνία του οράματος της ΑΜΚΕ, η αγορά πρέπει να τμηματοποιηθεί σε μικρότερα στοχευμένα τμήματα, ώστε να δοθεί προτεραιότητα στην ανάγκη ενός μικρού τμήματος του κοινού – στόχου αρχικά.

Όπως αναφέρεται στην ανάλυση SWOT της ΑΜΚΕ υπάρχει έλλειψη σταθερών χρηματικών ροών που θα διασφάλιζαν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του οργανισμού, δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό λόγω έλλειψης πόρων, παρατηρείται κόπωση των βασικών συντελεστών της ΑΜΚΕ και μειωμένη

διάθεση ενασχόλησης και όλα αυτά καταλήγουν στην ίδια αιτία, έλλειψη επαρκούς οικονομικής υποστήριξης και αδυναμία πρόσβασης σε αρκετούς οικονομικούς υποστηρικτές. Έτσι, οι αδυναμίες αυτές είναι το κίνητρο για τη τμηματοποίηση της αγοράς, σύμφωνα με την προτεραιότητα της ΑΜΚΕ για εύρεση χρηματικών πόρων για την επιβίωση και την βιωσιμότητά της. Άρα, η τμηματοποίηση μπορεί να γίνει δίνοντας προτεραιότητες στις ανάγκες οικονομικής στήριξης για τη λειτουργία της ΑΜΚΕ από χορηγούς και εν συνεχεία εύρεση εταιρικών συνεργατών.

Οι χορηγοί είναι πρώτη προτεραιότητα σε αυτή τη στρατηγική, διότι η εταιρεία χρειάζεται οικονομική στήριξη για να λειτουργήσει την κοινωφελή υποδομή ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο. Αυτή είναι η μόνη διέξοδος για την επίτευξη της άμεσης χρηματοδότησης διατηρώντας την ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Ένας τρόπος για την τμηματοποίηση της αγοράς είναι η δημιουργία προφίλ των χορηγών. Επειδή η έλλειψη οικονομικών πόρων είναι μία από τις κύριες ανάγκες αυτή τη στιγμή, η υποστήριξη από χορηγούς θα μπορούσε να βοηθήσει την εταιρεία στην αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων και να πετύχει τους στόχους που έχει θέσει.

Η ΑΜΚΕ πρέπει σταδιακά να προσεγγίσει όλα τα τμήματα της αγοράς για την επίτευξη των στόχων της, φυσικά με διαφορετική τοποθέτηση σε κάθε τμήμα της αγοράς με κύριο σκοπό να κινήσει το ενδιαφέρον τους για προσφορά οικονομικής υποστήριξης ή εθελοντικής εργασίας. Πρώτη προτεραιότητα προσέγγισης όμως πρέπει να είναι οι κάτοικοι της περιοχής δράσης της εταιρείας. Εκείνοι είναι οι άμεσα οφελούμενοι από το έργο και για αυτό τον λόγο χρειάζεται μεγαλύτερη έρευνα των δικών τους αναγκών και περαιτέρω τμηματοποίησή τους.

5.6.2. Στρατηγική διαφοροποίησης

Η εταιρεία πρέπει να δείξει με σαφήνεια τη διαφοροποίησή της και την διαφορετική πρόταση αξίας που προσφέρει σε σχέση με τον μοναδικό αυτή την στιγμή πάροχο παρόμοιας υπηρεσίας στην περιοχή – δηλαδή την πρόσβαση στο διαδίκτυο. Για αυτό τον λόγο θα πρέπει να δημιουργήσει

συγκριτική λίστα με τα οφέλη και την προστιθέμενη πρόταση αξίας της, όπως επίσης και λίστα ελέγχου του περιβάλλοντος του βασικού ανταγωνιστή και του κάθε εν δυνάμει ανταγωνιστή.

Εικόνα 6. Λίστα ελέγχου του περιβάλλοντος του ανταγωνιστή ⁴¹

Συγκεκριμένα, η ΑΜΚΕ θα πρέπει να απευθυνθεί στους άμεσα οφελημένους από το έργο της, τους κατοίκους της περιοχής δράσης, προωθώντας την ιδέα της κοινής υποδομής και του κοινοφελούς σκοπού της ύπαρξής της, έτσι ώστε να δώσει διαφορετική διάσταση και προσέγγιση στην υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι κάτοικοι θα πρέπει να κατανοήσουν ότι το κοινοτικό δίκτυο είναι εργαλείο ανάπτυξης της τοπικής κοινότητας δίνοντας πολλά περισσότερα από την απλή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η ομάδα στόχος που θα πρέπει πρωτίστος να προσεγγίσει η ΑΜΚΕ είναι αυτή των κατοίκων, αυτοί οι οποίοι ασπάζονται το όραμα και τους σκοπούς της ΑΜΚΕ και επιθυμούν να εγγραφούν ως επίσημα εξωτερικά μέλη της κοινότητας, να φιλοξενήσουν τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό του κοινοτικού δικτύου στο σπίτι τους και ταυτόχρονα συμφωνούν να αναλάβουν την υποχρέωση να συγκεντρώνουν ένα ελάχιστο ποσό οικονομικής ενίσχυσης ανά έτος (προτεινόμενο ποσό 50€/έτος) είτε από ιδίους πόρους, είτε από χορηγούς ή άλλους δωρητές, αποκεντρώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης της ΑΜΚΕ, προς εξασφάλιση ενός ελαχίστου

⁴¹ Sargeant, 2009 σελ.85

επιπέδου βιωσιμότητας της προσπάθειας. Παράλληλα αυτά τα μέλη θα έχουν επιπλέον προνόμια, όπως προβολή τους στην ιστοσελίδα ως επίσημα εξωτερικά μέλη και υποστηρικτές της ΑΜΚΕ, δικαίωμα συμμετοχής σε ειδικές εκδηλώσεις εκπαιδευτικού και κοινωνικού χαρακτήρα της κοινότητας (σεμινάρια, συμμετοχή σε συνέδρια, πολιτιστικές ανταλλαγές, λοιπές πολιτιστικές εκδηλώσεις) και σε ειδικά πιλοτικά προγράμματα ανάπτυξης νέων υπηρεσιών και τεχνολογιών (π.χ. early adopters σε πιλοτικές εφαρμογές IoT, VoIP τηλεφωνία, local cloud services, κλπ).

5.6.3. Στρατηγική συνεργασιών

Εφόσον η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr έχει ως όραμα την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της περιοχής και γενικότερα την αναπαραγωγή αυτού του συνεργατικού μοντέλου σε περιοχές με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάγκες, θα πρέπει να βρει τρόπους συνεργασίας για την επίτευξή του. Δεν είναι απαραίτητο να απευθύνεται μόνο σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και φορείς. Ακόμα και κερδοσκοπικές εταιρείες θα μπορούσαν να είναι συνεργάτες και να προσφέρουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, αρκεί να μοιραζονται τις ίδιες αξίες με την ΑΜΚΕ. Για παράδειγμα, η συνεργασία με την εταιρεία παροχής τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου Modulus, θα προσθέσει αξία στην υποδομή και τις υπηρεσίες της ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr, καθώς υπάρχουν μέρη, τα οποία δεν καλύπτονται από το δίκτυο τηλεφωνίας κανενός παρόχου, και επιπλέον η τηλεφωνία μέσω διαδικτύου είναι πολύ οικονομική (γεγονός, το οποίο έχει πολύ μεγάλη σημασία σε περιοχή με χαμηλό οικονομικό προφίλ).

5.6.4. Στρατηγική Branding

Λαμβάνοντας υπόψη τους Andreasen & Kotler (2008 p.182) στην περίληψη της έννοιας του branding, η στρατηγική του branding πρέπει να αντανακλά την αποστολή και τις αξίες της εταιρείας.

Logo

Το λογότυπο της ΑΜΚΕ, το οποίο χρησιμοποιείται για την σήμανση των υποδομών του κοινοτικού δικτύου, όπως και σε κάθε παρουσία του οργανισμού είτε ηλεκτρονική, είτε φυσική σε

παρουσιάσεις, ημερίδες, συνέδρια, σηματοδοτεί την έναρξη μιας υπερήφανης και φιλόδοξης προσπάθειας που ξεκίνησε από μια τοπική κοινότητα ενός μικρού και απομονωμένου χωριού στην ημιορεινή κεντρική Ελλάδα, το Σαραντάπορο, η οποία όμως με διάθεση εξωστρέφειας και συνεργασίας με άλλους φορείς και οργανισμούς κατάφερε να ξεφύγει από την απομόνωση και να αναπτύξει συνεργασίες και υποδομές δίνοντας τη δυνατότητα αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και δικτύων για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των κατοίκων όχι μόνο του χωριού Σαραντάπορο, αλλά μίας ευρύτερης περιοχής. Το logo πλέον αντιπροσωπεύει όχι απλά μία μικρή κοινότητα και μία γεωγραφική περιοχή αλλά την ιδέα της ένωσης δυνάμεων και της επένδυσης σε κοινές υποδομές τα οποία μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο σε μία περιοχή και να δημιουργήσουν προϋποθέσεις ανάπτυξής της.

Εικόνα 7. Logo της AMKE Sarantaporo.gr

Σλόγκαν

Το σλόγκαν βοηθά να συνδεθεί το κοινό-στόχος συναισθηματικά με τον οργανισμό. Για παράδειγμα, η φράση «κοινές υποδομές από πολίτες για πολίτες» μπορεί να δημιουργήσει το αίσθημα της συνιδιοκτησίας, της συμμετοχικότητας και της προσφοράς. Εάν είναι δυνατόν, θα ήταν χρήσιμο αυτό ή κάποιο παρόμοιο slogan να προβάλλεται με κάθε εκδήλωση ή δράση του οργανισμού.

Υπόσχεση του Brand

Η υπόσχεση του brand δεν έχει καθοριστεί ακόμη επακριβώς. Προτείνεται να χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη μέθοδος, απαντώντας σε κάποια ερωτήματα.

Εικόνα 8. Μέθοδος δημιουργίας της υπόσχεσης του brand της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr⁴²

5.6.5. Στρατηγική τοποθέτησης

Η τοποθέτηση θα πρέπει να είναι μία ακόμη στρατηγική, ώστε να ενισχυθεί το branding και να επικοινωνηθούν σωστά το όραμα και οι αξίες της εταιρείας. Αυτό σημαίνει ότι κάθε φορά που η ΑΜΚΕ απευθύνεται σε διαφορετικό τμήμα της αγοράς, θα πρέπει να καταλαβαίνει τις ανάγκες και τις συμπεριφορές του εκάστοτε τμήματος αγοράς. Επίσης θα μπορούσε να διερευνήσει πως τοποθετούνται αντίστοιχες εταιρείες στα δικά τους τμήματα αγοράς (case studies).

Άλλος τρόπος τοποθέτησης είναι να προσπαθήσει η ΑΜΚΕ να δεσμεύσει προσωπικά τους δυνητικούς χορηγούς ή πελάτες, για παράδειγμα να τους προβάλει (όνομα, σκοπό, ευχαριστίες, κλπ) με κάποια ή με όλα τα κανάλια επικοινωνίας που διαθέτει η ΑΜΚΕ.

5.7. Μίγμα μάρκετινγκ

Προϊόν/Υπηρεσίες

- Ασύρματο κοινοτικό δίκτυο Sarantaporo.gr

⁴² www.brandingstrategyinsider.com

- Πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις με στόχο την εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος ανθρώπων όλων των ηλικιών
- Λύσεις σύγχρονης τεχνολογίας για τον πρωτογενή τομέα (γεωργία/κτηνοτροφία)
- Λύσεις βελτίωσης της καθημερινότητας των ανθρώπων με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων ΤΠΕ (Τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας)

Τιμή / Έσοδα

- Από εξωτερικά μέλη, μόνιμους χορηγούς και υποστηρικτές – 50€/έτος
- Από παροχή λοιπών υπηρεσιών – τιμολόγηση ανά περίπτωση
- Από συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα
- Από βραβεία
- Από επιχορηγήσεις από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς
- Από ετήσια εισφορά εταίρων - 50€/έτος ανά εταίρο
- Από καμπάνιες χρηματοδότησης από το πλήθος για συγκεκριμένες δράσεις και έργα
- Από χρηματοδότηση μέσω προγραμμάτων ΕΚΕ

Κανάλια διανομής / Τρόποι διάθεσης

Η ΑΜΚΕ δραστηριοποιείται κυρίως στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπόρου Ελασσόνας, αλλά αυτό δεν αποκλείει την προσφορά υπηρεσιών σε άλλα μέρη της Ελλάδας. Οι υπηρεσίες προσφέρονται είτε απευθείας από την ΑΜΚΕ, είτε μέσω των εξωτερικών μελών και συνεργατών.

Πρώθηση

Ο κύριος στόχος της πρώθησης της ΑΜΚΕ είναι να επικοινωνήσει αποτελεσματικά την ανάγκη στήριξης, είτε οικονομικής, είτε εθελοντικής προσφοράς με τους εν δυνάμει χορηγούς. Δεδομένου ότι η εταιρεία έχει περιορισμένο προϋπολογισμό για διαφήμιση, μία πολύ αποτελεσματική λύση θα ήταν η διεξαγωγή εκδηλώσεων συγκέντρωσης χρημάτων. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή εθελοντών.

Θα μπορούσε να οργανωθεί διαφημιστική εκστρατεία μέσω των ηλεκτρονικών καναλιών επικοινωνίας της ΑΜΚΕ. Η εκστρατεία αυτή θα πρέπει να έχει ως στόχο τη «συγκέντρωση δωρεών», αλλά και την «ένταξη στην κοινότητα» για δημιουργία πάγιων σχέσεων.

Το τελευταίο έτος ετοιμάζεται ντοκιμαντέρ για την δραστηριότητα της ΑΜΚΕ, το οποίο χρηματοδοτήθηκε μέσω καμπάνιας χρηματοδότησης από το πλήθος (<https://en.goteo.org/project/building-communities-of-commons>).

Πρωθητικό / διαφημιστικό υλικό

Επιπλέον, η δημιουργία πρωθητικού / διαφημιστικού υλικού θα βοηθήσει στο να επικοινωνηθούν το όραμα και η δραστηριότητα της ΑΜΚΕ. Κάθε δράση και όφελος που έχει αποκτήσει η κοινωνία, θα πρέπει να συνδέεται με απτά στοιχεία για να κάνει τους χορηγούς, εθελοντές, μέλη ή εν δυνάμει τμήματα της αγοράς να πιστεύουν ότι η προσπάθεια, ο χρόνος και τα χρήματα που έχουν ή προτίθενται να διαθέσουν αξίζουν. Η υλική υπόσταση μιας καλής πράξης επίσης προδιαθέτει να υπάρχει μακροχρόνια σχέση. Η ΑΜΚΕ θα πρέπει να δημιουργήσει κάποιο πρωθητικό / διαφημιστικό υλικό χωρίς να επιβαρύνει ιδιαίτερα τον προϋπολογισμό, ενώ πολύ σημαντικό εργαλείο είναι το “word of mouth” μέσα από το οποίο προσπαθεί να επικοινωνηθεί το όραμα, η δραστηριότητα της ΑΜΚΕ και ταυτόχρονα να κινητοποιήσει ενδιαφερόμενους εθελοντές. Η πρόταση είναι να εκτυπωθεί το λογότυπο της ΑΜΚΕ σε μπλουζάκια, βραχιόλια, υλικά γραφείου ή οποιοδήποτε φθινό από προϊόν για διανομή σε κάθε εκστρατεία.

Η προώθηση των υπηρεσιών της γίνεται μέσω των παρακάτω καναλιών επικοινωνίας:

- Ιστοσελίδα / Blog posts www.sarantaporo.gr
- Email καμπάνιες
- Social Media
- Εκδηλώσεις
- Μέσω συνεργατών

- “Από στόμα σε στόμα”
- ΜΜΕ

5.8. Αξιολόγηση

Για να ολοκληρωθεί το πλάνο μάρκετινγκ, θα πρέπει να διεξαχθεί η αξιολόγησή του. Η αξιολόγηση γίνεται από τους τελικούς οφελούμενους, στον κερδοσκοπικό τομέα, πχ οι πελάτες, ενώ στην περίπτωση της ΑΜΚΕ αξιολογητές θα πρέπει να είναι όλοι όσοι οφελούνται από τις υπηρεσίες της ή συσχετίζονται με κάποιο τρόπο με αυτή. Έγινε ένα είδος αξιολόγησης μέσω των ερωτηματολογίων της ποιοτικής έρευνας, μέρος αυτής της εργασίας. Από εκεί προέκυψε ότι η ΑΜΚΕ Sarantaroro.gr είναι γνωστή στους κατοίκους της περιοχής, αλλά το όραμά της και οι στόχοι της είναι άγνωστοι. Επίσης, υπάρχει γενικότερη θετική άποψη για τις δράσεις της ΑΜΚΕ, αλλά δεν υπάρχει σαφηνεία ή ακόμα και άγνοια ότι θα μπορούσαν οι ντόπιοι να συνεργαστούν με την εταιρεία για κοινωφελείς σκοπούς ή ακόμα για δικό τους προσωπικό όφελος, βελτιώνοντας την καθημερινότητα και την παραγωγικότητά τους.

Η αξιολόγηση θα πρέπει πραγματοποιείται τακτικά με δύο στόχους – την διερεύνηση της ικανοποίησης των τελικών οφελουμένων και τη διερεύνηση εκπλήρωσης των στόχων της εταιρείας.

6. Συμπεράσματα

6.1. Γενικά

Ο σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας ήταν να αναδείξει τη χρησιμότητα και τη σημαντικότητα που μπορούν να έχουν οι ψηφιακές τεχνολογίες στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών. Για τον σκοπό αυτό έγινε βιβλιογραφική ανασκόπηση της εννοιας «απομακρυσμένη και αγροτική περιοχή», των ψηφιακών τεχνολογιών και ειδικότερα της χρησιμότητά τους στον πρωτογενή τομέα. Υλοποιήθηκε ποιοτική έρευνα στην ευρύτερη περιοχή του Σαρανταπορου Ελασσόνας, όπου δραστηριοποιείται η ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr. Ο στόχος της έρευνας ήταν η διερεύνηση των αναγκών και προβλημάτων στον πρωτογενή τομέα, ιδιαίτερα αυτών που αφορούν τη παραγωγικότητά τους και τη διαχείριση της πληροφορίας/γνώσης, και ο ρόλος που μπορούν να παίξουν οι ΤΠΕ στην επίλυσή τους. Το κύριο και βασικότερο αποτέλεσμα αυτής της έρευνας είναι η κατανόηση από τους αγρότες της εξεταζόμενης περιοχής της μεγάλης χρησιμότητας των ψηφιακών τεχνολογιών στον κλάδο τους, χωρίς όμως να έχουν συγκεκριμένη άποψη και ιδέα για το πως ακριβώς οι νέες αυτές τεχνολογίες μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της καθημερινότητας. Προέκυψε ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη εξειδικευμένης γνώσης και επιμόρφωσης, οι οποίες αυτή τη στιγμή λείπουν από τον κλάδο. Το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων είχαν βασικές γνώσεις του διαδικτύου, χωρίς να αντιλαμβάνονται τις πολλαπλές δυνατότητες που μπορεί να τους προσφέρει το διαδίκτυο και είχαν άγνοια για άλλα είδη ψηφιακών τεχνολογιών. Επιβεβαιώθηκε η άποψη του μελετητή της ύπαρξης χάσματος ανάμεσα στη θεωρία των επιστημονικών γνώσεων και την πράξη – τους επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα. Έτσι, επιβεβαιώθηκε και η σημαντικότητα της ύπαρξης της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr στην περιοχή, η οποία μπορεί να παίξει αυτό τον ρόλο του συνδετικού κρίκου ανάμεσα σε θεωρία και πράξη.

Πέρα από το να αναδειχθεί η σημαντικότητα των ΤΠΕ για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών, σκοπός της μέλετης ήταν να αναπτύξει ένα εταιρικό

πλάνο μάρκετινγκ της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας Sarantaroro.gr. Δεδομένου αυτού, η θεωρία βασίστηκε σε βιβλιογραφία σχετική με τον μη κερδοσκοπικό κλάδο κυρίως από Andreasen και Kotler επειδή ήταν η μόνη ολοκληρωμένη άποψη για το μάρκετινγκ μη-κερδοσκοπικών οργανώσεων και του βιβλίου των Γ. Αυλωνίτη και Π. Παπασταθοπούλου, 2010 “Marketing plans πως να σχεδιάζετε αποτελεσματικά προγράμματα μάρκετινγκ». Επιπλέον, διάφορες πηγές πληροφοριών και γνώσεων, όπως έγκυρες έρευνες, περιοδικά και φορουμ που ήταν διαθέσιμα στο διαδίκτυο , χρησιμοποιήθηκαν ως επιπλέον βοήθεια για την κατανόηση της έννοιας του μάρκετινγκ και οι καλές πρακτικές του στον μη κερδοσκοπικό κλάδο.

Η δημιουργία του εταιρικού πλάνου μάρκετινγκ της AMKE Sarantaroro.gr, προηγήθηκε από μια λεπτομερή ανάλυση της κατάστασης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού (ανάλυση SWOT). Ως αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης διαπιστώθηκε ότι η AMKE Sarantaroro.gr έχει αρκετά πλεονεκτήματα σε ορισμένους τομείς, αλλά ταυτόχρονα έχει και αρκετά αδύνατα σημεία τα οποία θα πρέπει να προσπαθήσει να τα εξαλείψει.

Ως βασικός και άμεσος στόχος ορίστηκε η εύρεση χρηματοδότησης για την επιβίωση της AMKE και στη συνέχεια προτείνεται να βρεθεί βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο θα εξασφαλίσει την μακροπρόθεσμη ύπαρξη του εγχειρήματος.

6.2. Περιορισμός της μελέτης

Αυτή η μελέτη έχει περιορισμούς και αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι αυτή η μελέτη διεξήχθη για τη δημιουργία του συγκεκριμένου εταιρικού πλάνου μάρκετινγκ της AMKE Sarantaroro.gr. Έτσι, μπορεί να μην είναι απόλυτα χρήσιμη για άλλες AMKE, αλλά το πλάνο μάρκετινγκ, που προέκυψε από την εργασία, βοηθά στην κατανόηση της έννοιας του μάρκετινγκ σε μικρές και νέες μη κερδοσκοπικές οργανώσεις.

6.3. Σύσταση για περαιτέρω έρευνα

Η μελέτη αυτή αναδεικνύει τα βασικά στοιχεία του πλάνου μάρκετινγκ και προσφέρει κατευθυντήριες γραμμές για την δημιουργία λεπτομερέστερου πλάνου με βάση περαιτέρω μελετών που προτείνονται στην παρούσα εργασία. Το πλάνο όντως είναι βασικό θέμα σχεδιασμού της στρατηγικής μιας εταιρείας, αλλά επίσης σημαντικό ζήτημα θα ήταν η συγκεκριμένη προσέγγιση στους υποστηρικτές και η ποιότητα της σχέσης με αυτούς. Αυτό θα μπορούσε να είναι πεδίο για περαιτέρω έρευνα και σίγουρα θα είναι ουσιαστικό κομμάτι στην υποστήριξη της ΑΜΚΕ μακροπρόθεσμα.

7. Αναφορές και Βιβλιογραφία

7.1. Αναφορές

Οι παρακάτω ιστοσελίδες ανακτήθηκαν επιτυχώς την 31η Ιανουαρίου 2016:

http://alumni.media.mit.edu/~mikeb/gitrr2002_ch08.pdf

<http://b4rn.org.uk/>

<http://digitalknowledge.cput.ac.za/xmlui/bitstream/handle/11189/218/information%20and%20communication%20technology%20usgae%20trends%20and%20factors.pdf?sequence=1>

<http://digitalknowledge.cput.ac.za/xmlui/bitstream/handle/11189/218/information%20and%20communication%20technology%20usgae%20trends%20and%20factors.pdf?sequence=1>

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_el.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_el.htm

<http://opensourceecology.org/>

<http://osarena.net/internet-things-diadiktyo-ton-pragmaton-ti-einai-ayto>

<http://peerproduction.net/issues/issue-6-disruption-and-the-law/peer-reviewed-articles/expanding-the-internet-commons-the-subversive-potential-of-wireless-community-networks/>

http://www.agric-econ.uni-kiel.de/Abteilungen/II/PDFs/Stricker_ict.pdf

<http://www.agrotikianaptixi.gr/Uploads/Files/stratigiki.pdf>

<http://www.beechamresearch.com/files/BRL%20Smart%20Farming%20Executive%20Summary.pdf>

<http://www.businessmodelgeneration.com/>

<http://www.dimoselassonas.gr/>

http://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/EETT/Electronic_Communications/TelecommunicationServicePurchase/broadbandServices/Broadband-stats-2015-Q2.pdf

<http://www.fao.org/docs/eims/upload/295353/Gelb%20Think%20piece%205%20EFITA%20QUESTIONNAIRE%20ICT%20Adoption%20Constraints.pdf>

<http://www.ifad.org/innovation/presentations/ict.pdf>

<http://www.kemel.gr/articles/business-model-canvas-dynamiko-ergaleio-epiheirimatikotitas>

<http://www.newamerica.org/oti/building-broadband-commons/>

<http://www.ruraledu.org/articles.php?id=3145>

http://www.ruraledu.org/user_uploads/file/rpm/RPM16_01.pdf

<http://www.theinternetmustgo.com/>

<http://www.thenextlayer.org/node/1231>

<http://www.thenextlayer.org/node/1306>

<https://confine-project.eu/>

<https://datatracker.ietf.org/doc/draft-irtf-gaia-alternative-network-deployments/>

https://docs.google.com/a/mosaic.uantwerpen.be/presentation/d/1gpHIVzR4rUf5DaG_QRtQWDac6GPecjXeWKavp0sF-Ns/edit#slide=id.g2e356b6cc_0104

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-agenda-europe-2020-strategy>

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/five-projects-got-first-ever-european-broadband-award>

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/greece>

<https://farmbot.io/>

<https://tools.ietf.org/html/draft-irtf-gaia-alternative-network-deployments-00>

<https://www.accenture.com/us-en/insight-accenture-digital-agriculture-solutions.aspx>

<https://www.movenote.com/v/0FcBMMfGdWSod>

www.brandingstrategyinsider.com

7.2. Βιβλιογραφία

Andreasen, Alan R., and Philip Kotler. 2008. Strategic marketing for nonprofit organizations. 7th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.

Bina, M. and G. M. Giaglis (2006): 'Unwired Collective Action: Motivations of Wireless Community Participants.'. In: ICMB. p. 31, IEEE Computer Society

Copus, A. et al. Study on Employment in Rural Areas (2006) EC. Directorate General for Agriculture

Emmanouil Dimogerontakis, Carlos Rey-Moreno, Vasilis Chrysos, Pau Escrich, Victor Oncins, and Leandro Navarro, "Community Networks as critical infrastructure: Socio-technical issues," Unpublished article, Aug. 2014

European Commission (2014): 'Broadband coverage in Europe in 2012'. pp. 98-102.

Hannagan, Tim J. 1996. Marketing of the nonprofit sector. Praha:Management Press.

Herman, Robert D. 2005. The Jossey-Bass handbook of nonprofit leadership and management. 2nd ed. San Francisco, CA : Jossey-Bass.

Information and communication technologies for sustainable agriculture, RAP PUBLICATION 2013/14

Kotler, Philip, and Gary Armstrong. 2010. Principles of marketing. 13th ed. Upper Saddle River: Pearson Hall.

Kotler, Philip, and Kevin Lane Keller. 2007. Marketing management. 1st ed. Trans. Štěpánka Černá, Viktor Faktor, and Tomáš Juppá. Praha: Grada.

Kotler, Philip, Kevin Lane Keller, Mairead Brady, Malcolm Goodman, and Torben Hansen. 2009. Marketing management. 1st European ed. Harlow, England; New York: Prentice Hall.

Kotler, Philip. 2005. Marketing in questions and answers. 1st ed. Brno: CP Books

Levinson, Jay Conrad, Frank Adkins, and Chris Forbes. 2010. Guerrilla Marketing for Nonprofits. Irvine:

Entrepreneur Press.

Mantzoukas S. Issues of representation within qualitative inquiry. Qual Health Res 2004, 14:994–1007

McLeish, Barry J. 1995. Successful marketing strategies for nonprofit organizations. New York: J. Wiley.

POVERTY AND SOCIAL EXCLUSION IN RURAL AREAS, FINAL STUDY REPORT, European Commission

Sarantakos S. Social research 2nd ed. Basingstoke, Macmillan Press Ltd, 1998

Smart Farming and Food Safety Internet of Things Applications – Challenges for Large Scale Implementations, ALLIANCE FOR INTERNET OF THINGS INNOVATION, 2015

Strategic Marketing of Non-profit Organizations, Alan R Andersen, Philip R Kotler, Pearson Education Limited 2014

Waste prevention in Europe — the status in 2014, <http://www.eea.europa.eu/publications/waste-prevention-in-europe-2015>

Wymer, Walter, Patricia A. Knowles, and Roger Gomes. 2006. Nonprofit marketing: Marketing management for charitable and nongovernmental organizations. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.

Αποστολέλλη, Π. ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, Β' ΤΡΙΜΗΝΟ 2015. ΕΕΤΤ ΔΕΚ 2015

Αυλωνίτη Γ. και Π. Παπασταθοπούλου, 2010 “Marketing plans πως να σχεδιάζετε αποτελεσματικά προγράμματα μάρκετινγκ. Εκ. Σταμούλης 2010

Μαντζούκας, Σ. Έρευνα και αντιληπτικά περιγράμματα: Τα είδη και η χρησιμότητά τους για τους ερευνητές νοσηλευτές. Νοσηλευτική 2003, 42:405–413

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΜΚΕ SARANTAPORO.GR

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΜΚΕ SARANTAPORO.GR

Το βασικότερο έργο της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr είναι η δημιουργία και διατήρηση των ασύρματων κοινοτικών δικτύων στην περιοχή του Σαρανταπόρου και η ενοποίησή τους σε δίκτυο κορμού διασυνδέοντάς τα έτσι με παρόμοια δίκτυα στην Ελλάδα (Ασύρματο μητροπολιτικό δίκτυο Αθηνών , [AWMN](#)) και το εξωτερικό – [Guifi.net](#) (Ισπανία), [Funkfeuer](#) (Αυστρία), [Wireless België](#) (Βέλγιο), και [Ninux](#) (Ιταλία).

Εικόνα 9. Ασύρματα κοινοτικά δίκτυα Sarantaporo.gr

Η δημιουργία των ασύρματων κοινοτικών δικτύων σε κάθε χωριό έγινε με την υποστήριξη της Εταιρείας Ελεύθερου Λογισμικού/Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα ([ΕΕΛ/ΛΑΚ](#)) στο πλαίσιο της δράσης της [Open Wi-Fi](#). Η ενοποίηση των δικτύων σε δίκτυο κορμού και η σύνδεση του δικτύου κορμού με το ΤΕΙ Θεσσαλίας, το οποίο τροφοδοτεί την υποδομή με high speed bandwidth, έγινε στα πλαίσια του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου [CONFINE](#). Το CONFINE είναι ένα ερευνητικό πρόγραμμα το οποίο ενοποιώντας ασύρματα κοινοτικά δίκτυα από διάφορες χώρες της Ευρώπης, δημιουργεί μία πειραματική πλατφόρμα για περαιτέρω έρευνα και ανάπτυξη των σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής.

Ήδη, μετά από πέντε χρόνια λειτουργίας των κοινοτικών δικτύων έχει βελτιωθεί κατά πολύ η καθημερινότητα των ντόπιων κατοίκων. Τα πολύ απλά και αυτονόητα στις αστικές περιοχές αρχίζουν να γίνονται πραγματικότητα και εκεί. Το βασικότερο όφελος, το οποίο αναφέρουν όλοι οι ενήλικες και οι ηλικιωμένοι της περιοχής, είναι η δυνατότητα που έχουν πια οι γιατροί να συνταγογραφούν τα φάρμακα των ασθενών στον τόπο των ασθενών. Δεν χρειάζεται πια να μετακινούνται, γεγονός το οποίο έχει βελτιώσει κατά πολύ την καθημερινότητα πολλών ανθρώπων καθώς μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι ηλικιωμένοι, ενώ ταυτόχρονα έχει μειώσει σημαντικά τα έξοδα μετακινήσεων. Πολλοί αγρότες της περιοχής εκτιμούν πολύ το γεγονός ότι πλέον έχουν περισσότερες επιλογές για την προμήθεια πρώτων υλών, έχοντας πρόσβαση σε ηλεκτρονικά καταστήματα και συγκρίνοντας τιμές και ποιότητα. Επίσης, οι επαγγελματίες έχουν πρόσβαση σε νέες αγορές, όπου προωθούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους υπό καλύτερους όρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

1^η Κατηγορία

A/A	Κατηγορία	Ετών	Επάγγελμα	Μορφωτικό επίπεδο
1	1η - Δημοτικός Υπάλληλος/Αγρότης	40	Δημοτικός Υπάλληλος/Αγρότης	Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης
2	1η - Αγρότης	53	Αγρότης	ΙΕΚ
3	1η - Αγρότης	62	Συνταξιούχος, παράλληλα ασχολείται με αγροτικά	Απόφοιτος Λυκείου
4	1η - Αγρότης	43	Άνεργος, γεωργός, πρόεδρος τοπικής κοινότητας	Απόφοιτος Λυκείου
5	1η - Αγρότης	45	Αγρότης, ιδιοκτήτης μαγαζιού	Απόφοιτος γυμνασίου
6	1η - Κτηνοτρόφος	58	Συνταξιούχος (πρώην δημοτικός υπάλληλος), κτηνοτρόφος	βτάξιο γυμνάσιο
7	1η - Κτηνοτρόφος	42	Γεωργός και κτηνοτρόφος	Απόφοιτος γυμνασίου
8	1η - Αγρότης	40	Αγρότης	Απόφοιτος γυμνασίου
9	1η - Αγρότης	36	Μελισσοκόμος	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
10	1η - Αγρότης	35	Αγρότης	Απόφοιτος Λυκείου
11	1η - Αγρότης	31	Άνεργος αλλά ασχολείται με τον αγροτικό τομέα	Απόφοιτος τεχνικού Λυκείου
12	1η - Αγρότης/Κτηνοτρόφος	42	Γεωργός και κτηνοτρόφος	Απόφοιτος Λυκείου
13	1η - Αγρότης	55	Αγρότης	Απόφοιτος Λυκείου
14	1η - Αγρότης	49	Γεωργός	Τεχνικό Λύκειο
15	1η - Κτηνοτρόφος	29	Κτηνοτρόφος	Απόφοιτος τεχνικού Λυκείου

1^η Κατηγορία - 1^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Δημοτικός Υπάλληλος/Αγρότης

Ετών: 40

Επάγγελμα: Δημοτικός υπάλληλος, γεωργός

Μορφωτικό επίπεδο: Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Συμπλήρωση οικογενειακού εισοδήματος

Σπάσιμο ρουτίνας/καθιστικής ζωής και επαφή με τη φύση

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Ενημέρωση για θέματα του επαγγέλματος. Αρκετή πληροφορία της αγοράς δεν φτάνει πολλές φορές στον παραγωγό ή φτάνει έμμεσα έχοντας εν τω μεταξύ υποστεί εσκεμμένη ή μη αλλοίωση προς όφελος κάποιων συμφερόντων

Πολλές φορές οι αγρότες επενδύουν σε λάθος καλλιέργειες είτε γιατί παρασύρθηκαν από τις υποσχέσεις κάποιων είτε γιατί είχαν λάθος πληροφόρηση

Η σωστή λήψη αποφάσεων για καλλιέργειες είναι πολύ σημαντική καθώς απαιτούνται μεγάλα αρχικά κεφάλαια επένδυσης τα οποία αναμένεται να αποσβέσουν σε βάθος χρόνου

Έλλειψη υποδομών άρδευσης στα αρκετά χωράφια

Υπάρχουν μικροί κλήροι (χωράφια) και μάλιστα διάσπαρτοι οι οποίοι τελικά λόγω των μετακινήσεων αυξάνουν το κόστος. Προσπάθειες για αναδασμούς κατά το παρελθόν απέτυχαν

Δυσκολία στη διάθεση/προώθηση των προϊόντων όταν η προσπάθεια γίνεται μεμονωμένα από τον κάθε αγρότη και όχι συλλογικά, καθώς και στην καθετοποίηση της παραγωγής

Μακριά από τα αστικά κέντρα και τα κέντρα αποφάσεων και διοίκησης (δημόσιες υπηρεσίες, σύμβουλοι επιχειρήσεων)

Απαιτείται πιο σωστή ενημέρωση/κατάρτιση των αγροτών, και όχι μόνο σε θεωρητικό αλλά και σε πρακτικό επίπεδο στα χωράφια τους (πχ πώς πρέπει να εφαρμόσουν κάποιες νέες πρακτικές στις καλλιέργειές τους)

Δεν υπάρχουν σωστές δομές ενημέρωσης για θέματα βέλτιστης διαχείρισης κοινών πόρων όπως πχ το νερό, όχι μόνο για περιβαλλοντικούς λόγους αλλά και για λόγους οικονομίας. Δεν θα πρέπει να υπάρχει σπατάλη, καθώς αυτή μετά έχει επιπτώσεις και στα κόστη παραγωγής (πχ αυξημένα τιμολόγια άρδευσης)

Τα παραπάνω επηρεάζουν τα οικονομικά αποτέλεσμα των επαγγελματιών του πρωτογενή τομέα, μειώνοντας την παραγωγικότητα/αποτελεσματικότητά τους

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Γνώσεις για τους τρόπους καλλιέργειας

Ασθένειες και ιδιαιτερότητες των καλλιεργειών

Η κάθε καλλιέργεια έχει ξεχωριστές απαιτήσεις για τον τρόπο ανάπτυξής της ώστε να είναι αποδοτική και ο αγρότης θα πρέπει να κατέχει αυτές τις γνώσεις (πχ τρόπος φύτευσης, κλαδέματος, συχνότητα ποτίσματος, λίπανση)

Επιλογή σωστών καλλιεργειών σύμφωνα με τα τοπικά χαρακτηριστικά της περιοχής και του χωραφιού (μικρόκλιμα, σύσταση εδάφους)

Γνώση της αγοράς ώστε να ξέρεις που κινείται και που πρόκειται να κινηθεί στο μέλλον ώστε να κάνεις τις σωστές επιλογές επένδυσης

Θεωρεί ότι οι σπουδές και η συνεχή κατάρτιση είναι σημαντικές για κάποιον που θέλει να ασχοληθεί επαγγελματικά με το κλάδο. Επίσης η επαφή με εξειδικευμένους συνεργάτες (πχ γεωπόνους) είναι απαραίτητη.

Επιλογή σωστών προμηθευτών οι οποίοι διαθέτουν γνώσεις και δεν προωθούν απλά ό,τι προϊόντα υπάρχουν στην αγορά ή έχουν περισσότερα κέρδη για τους ίδιους, αλλά γνωρίζουν και συστήνουν κάθε φορά τις πιο κατάλληλες λύσεις

Οι εμπειρικές μέθοδοι δεν είναι πάντα και οι πιο σωστές. Ο συνδυασμός εμπειρικών γνώσεων και θεωρητικών γνώσεων είναι προς όφελος των αγροτών

Χρήση Η/Υ, Ίντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Ενημέρωση για καιρικές συνθήκες και πρόγνωση καιρού ώστε να προγραμματίσει τις αγροτικές του δουλειές

Παρακολούθηση στο YouTube βίντεο με τρόπους καλλιέργειας από άλλους

Εύρεση εξοπλισμού, σύγκριση τιμών, χαρακτηριστικά εξοπλισμού και συγκρίσεις χαρακτηριστικών και τιμών

Αναζήτηση πληροφοριών απόκτηση γνώσεων για τις καλλιέργειες και ιδιαίτερα τις νέες για τις οποίες μπορεί να μην έχει προηγούμενη εμπειρία (τι τρόπους παραγωγής χρησιμοποιούν/συστήνουν άλλοι επαγγελματίες του κλάδου, τι αναλύσεις εδάφους χρειάζονται, τι λιπάσματα)

Τι τιμές έχει το προϊόν στην αγορά, τι αποδόσεις έχει

Τήρηση αρχείου για την παραγωγική διαδικασία

Όταν δουλεύεις από απόσταση είναι σημαντικό να έχεις εικόνα της κάθε επιχείρησης. Το ίδιο είναι και η καλλιέργεια. Αν έχεις εξοπλισμό με τον οποίο μπορείς ελέγχεις κάποιες βασικές παραμέτρους μπορείς να κάνεις τη δουλειά σου πιο εύκολη και πιο διαχειρίσιμη. Δηλαδή έλεγχος υγρασίας των

δέντρων, αν χρειάζονται πότισμα, προστασία από κλοπές, παρακολούθηση καιρικών συνθηκών, εμφάνιση ασθενειών στα φυτά.

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Μέσω των σπουδών του, είναι χρήστης εδώ και πολλά χρόνια

Οφέλη:

Μεταφορά πληροφοριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των ανθρώπων του επαγγέλματος από διάφορες περιοχές της χώρας και όχι μόνο

Αύξηση αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας εκμεταλλευόμενος πληροφορίες από αισθητήρες στο χωράφι σε πραγματικό χρόνο

Πιο άμεση διάγνωση και επίλυσης προβλημάτων με την ηλεκτρονική επαφή και ανταπόκριση από τους ειδικούς (πχ αποστολή φωτογραφίας από το χωράφι απευθείας στον γεωπόνο και άμεση διάγνωση του προβλήματος)

Πιο ενημερωμένος/πληροφορημένος επαγγελματίας για θέματα του κλάδου του πράγμα που τον βοηθάει να ανταποκρίνεται πιο αποτελεσματικά σε προβλήματα που ανακύπτουν καθώς και να γνωρίζει καλύτερα θέματα της αγοράς μέσα στην οποία δραστηριοποιείται.

Εξοικονόμηση χρόνου η οποία θα μπορούσε να επενδυθεί σε άλλες καλλιέργειες ή ακόμη και την καθετοποίηση της παραγωγής

Εμπόδια:

Η αντίληψη του να καταλάβει κάποιος τι χρήση μπορεί να κάνει και ποια τα οφέλη ώστε να πειστεί να επενδύσει σε αυτά

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο στις εγκαταστάσεις του

Το υψηλό κόστος πρόσβασης ή επένδυσης σε τέτοια συστήματα

Η γνώση εφαρμογών ή χρήσεων που μπορεί να έχουν αυτά στο επάγγελμα του αγρότη

Πολιτικές οι οποίες δεν βοηθούν στην υιοθέτηση τέτοιων λύσεων (πχ οι τρόποι λειτουργίας των δημοτικών δικτύων άρδευσης)

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Με συνεχή ενημέρωση/επιμόρφωση από την πολιτεία και τους ίδιους τους επαγγελματίες με την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων, καλών παραδειγμάτων

Ανάπτυξη υποδομών συνεργατικά

Επιβολή κάποιων αλλαγών από κεντρικό επίπεδο (πχ με τα capital controls ο κόσμος αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει e-banking και έτσι αντιλήφθηκε την αξία του ή όταν δίνονται κάποιες επιδοτήσεις να απαιτούνται οι επένδυση σε σύγχρονα συστήματα παραγωγής)

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Προσωπική εμπειρία δεν έχει ο ίδιος, μόνο ότι γνωρίζει από το περιβάλλον του.

Υπήρχε τέλος δεκαετίας '80 μία προσπάθεια με παραγωγή και τυποποίηση αγγουριών για τουρσί η οποία ενώ ξεκίνησε πολύ καλά και έδινε δουλειά σε αρκετό κόσμο και υπήρχε η προοπτική δημιουργίας και μία μεγαλύτερης μονάδας παραγωγής στην περιοχή, δεν είχε καλή συνέχεια, εξαιτίας πολιτικών διαφωνιών για τα πρόσωπα που θα έπρεπε να ηγηθούν της προσπάθειας. Έτσι το ενδιαφέρον για επένδυση στην περιοχή μας αποσύρθηκε και χάθηκε μια πολύ σημαντική ευκαιρία για την περιοχή η οποία θα έδινε αρκετές δουλειές και εισόδημα.

Τη δεκαετία του '90 υπήρχε μία προσπάθεια για δημιουργία ομάδας παραγωγών βιολογικών προϊόντων και συνεταιρισμού, η οποία όμως δεν στηρίχθηκε από τους παραγωγούς. Διέθεταν τα πρώτης διαλογής προϊόντα απευθείας μόνοι τους στην αγορά και άφηναν τα δεύτερης και τρίτης διαλογής για την ομάδα παραγωγών με αποτέλεσμα να εκτεθεί η ομάδα προς στους πελάτες της.

Βασικοί λόγοι αποτυχίας:

Δεν υπήρχε εμπιστοσύνη μεταξύ των συνεργατών και στη ορθή λειτουργία του οργανισμού

Δεν υπήρχε οργανωτική συγκρότηση. Δεν γνωρίζει αν υπήρχε καταστατικό λειτουργίας το οποίο θα όριζε τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συνεργατών αλλά ακόμη και αν υπήρχε σίγουρα δεν τηρήθηκε. Οι συμφωνίες ήταν προφορικές και όχι γραπτές.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Ύπαρξη καταστατικού λειτουργίας και κανονισμών τα οποία θα τηρούνται αυστηρά και χωρίς εξαιρέσεις

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Μηχανοργάνωση στο οργανισμό η οποία θα βοηθήσει στη καλύτερη διοικητική λειτουργία

Ύπαρξη διαφάνειας στη λειτουργία του οργανισμού

Ενημέρωση και επαφή μεταξύ των μελών

Καταγραφή της εισροής των εταίρων προς τον συνεταιρισμό (ποιοι είναι, που βρίσκονται, πόσο συνεισφέρουν, τι καλλιεργούν, που πωσ) και των εκροών από το συνεταιρισμό

Καταγραφή και ανάλυση του κόστους ώστε να βελτιωθούν οι διαδικασίες και να γίνει βέλτιστη διαχείριση των πόρων και να βελτίωση της παραγωγικότητας

Για την ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr

Όραμα: Να αποτελέσει η ομάδα ένα πολύ καλό παράδειγμα που θα συνδυάζει ένα πακέτο ανάπτυξης αγροτικής παραγωγής, τουρισμού και τεχνολογιών πληροφορικής στην ελληνική ύπαιθρο και θα αναπαράγεται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Ρόλος: Δημιουργία καλού παραδείγματος συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής μας και υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών στην καθημερινότητά τους ώστε λυθούν προβλήματα.

Στόχος: Επέκταση του δικτύου και σε θέματα που αφορούν την παραγωγική διαδικασία.

Συμβολή της ΑΜΚΕ στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι θα μπορούσε να έχει ρόλο, κυρίως στρατηγικό και σε συνεργασία με άλλους.

Δημιουργία κατευθύνσεων/στρατηγικής/συντονισμού σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς και επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις για τον αγροτικό, τον τουριστικό, των τηλεπικοινωνιών και στο προγραμματισμό ώστε να υλοποιούνται αυτές οι λύσεις γρήγορα και αποτελεσματικά σε περιοχές που έχουν ανάγκη από τέτοιες άμεσες λύσεις ώστε να μπορούν να αναπτυχθούν

1^η Κατηγορία - 2^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 53

Επάγγελμα: Αγρότης

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 31 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: ΙΕΚ

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Η αγάπη για το συγκεκριμένο επάγγελμα (την σχολή την τελείωσε αφού ήδη εργαζόταν αρκετά χρόνια στον κλάδο και θέλησε να εξειδικευτεί περαιτέρω)

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Υπάρχει ανάγκη για πρόσβαση σε ενημέρωση των επαγγελματιών του κλάδου

Θεωρεί πολύ σημαντικό το επίπεδο μόρφωσης/κατάρτισης των επαγγελματιών του κλάδου

Πρόβλημα οργάνωσης του αγρότη με αποτέλεσμα να μην είναι παραγωγικός και ανταγωνιστικός

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Το να γνωρίζει κάποιος να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για να μπορεί να βρει αρκετές πληροφορίες για το επάγγελμά του

Συμβουλές για το τι καλλιέργειες να ακολουθήσει και πώς να καλλιεργήσει σωστά

Συμβουλές και πρακτικές όπως πχ το πώς να κλαδέψεις σωστά μία καλλιέργεια

Ενημέρωση σχετικά με τις ασθένειες των καλλιεργειών και θέματα φυτοπροστασίας

Συμβουλές από τοπικούς γεωπόνους σχετικά με τις καλλιέργειές τους

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Ηλεκτρονική αλληλογραφία και επικοινωνία με συνεργάτες/προμηθευτές

Για παραγγελίες πρώτων υλών

Εύρεση πληροφοριών για ασθένειες φυτών και πως αντιμετωπίζονται (κυρίως sites συλλόγων)

Έχει ανεβάσει βίντεο στο οποίο δείχνει πώς κάνει κομποστοποίηση ώστε να μπορούν να το δουν άλλοι χρήστες

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Σεμινάριο χρήσης Η/Υ και διαδικτύου που είχε διοργανώσει παλαιότερα ο εμπορικός σύλλογος Ελασσόνας.

Θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει τέτοια σεμινάρια αν διοργανωθούν στην περιοχή μας και ιδιαίτερα αν διοργανωθούν από εμάς. Μάλιστα μας προέτρεψε κιόλας να κάνουμε κάτι τέτοιο καθώς θεωρεί ότι θα έχει αξία. Επίσης ανέφερε ότι οι αγρότες και κάτοικοι της περιοχής, είναι ανοιχτοί στο να μάθουν να χρησιμοποιούν Η/Υ και διαδίκτυο.

Οφέλη:

Αναζήτηση πληροφοριών και νέων σχετικών με το επάγγελμα

Ανάπτυξη πωλήσεων και δικτύωση με άλλους επαγγελματίες (πιθανούς προμηθευτές και πελάτες)

Ευκολία στην επικοινωνία/επαφή (κάνει χρήση skype και email)

Ηλεκτρονικές πληρωμές, παραγγελίες

Εμπόδια:

Η ανυπαρξία γνώσεων χρήσης Η/Υ, διαδικτύου

Το υψηλό κόστος σύνδεσης στο διαδίκτυο από τους παρόχους (80 ευρώ το δίμηνο)

Δεν υπάρχουν ευκαιρίες εκπαίδευσης/κατάρτισης

Ανυπαρξία υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο σε αρκετές περιοχές ή όπου υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης συνήθως μόνο ένας πάροχος (μονοπώλιο) με αποτέλεσμα να μην υπάρχει επιλογή και να το κόστος να είναι υψηλό.

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Η ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων/προγραμμάτων

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Έχει μεγάλη προσωπική εμπειρία από συμμετοχή σε συνεταιρισμούς. Καταρχήν θεωρεί πολύ σημαντική την λειτουργία τέτοιων δομών και ότι είναι προς όφελος των επαγγελματιών του πρωτογενή τομέα. Κατάφεραν να κάνουν κάποιους συνεταιρισμούς κατά το παρελθόν οι οποίοι πέτυχαν καλές τιμές, έφεραν τον κόσμο σε επαφή μεταξύ τους, είχαν παράλληλες δραστηριότητες με κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, παρόλο αυτά η λειτουργία τους σταμάτησε. Οι κυριότεροι λόγοι ήταν:

Υπήρχε έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ των αγροτών

Υπήρχε θέμα με την κομματικοποίηση των συνεταιρισμών και διαφωνίες στην επιλογή των προσώπων, λόγω κομματικών κριτηρίων / πολιτικών πεποιθήσεων. Τη σημερινή εποχή αυτά έχουν ξεπεραστεί.

Υπήρχε κακή διαχείριση

Σε μερικούς επικράτησε το ίδιων συμφέρον αντί για το συλλογικό και ο συνεταιρισμός δεν στηρίχθηκε όσα θα έπρεπε, καθώς κάποιοι διοχέτευαν την παραγωγή τους και απευθείας στο εμπόριο μόνι τους υπονομεύοντας τον συνεταιρισμό

Το επίπεδο μόρφωσης των διοικούντων δεν ήταν το κατάλληλο

Η επιλογή προσώπων για τη διοίκηση και την κάλυψη θέσεων προσωπικού δεν γινόταν με ορθολογικά κριτήρια αλλά λόγω συγγένειας και πολιτικών σκοπιμοτήτων

Λόγω των παλιών κακών εμπειριών και έλλειψης εμπιστοσύνης διστάζουν πολλοί να συμμετέχουν πλέον σε συνεταιρισμούς παρόλο που αντιλαμβάνονται την αξία του συνεταιρίζεστε, ιδιαίτερα αυτήν την δύσκολη εποχή

Η συχνές αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου από τις εκάστοτε κυβερνήσεις σχετικά με τη λειτουργία των συνεταιρισμών δημιουργεί προβλήματα

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Αλλαγή νοοτροπίας των συνεταιίρων. Οι νεότεροι αγρότες θεωρεί ότι είναι πιο μορφωμένοι και με διαφορετική νοοτροπία

Επιλογή ανθρώπων με γνώσεις, διοικητικές ικανότητες και όραμα προς το συλλογικό συμφέρον

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Στην μηχανοργάνωση του συνεταιρισμού

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι την γνωρίζει.

Στόχος: Ενημέρωση του κόσμου, να τον φέρνει σε επαφή μεταξύ τους

Πρόσβαση στο διαδίκτυο δωρεάν

Υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας σε τέτοια θέματα

Δίνει έμφαση στην δωρεάν χρήση του δικτύου της AMKE.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι να δημιουργήσει μία βάση δεδομένων με πληροφορίες της αγροτικής παραγωγής της περιοχής η οποία θα αναδείξει τα επίπεδα της παραγωγής και θα λειτουργεί και ως παραδείγματα για νέους καλλιεργητές, για το τι καλλιεργείται στην περιοχή.

1^η Κατηγορία - 3^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 62

Επάγγελμα: Συνταξιούχος, παράλληλα ασχολείται με αγροτικά

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 12 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Οικονομικά κίνητρα, επιπλέον εισόδημα

Αγροτικός κλήρος

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Έλλειψη στρατηγικού σχεδίου από το κράτος

Τα προγράμματα απευθύνονται κυρίως σε νέους ενώ η συμμετοχή σε αυτά είναι δύσκολη. Υψηλή γραφειοκρατία συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα και δυσκολία κυρίως από τους πιο ηλικιωμένους

Δεν υπάρχει συνέχεια/συνέπεια μεταξύ των προγραμμάτων

Απαιτούνται πολλές φορές μακροπρόθεσμες επενδύσεις και οι παλαιότεροι αγρότες δεν έχουν κίνητρα να κάνουν τέτοιες κινήσεις λόγω ηλικίας και λόγω του ότι πολλές φορές δεν υπάρχει κάποιο νεότερο μέλος να συνεχίσει

Η μη ύπαρξη συνεταιρισμών και μονάδων τυποποίησης λειτουργούν εις βάρος των επαγγελματιών της περιοχής (μικρή παραγωγικότητα, χαμηλές τιμές προϊόντων, υψηλά κόστη)

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Θα πρέπει οι αγρότες να έχουν γνώση των σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής, Η/Υ και διαδικτύου, καθώς πλέον είναι απαραίτητα και τους βοηθάνε στη δουλειά τους

Θεωρεί ότι είναι απαραίτητο ο επαγγελματίας του πρωτογενή τομέα να έχει περάσει τριτοβάθμια εκπαίδευση ΑΕΙ ή ΤΕΙ

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Δεν κάνει εκτεταμένη χρήση, μόνο βασικά πράγματα.

Ενημέρωση για προγράμματα/νέα σχετικά με το επάγγελμα

Αναζήτηση εξειδικευμένων γνώσεων σχετικά με την καλλιέργεια του

Αναζήτηση παραδειγμάτων και εμπειριών από άλλους επαγγελματίες του κλάδου

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Αυτοδίδακτος

Οφέλη:

Μεταφορά τεχνογνωσίας/εμπειριών από άλλους επαγγελματίες

Ενημέρωση για νέες πιο καινοτόμες πρακτικές και ιδέες για τον προγραμματισμό της παραγωγής, της ανάπτυξης των καλλιεργειών

Απόκτηση νέων γνώσεων θεωρητικών εκτός από τις πρακτικές γνώσεις που ήδη μπορεί να έχουν οι επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα

Εμπόδια:

Η άγνοια των ωφελειών και της χρήσης αυτών των τεχνολογιών

Οι πιο παλιοί αγρότες είναι πιο δύσπιστοι σε νέα πράγματα και νέες πρακτικές

Έλλειψη προώθησης αυτών των τεχνολογιών και του διαμοιρασμού της τεχνογνωσίας σε αυτά τα θέματα από την πολιτεία

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Πιστεύει στον θεσμό του συνεταιρισμού, παρόλο αυτά στην περιοχή μας που δούλεψε. Υπήρχε έλλειψη οργάνωσης, φαινόμενα διαφθοράς, έλλειψης μόρφωσης και έλλειψης κουλτούρας συνεταιρίζεστε.

Στην σημερινή εποχή φαίνεται ότι θα μπορούσαν τα προβλήματα του παρελθόντος να εκλείψουν. Οι νεότεροι είναι πιο μορφωμένοι και πιθανόν να μπορούν να βοηθήσουν στο να μπει η περιοχή μας στο κομμάτι της τυποποίησης.

Οργανωμένα μπορούν να υιοθετηθούν πιο εύκολα σύγχρονες τεχνολογίες και νέες πρακτικές

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Πιο άμεση ενημέρωση

Καλύτερος προγραμματισμός παραγωγής

Βοήθεια κατά την παραγωγική διαδικασία με την υποστήριξη από εξειδικευμένους επιστήμονες

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Γνωρίζει. Ρόλος της είναι:

Να βοηθήσει την περιοχή να αναπτυχθεί

Δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο που μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα.

Θα έπρεπε οι ντόπιοι να βοηθήσουν περισσότερο σε αυτή την προσπάθεια. Η έλλειψη μόρφωσης και κουλτούρας συνεργασίας αποτελεί εμπόδιο. Επίσης ο κόσμος είναι δύσπιστος πολλές φορές σε προσπάθειες που ξεκινούν από την περιοχή τους. Θεωρεί ότι κάποια πράγματα για να προχωρήσουν θα πρέπει με κάποιο τρόπο να επιβληθούν. Το «δωρεάν» τελικά κάνει ζημιά. Θα πρέπει ο κόσμος να αναγκαστεί με κάποιον τρόπο να συνεισφέρει ώστε να αντιληφθεί την αξία του και να δει ότι διαθέτοντας τους απαραίτητους πόρους, αυτό μπορεί να βελτιωθεί και να γίνει καλύτερο.

Θεωρεί πολύ σημαντικό αυτό να μην σταματήσει να υπάρχει αλλά να συνεχίσει να υπάρχει. Απαιτείται καλύτερη ενημέρωση του κόσμου.

Συμβολή της ΑΜΚΕ στην υιοθέτηση λύσεων:

Ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας για την υιοθέτηση τέτοιων λύσεων

Συντονισμός συλλογικής υιοθέτησης λύσεων από πολλούς που διαφορετικά θα ήταν δύσκολο να γίνουν από τον καθένα ξεχωριστά

Αυτόματα συστήματα παρακολούθησης καιρικών συνθηκών και έγκαιρης προειδοποίησης αγροτών σε έκτακτες περιπτώσεις ώστε να προληφθούν πιθανές καταστροφές

1^η Κατηγορία - 4^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 43

Επάγγελμα: Άνεργος, γεωργός

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: Από μικρό παιδί (15 χρονών), ως επαγγελματίας εδώ και 15 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Συμπλήρωμα του οικογενειακού εισοδήματος

Οικογενειακός κλήρος και μόνιμη διαμονή σε αγροτική περιοχή

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Να έχει στην διάθεσή του χωράφια, τουλάχιστον 10-15 στρέμματα, κατά προτίμηση κοντά σε αρδευτικές υποδομές, για να μπορεί να δουλέψει και να βγάλει μεροκάματο

Να έχει στην διάθεσή του αγροτικά μηχανήματα

Σωστή επιλογή των κατάλληλων καλλιεργειών για την περιοχή του ώστε να είναι αποδοτικός/βιώσιμος

Δυσκολία στην προώθηση/διάθεση των προϊόντων

Έχει πέσει θύμα συμφωνιών οι οποίες δεν τηρήθηκαν από έμπορο για την αγορά των προϊόντων. Δεν είχαν γίνει συμφωνητικά παρά μόνο προφορικές συμφωνίες για την αγορά των προϊόντων και την τιμή τους οι οποίες δεν τηρήθηκαν.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Γνώσεις απαραίτητες οι οποίες θα τον βοηθήσουν να επιλέξει να επενδύσει στις κατάλληλες καλλιέργειες

Οι σπουδές δεν θεωρεί ότι είναι απαραίτητες. Χαρακτηριστικά είπε: «οι πατεράδες και οι παππούδες μας έβγαζαν μεροκάματο χωρίς να έχουν σπουδάσει». Δίνει μεγάλη σημασία στην απόκτηση εμπειρίας μέσω προϋπηρεσίας μέσα από την δουλειά στα χωράφια.

Γνώσεις σχετικές με τους τρόπους ανάπτυξης της κάθε καλλιέργειας (πχ πότε θα πρέπει να ποτίσω, τι λίπασμα να ρίξω και πότε). Πάλι για αυτά στηρίζεται κυρίως σε εμπειρικές γνώσεις και σε συμβουλές από γεωπόνους χωρίς να κατέχει ο ίδιος αυτές τις γνώσεις.

Χρήση Η/Υ, Ίντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Πρόσβαση στο διαδίκτυο για ενημέρωση και πληροφορίες σχετικά με τις καλλιέργειές του

Έρευνα αγοράς, εύρεση προμηθευτών και αγορά μηχανημάτων και πρώτων υλών

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Το δίκτυο του Sarantaroro.gr ήταν το έναυσμα για να ασχοληθεί με το διαδίκτυο και να μάθει να το χρησιμοποιεί

Αυτοδίδακτος και από τα παιδιά του και τους νεότερους

Δεν νομίζει ότι αν εκπαιδευτεί περισσότερο στις νέες τεχνολογίες ότι αυτό θα τον βοηθήσει άμεσα την εργασία του. Αν κάποιος επαγγελματίας του χώρου ασχολείται πιο εντατικά και επενδύει πάνω στη δουλειά πιθανόν να τον βοηθήσει.

Οφέλη:

Έλεγχος συνθηκών του χωραφιού αυτόματα και απομακρυσμένα (πχ καιρικές συνθήκες, συνθήκες εδάφους, πότισμα) θα τον βοηθήσουν να γίνει πιο παραγωγικός ή να ανταποκριθεί πιο άμεσα σε έκτακτες περιπτώσεις

Πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση σχετικά με νέες επενδύσεις και καλλιέργειες

Εμπόδια:

Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο

Δεν πιστεύουν ότι αυτές τεχνολογίες και οι γνώσεις μπορούν να τους βοηθήσουν στη δουλειά τους

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Σεμινάρια επιμόρφωσης

Προσπάθεια εύρεσης λύσεων σε συνεργασία με άλλους

Χρειάζονται προσωπικές επαφές και συζητήσεις

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Θεωρεί ότι οι συνεταιρισμοί είναι προς όφελος των παραγωγών, παρόλο αυτά στην περιοχή μας δεν έχουν προχωρήσει με επιτυχία αυτές οι δομές. Ο καθένας επιλέγει να πορευτεί μόνος του.

Κάποια μέλη παλιών συνεταιρισμών διέθεταν τα προϊόντα 2^{ης} διαλογής στον συνεταιρισμό και τα παλιά τα διέθεταν απευθείας στην αγορά μόνοι τους.

Στον νέο συνεταιρισμό που συμμετέχει έχει υπογράψει συμφωνητικά και έχει πληρώσει για την συμμετοχή του σε αυτόν. Ο συνεταιρισμός έχει επενδύσει σε ψυγεία που έχουν μπει σε σουπερμάρκετ και διαθέτουν τα προϊόντα τους. Είναι ευχαριστημένος μέχρι τώρα από την συμμετοχή του σε αυτόν.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Διαδικασίες συμμετοχής με συγκεκριμένες υποχρεώσεις και δικαιώματα

Ξεκάθαρος τρόπος λειτουργίας και στόχων των οργανισμού

Μακροπρόθεσμοι στόχοι για την ανάπτυξη των δικτύων διανομής, και την προώθηση των προϊόντων

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Ενημέρωση μεταξύ των μελών

Διαφάνεια στη λειτουργία του συνεταιρισμού

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει. Προσωπικά η ομάδα και η δραστηριότητά της του έδωσε το έναυσμα να ασχοληθεί με τις νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο μέσω της ανάπτυξης του κοινοτικού δικτύου Sarantaporo.gr που έδωσε την δυνατότητα πρόσβασης σε όλους τους κατοίκους του χωριού. Βλέπει ότι υπάρχει εξέλιξη στο πώς ξεκίνησε η ομάδα. Αρχικά με την σελίδα και το διαδίκτυο στο χωριό και τώρα προσπαθεί να βοηθήσει και σε άλλους τομείς ενώ έχει επεκταθεί και σε άλλα χωριά.

Όραμα: Να φτάσει όσο πιο ψηλά γίνεται στα ελεύθερα δίκτυα. Να αναφέρονται όλοι σε αυτό ως καλό παράδειγμα.

Στόχοι: Να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο το δίκτυο και προσφέρει περισσότερες παροχές στον κόσμο.

Τα παιδιά χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και έχουν χτίσει τις σχέσεις μεταξύ τους με παιδιά που μένουν στις πόλεις. Όταν έρχονται στις διακοπές τους στο χωριό νιώθουν σαν να ήταν μαζί όλη τη χρονιά.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Πιστεύει στις προσπάθειες της ομάδας αλλά αμφιβάλει για την υποστήριξη των ντόπιων σε αυτό. Απαιτείται η συμμετοχή/συμβολή των ντόπιων επαγγελματιών ώστε να έχει επιτυχία κάτι τέτοιο, όμως παράλληλα βλέπει ότι δεν έχουν την διάθεση να αλλάξουν πράγματα στη δουλειά τους ή να μάθουν/εξελιχθούν σε νέα πράγματα και ιδιαίτερα τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών.

1^η Κατηγορία - 5^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 45

Επάγγελμα: Γεωργός, ιδιοκτήτης μαγαζιού

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 20

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος γυμνασίου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Οικογενειακός κλήρος

Μένει μόνιμα σε αγροτική περιοχή

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Έλλειψη ρευστότητας (πουλάνε με πίστωση ενώ αγοράζουν μετρητής)

Δυσκολία στην διάθεση των προϊόντων απευθείας στην αγορά. Πουλάνε μέσω μεσαζόντων

Υψηλό κόστος μεταφορών, μη αναπτυγμένα οδικό δίκτυο

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Βασικές γνώσεις λογιστικών/οικονομικών

Βασικές γνώσεις γεωπονικής

Δεν θεωρεί απαραίτητες τις σπουδές. Αν κάποιος θέλει μπορεί να μάθει μόνος του και επίσης δίνει μεγάλη σημασία στην απόκτηση εμπειρίας μέσα από τη δουλειά στο χωράφι

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Πρόσβαση στο διαδίκτυο για να μάθει πληροφορίες για τα φάρμακα που προτείνει ο γεωπόνος

Εύρεση προμηθευτών, έρευνα αγοράς, σύγκριση τιμών

Ενημέρωση για νέες καλλιέργειες

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Αυτοδίδακτος. Βασικά πράγματα γνωρίζει, κυρίως τον βοηθούν τα παιδιά του

Τον ενδιαφέρει πάρα πολύ να παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο εκμάθησης Η/Υ και διαδικτύου και θεωρεί ότι θα του είναι πολύ χρήσιμο για τη δουλειά του (πχ να ενημερώνεται για ανακοινώσεις του υπουργείου και νέα προγράμματα).

Δυσκολίες στην απόκτηση τέτοιων γνώσεων:

Μη ύπαρξη ευκαιριών επιμόρφωσης στην περιοχή μας

Οφέλη:

Εξοικονόμηση χρόνου και κόστους (απομακρυσμένη διαχείριση, ebanking, online αγορές)

Πληρέστερα και πιο άμεση ενημέρωση πληροφόρηση για θέματα της δουλειάς του (πχ καιρός, νέα μηχανήματα, νέες ποικιλίες)

Εμπόδια:

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο (θεωρεί όταν αν κοπεί το ελεύθερο δίκτυο τουλάχιστον ένα 50% αυτών που το χρησιμοποιούν θα κάνουν σύνδεση στο σπίτι τους, όπου αυτό είναι διαθέσιμο, καθώς το θεωρούν πλέον απαραίτητο)

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Θεωρεί ότι οι συνεταιρισμοί είναι προς όφελος των παραγωγών. Ακούει αρνητικά σχόλια από τους πιο ηλικιωμένους οι οποίοι έχουν κακές εμπειρίες από συνεταιριστικές δομές στην περιοχή μας κατά το παρελθόν, αλλά δεν τις συμμαρτίζονται. Όπως χαρακτηριστικά είπε: «Το παλιό είναι παλιό και το καινούριο καινούριο». Συμμετέχει σε συνεταιρισμό για ρόδια και είναι πολύ ικανοποιημένος από αυτή τη συνεργασία. Διέθεσε το σύνολο της παραγωγής του σε πολύ καλή τιμή και πληρώθηκε στην ώρα του.

Τι έφταιξε κατά το παρελθόν και δεν λειτούργησαν σωστά οι συνεταιρισμοί:

Δεν υπήρχαν τα μέσα για να έχουν τα μέλη άμεση και πλήρη ενημέρωση

Δεν υπήρχε διαφάνεια στη λειτουργία και τη διαχείριση των οικονομικών

Όσοι είχαν την ευθύνη διαχείρισης αυτών των συνεργατικών δομών εξυπηρετούσαν κυρίως το δικό τους οικονομικό συμφέρον και όχι το συλλογικό συμφέρον

Η αντιπροσώπευση στα διοικητικά συμβούλια δεν γινόταν όπως θα έπρεπε να είναι, τα μέλη δεν ενημερώνονταν/καλούνταν όλα ώστε να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων αλλά αυτές οι διαδικασίες γίνονταν σε κλειστούς κύκλους ανθρώπων οι οποίοι ήταν αυτοί οι οποίοι και εκμεταλλευόντουσαν προς ίδιο όφελος αυτές τις δομές

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Διαφάνεια στη λειτουργία

Ενημέρωση και δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Πληρέστερη και έγκαιρη ενημέρωση των μελών

Διαφάνεια στην οικονομικά διαχείριση

Ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των μελών

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Δεν γνωρίζει αρκετές πληροφορίες για την AMKE. Γνωρίζει τη δραστηριότητά της με τα δίκτυα αλλά δεν γνωρίζει ποιος είναι ο ρόλος και ο σκοπός της. Πιστεύει ότι αυτή η δραστηριότητα ξεκίνησε αρχικά ώστε να φέρει τους χωριανούς πιο κοντά μεταξύ τους. Πιο πριν δεν γνώριζε τι είναι το ίντερνετ. Τώρα βλέπει ότι αυτή τη δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει και σε άλλους τομείς. Το βλέπει πλέον πιο σοβαρά ότι αυτή η δραστηριότητα μπορεί να έχει πιο σημαντική προσφορά στην περιοχή μας. Πιο πριν ούτε καν το είχε φανταστεί ότι θα μπορούσε να έχει τέτοια ενημέρωση για την δουλειά του και όχι μόνο.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Θεωρεί πώς μάλλον όχι, καθώς απαιτείται πολύ οργάνωση και χρόνος για να γίνει κάτι τέτοιο και στον κλάδο του το θεωρεί πολύ δύσκολο να υιοθετηθούν τέτοιες λύσεις, πέρα από την ενημέρωση. Θεωρεί ότι σε εθελοντικό επίπεδο και χωρίς κάποιος να αμείβεται για να κάνει αυτή τη δουλειά είναι απίθανο να γίνει. Αντίθετα αν κάποιος ασχοληθούν με αμοιβή και δουλέψουν πάνω σε αυτό το κομμάτι μπορεί να γίνουν πράγματα.

Εκτιμάει ότι η ομάδα Sarantaporo.gr τους έβαλε σε αυτό το «λούκι».

Τα παιδιά του χωριού και οι πιο μεγάλοι λέει ότι θα ενδιαφέρονταν να παρακολουθήσουν κάποια σεμινάρια εκμάθησης νέων τεχνολογιών και διαδικτύου.

1^η Κατηγορία - 6^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 58

Επάγγελμα: Συνταξιούχος (πρώην δημοτικός υπάλληλος), κτηνοτρόφος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: Από το δημοτικό, από όταν ήταν παιδί

Μορφωτικό επίπεδο: βτάξιο γυμνάσιο

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Συνέχισε την οικογενειακή επιχείρηση

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Δεν βρίσκει εύκολα Έλληνες που να θέλουν να εργαστούν στην επιχείρηση. Μόνο αλλοδαπούς και κυρίως όσοι δεν έχουν χαρτιά. Όσοι έχουν, ούτε αυτοί θέλουν να ασχοληθούν με το επάγγελμα, προτιμούν να εργαστούν κάπου αλλού

Δυσκολία στην διάθεση των προϊόντων. Το γάλα αποδίδει, έχει καλές τιμές, αλλά το κρέας όχι. Η τιμή του κρέατος δεν καλύπτει ούτε το κόστος παραγωγής πολλές φορές.

Δεν υπάρχει ενδιαφέρον και κίνητρο για νέους να ασχοληθούν με το επάγγελμα και πολλές φορές μπορεί να θεωρείται και κοινωνικά υποβαθμισμένος κάποιος που ασχολείται με τον κλάδο από την ίδια την κοινωνία. Όσοι δεν πετύχαιναν να προοδεύσουν κάπου αλλού ασχολούνταν με τον κλάδο θεωρώντας ότι δεν χρειάζονται και κάποιες ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες για να το κάνουν αυτό και μάλιστα αποδοτικά.

Παλιές μη σύγχρονες εγκαταστάσεις ποιμνιοστασίων οι οποίες δεν βοηθούν στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας μέσω αυτοματισμών (πχ αυτόματο πότισμα/σίτιση των ζώων, αυτόματο άρμεγμα). Επίσης κατά την ανάπτυξη αυτών στο παρελθόν δεν ελήφθησαν υπόψιν κάποιες απαραίτητες προδιαγραφές για το αερισμό, φωτισμό, δυνατότητα καθαρισμού του χώρου με μηχανήματα ώστε να είναι κατάλληλος.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Θεωρεί ότι θα πρέπει ένας κτηνοτρόφος να έχει περάσει από εκπαίδευση από κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Μάλιστα το γεγονός ότι στην Ελλάδα η κτηνοτροφία δεν πάει καλά και δεν είναι ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες οφείλεται, εκτός από το γενικότερο μη φιλικό περιβάλλον (οικονομική κατάσταση της χώρας, ορεινό ανάγλυφο, μη ύπαρξη αρκετών νερών και ελεύθερων εκτάσεων) και στην μη ύπαρξη κατάλληλα εκπαιδευμένων επαγγελματιών στον κλάδο.

Βασικές γνώσεις κτηνιατρικής (ώστε να μπορεί να βοηθήσει κατά την διάρκεια του τοκετού, να χορηγήσει φάρμακα/εμβόλια όταν χρειάζεται)

Όσες λιγότερες γνώσεις έχει κάποιος στο επάγγελμα τόσο πιο πολύ δυσκολεύεται να ανταποκριθεί. Πρέπει να αγαπάει τα ζώα, να γνωρίζει πώς να τα φροντίζει, να έχει καλή αντίληψη και να καταλαβαίνει όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα

Να μπορεί να ανταποκριθεί σωματικά στις απαιτήσεις της δουλειάς

Χρήση Η/Υ, Ίντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Αναζήτηση πληροφοριών και ενημέρωση στο διαδίκτυο για θέματα της δουλειάς (ράτσες ζώων, αντιμετώπιση προβλημάτων, πώς δουλεύουν άλλοι συνάδελφοι σε άλλες περιοχές και τι αποδόσεις έχουν)

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Δεν έχει ιδιαίτερες γνώσεις. Κυρίως τα παιδιά του γνωρίζουν περισσότερα.

Ο ίδιος δεν έχει ενδιαφέρον να μάθει κάτι περισσότερο. Αλλά αν υπάρχει κάτι που θα τον βοηθήσει στη δουλειά του είναι θετικός να το δει.

Οφέλη:

Ενημέρωση και εύρεση πληροφοριών για θέματα της δουλειάς

Απομακρυσμένη παρακολούθηση εγκαταστάσεων μέσω καμερών κάτι το οποίο τους γλιτώνει κόπο και χρόνο, προσφέρει ασφάλεια των εγκαταστάσεων ενώ είναι πιο άμεση και αποτελεσματική η επέμβαση σε έκτακτες περιπτώσεις. (κυρίως αγελαδοτρόφοι επενδύουν σε τέτοια συστήματα που το κόστος απωλειών και ζημιών μπορεί να είναι μεγαλύτερο)

Εμπόδια:

Κυρίως οι μεγαλύτεροι σε ηλικία δεν έχουν τεχνογνωσία και ψηφιακές δεξιότητες

Υπάρχουν εγκαταστάσεις οι οποίες έχουν έλλειψη βασικών υποδομών, όπως πχ ηλεκτρικό και νερό, οπότε για τις αυτές τις περιπτώσεις οι επένδυση σε σύγχρονες τεχνολογίες είναι αδύνατη

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Ανάπτυξη υποδομών

Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Οι συνεταιρισμοί, εφόσον λειτουργούν σωστά, είναι προς όφελος των παραγωγών, τους βοηθούν να αξιοποιήσουν αναπτυξιακά προγράμματα/επιδότησεις, γραφειοκρατικά/διοικητικά θέματα, συμβουλευτική.

Πχ σε Λιβάδι και Καλύβια οι κτηνοτρόφοι έχουν οργανωθεί σε συνεταιρισμούς και έχουν καταφέρει να έχουν καλύτερες τιμές για τα προϊόντα τους. Έχουν αναπτύξει κοινές εγκαταστάσεις, και επίσης

έχουν και μεγάλες ιδιόκτητες εγκαταστάσεις (άρα καταφέρνουν να μην μεταδίδονται ασθένειες μεταξύ των κοπαδιών)

Αυτή τη στιγμή γίνεται μια προσπάθεια να φτιαχτούν νέοι συνεταιρισμοί και με επένδυση από ίδια κεφάλαια των αγροτών αλλά οι αγρότες είναι δύσπιστοι καθώς είδαν κατά το παρελθόν τους συνεταιρισμούς στους οποίους συμμετείχαν να έχουν κακή διαχείριση, με αποτέλεσμα οι περιουσίες τους να απαξιωθούν ή να περάσουν σε άλλα χέρια. Υπάρχει απογοήτευση. Επίσης οι συχνές αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τους συνεταιρισμούς δεν βοηθούν. Κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν αυτές τις δομές για να αναδειχθούν και να κερδοσκοπήσουν σε βάρους του συνόλου και άλλοι που έβαζαν τον κόπο και την δουλειά τους έβλεπαν να μην αμείβονται αναλόγως. Επίσης οι νέες προσπάθειες που ξεκινάνε συνήθως πάλι έχουν ως στόχο και μόνο την εκμετάλλευση των επιδοτήσεων και δεν βλέπουν μακροπρόθεσμα την βελτίωση του κλάδου.

Αν κλονιστεί η εμπιστοσύνη των ανθρώπων σε αυτές τις προσπάθειες μετά δεν είναι εύκολο ξανά να κερδηθεί.

Η ύπαρξη των επιδοτήσεων στον πρωτογενή τομέα απομάκρυνε τους αγρότες από το συνεταιριστικό κίνημα, καθώς είδαν ότι μπορούν να τα καταφέρουν και μόνοι τους, να βρουν χρηματοδότηση και να αναπτύξουν μόνοι τους δικές τους εγκαταστάσεις, οπότε ένιωσαν ότι δεν έχουν ανάγκη τους «κακούς» συνεταιρισμούς. Πλέον όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει. Η χρηματοδότηση δεν είναι εύκολη και σίγουρη ενώ και η ανυπαρξία γνώσεων και εξειδίκευσης, καθώς και δυνατότητες διάθεσης των προϊόντων με ανταγωνιστικές τιμές απειλή τη βιωσιμότητα πολλών επαγγελματιών οι οποίοι δεν συμμετέχουν σε συνεταιριστικά σχήματα.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Ορθή διαχείριση των οικονομικών

Η ύπαρξη διαφάνειας

Ορθοί κανόνες και διαδικασίες εισόδου και εξόδου μελών στον συνεταιρισμό (καθώς κατά το παρελθόν έμπαιναν ως μέλη και άσχετοι με το επάγγελμα και ωφελούνταν από τις παροχές του χωρίς να προσφέρουν αντίστοιχα οι ίδιοι στον συνεταιρισμό ενώ μπορούν να εξέρχονταν του συνεταιρισμού χωρίς να πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, ζημώνοντας τον συνεταιρισμό)

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Με τη μηχανογράφηση της λειτουργίας του συνεταιρισμού

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Δεν γνωρίζει ιδιαίτερα πολλά πράγματα. Δεν ξέρει τους στόχους και το όραμα της. Το μόνο που γνωρίζει είναι ότι η εταιρεία προσπάθησε να φέρει τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο στους κατοίκους του χωριού.

1^η Κατηγορία - 7^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Κτηνοτρόφος

Ετών: 42

Επάγγελμα: Γεωργός και κτηνοτρόφος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 20

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος γυμνασίου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Οικογενειακή παράδοση / αγροτική περιοχή

Στρωμένη δουλειά

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Υψηλό κόστος πρώτων υλών

Χαμηλές τιμές πώλησης των προϊόντων τις περισσότερες χρονιές (σύμφωνα με την προσφορά και τη ζήτηση)

Εργάζεται μαζί με την γυναίκα του και τον πατέρα του, ενώ έχει και εργαζόμενο αλλοδαπό. Έχει καλές οικονομικές απολαβές το επάγγελμα αρκεί να έχει όρεξη να δουλέψει. Η είσοδος κάποιου νέου στο επάγγελμα είναι δύσκολη αν πρέπει να ξεκινήσει από το μηδέν. Απαιτείται μεγάλη αρχική επένδυση η οποία δύσκολα αποσβένεται. Εδώ και αυτοί που βρήκαν στρωμένη δουλειά από τους πατεράδες τους δυσκολεύονται αρκετές φορές να ανταποκριθούν στις σημερινές συνθήκες.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Απόκτηση εμπειριών από επισκέψεις σε άλλους παραγωγούς και μονάδες

Δεν θεωρεί απαραίτητες τις σπουδές για την δραστηριοποίηση στο επάγγελμα. Όποτε χρειάζεται εξειδικευμένες γνώσεις και συμβουλές απευθύνεται στους ειδικούς επιστήμονες (γεωπόνους/κτηνιάτρους)

Αυτός που έχει κατάρτιση όμως έχει πλεονέκτημα στη δουλειά του. Είναι λιγότερο εξαρτώμενος από τις γνώσεις τρίτων ενώ μπορεί να αντιληφθεί κάποια πράγματα πιο γρήγορα και πιο εύκολα.

Χρήση Η/Υ, Ίντερνετ:

Χρησιμοποιεί με την βοήθεια των παιδιών του το διαδίκτυο για:

Ενημέρωση και αναζήτηση πληροφοριών που αφορούν την δουλειά τους

Έρευνα αγοράς

Αναζήτηση πληροφοριών για ασθένειες των φυτών και προτεινόμενους τρόπους αντιμετώπισης

Πιο άμεση επαφή και επικοινωνία με τον γεωπόνο (πχ αν δει κάποια ασθένεια σε κάποια καλλιέργειά του, τραβάει φωτογραφία με το κινητό και την στέλνει ηλεκτρονικά στον γεωπόνο για άμεση διάγνωση του προβλήματος)

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Δεν έχει ιδιαίτερες γνώσεις. Τον βοηθούν / εξυπηρετούν τα παιδιά του

Οφέλη:

Έρευνα αγοράς

Αναζήτηση πληροφοριών

Εμπόδια:

Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων, ιδιαίτερα στους πιο ηλικιωμένους

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Συμφωνεί απόλυτα ότι οι συνεργατικές δομές είναι προς όφελος των αγροτών, αλλά μέχρι τώρα δεν συμμετείχε ποτέ σε κάποιον συνεταιρισμό. Συνεργάζεται με τον πατέρα του και συνήθως οι πιο ηλικιωμένοι του χωριού είναι αρνητικοί στο να συμμετέχουν σε συνεταιριστικές δομές, οπότε υπάρχει διάσταση απόψεων και υπερισχύει η άποψη των πιο ηλικιωμένων. Προφανώς έχουν κακές εμπειρίες και βιώματα από το παρελθόν τα οποία δεν τους αφήνουν να μπορούν να συνεργαστούν.

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Στην αποτελεσματικότερη οργάνωση και διοίκηση του οργανισμού

Δημιουργία βάσεων δεδομένων γνώσης για θέματα παραγωγής, αντιμετώπισης προβλημάτων (πχ ασθενειών καλλιεργειών) κτλ

Πρώθηση προϊόντων ηλεκτρονικά

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Όχι δεν γνωρίζει αρκετές πληροφορίες για την AMKE.

Όραμα: Να κάνει το κάτι καλύτερο για την περιοχή μας

Στόχοι: Να φέρει τον κόσμο σε επαφή μεταξύ τους και να τους ενώσει κάτω κοινές προσπάθειες

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι θα μπορούσε.

Να υποστηρίξει τους επαγγελματίες σε θέματα online προώθησης των τοπικών προϊόντων

1^η Κατηγορία - 8^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 40

Επάγγελμα: Αγρότης

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 17

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος γυμνασίου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Συνέχισε το επάγγελμα της οικογένειας

Του αρέσει το επάγγελμα

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Μειωμένη διαπραγματευτική προς τους εμπόρους, χαμηλές τιμές προϊόντων

Πρόβλημα ρευστότητας (οι προμηθευτές δεν δίνουν πιστώσεις, οι πελάτες ζητάνε πιστώσεις)

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Θεωρεί ότι δεν χρειάζονται σπουδές. Οποιοδήποτε μπορεί να κάνει αυτό το επάγγελμα αν το θέλει

Εμπειρική γνώση μέσα από την πράξη

Γνώση του πως κινείται η αγορά ώστε να επενδύει στις πιο αποδοτικές καλλιέργειες

Χρήση Η/Υ, Ίντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για να βρίσκει πληροφορίες σχετικά με τις καλλιέργειές του και τους τρόπους παραγωγής

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Είναι αυτοδίδακτος και από τα παιδιά του

Είναι θετικός στο να μάθει περισσότερα πράγματα για τη χρήση Η/Υ και διαδίκτυο

Οφέλη:

Παρακολούθηση καιρικών συνθηκών / έγκαιρη ενημέρωση για έκτακτα καιρικά φαινόμενα

Καλύτερη ενημέρωση

Ενημέρωση για προγράμματα χρηματοδότησης/επιδότησεων

Ηλεκτρονικές πληρωμές

Εμπόδια:

Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Πιστεύει ότι οι συνεταιρισμοί είναι προς όφελος των παραγωγών. Μοιράζονται κόστη, μηχανήματα, υποδομές, πετυχαίνουν καλύτερη προώθηση και τιμές προϊόντων. Η συνεργασία όμως δεν είναι εύκολη. Συνήθως υπάρχουν προστριβές και δυσλειτουργία τους λόγω της οικονομικής διαχείρισης. Συμμετέχει στην ένωση Ελασσόνας όπως οι περισσότεροι αλλά στην ουσία δραστηριοποιείται μόνος του για την προώθηση της παραγωγής σε εμπόρους και λαϊκές. Υπάρχουν καλές περιπτώσεις.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Να υπάρχει σωστή οργάνωση στη λειτουργία του και διαδικασίες οι οποίες τηρούνται

Ο επικεφαλής της διοίκησης να χαίρει της εμπιστοσύνης και του σεβασμού των μελών του

Να υπάρχει συλλογική συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων και εν συνεχεία να σέβονται και στηρίζουν την εφαρμογή των αποφάσεων που έχουν παρθεί

Καλά παραδείγματα: Συνεταιρισμός Ζαγορά Μαγνησίας και Βελβεντού

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Καλύτερη ενημέρωση και επικοινωνία με τα μέλη

Ευκολότερη, αμεσότερη και οικονομικότερη μαζική ενημέρωση για θέματα προγραμματισμού παραγωγής (πχ πότε πρέπει να γίνουν ψεκασμοί) ή εκτάκτων περιπτώσεων (αντιμετώπισης κάποιας επιδημίας/ασθένειας των φυτών)

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Λίγα πράγματα γνωρίζει για την AMKE. Καλό είναι αυτό που έχει κάνει και εξυπηρετούνται αρκετοί άνθρωποι. Μάλιστα είναι και δωρεάν.

Όραμα: Δεν γνωρίζει ποιο είναι. Ο ίδιος πάντως δεν θα μπορούσε να έχει τρέξει και να κάνει αυτό που έχουν κάνει αυτά τα παιδιά.

Έχει βοηθήσει στην επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων των χωριών της περιοχής μέσα από τη χρήση του διαδικτύου και των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι, γιατί όχι;

Δημιουργία ιστοσελίδων με ενημερωτικό υλικό για τους αγρότες της περιοχής

Παρακολούθηση καιρικών συνθηκών της περιοχής και έγκαιρη προειδοποίηση για έκτακτες περιπτώσεις (πχ επικείμενη χαλαζόπτωση ή παγωνιά)

Οι επαγγελματίες του πρωτογενή τομέα, κυρίως οι πιο νέοι, θεωρεί ότι θα συμμετείχαν σε προσπάθειες υιοθέτησης τεχνολογιών στην εργασία τους

Οι πιο ηλικιωμένοι είναι περισσότερο εσωστρεφείς από τους νεότερους, οι οποίοι αναζητούν γνωριμίες και συνεργασίες με άλλους ανθρώπους από τα διπλανά χωριά.

1^η Κατηγορία - 9^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 36

Επάγγελμα: Στρατιωτικός, Μελισσοκόμος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 10 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Παράδοση μελισσοκομίας στην οικογένεια (πάππου προς πάππου)

Προσωπικό ενδιαφέρον/αγάπη για τη μελισσοκομία

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Απαιτείται συνεχής ενημέρωση και παρακολούθηση σεμιναρίων από τους επαγγελματίες ώστε να είναι σωστοί και αποτελεσματικοί στην εργασία τους

Υψηλό κόστος εργαλείων και πρώτων υλών

Η μη ύπαρξη συνεταιρισμών για την προώθηση των προϊόντων

Δυσκολία στην προσπάθεια εξαγωγών

Υψηλό κόστος αναλύσεων από τα ιδιωτικά κέντρα αναλύσεων για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του μελιού (κάποια δημόσια πανεπιστήμια παρέχουν κάποιες δωρεάν υπηρεσίες αλλά δεν παρέχουν πλήρη ανάλυση όπως τα ερευνητικά κέντρα, ενώ δεν αναγνωρίζονται από το νόμο να παρέχουν επίσημη πιστοποίηση ποιότητας προϊόντων)

Δεν μπορεί να αναφέρεται το μέλι στην ετικέτα ως αγνό (μόνο το γερμανικό μέλι μπορεί, καθώς έχει κατοχυρωθεί από αυτούς)

Μη εγκεκριμένα φάρμακα κυκλοφορούν ελεύθερα στην αγορά με αποτελέσματα να δημιουργούνται προβλήματα, ενώ και η απουσία ελέγχων δεν βοηθάει

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Καλό είναι ο μελισσοκόμος να έχει κάνει κάποιες σχετικές σπουδές σε σχολή μελισσοκομίας ή το λιγότερο να παρακολουθήσει κάποια σεμινάρια

Συνεχές διάβασμα και ενημέρωση για νέες πρακτικές στο επάγγελμα

Η θεωρία είναι πολύ βασική αλλά ταυτόχρονα και η εμπειρία και η πρακτική επίσης

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Υπάρχουν εφαρμογές σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και δικτύων στον κλάδο αλλά έχουν υψηλό κόστος και δεν τα έχει υιοθετήσει ακόμη. Κάποια από αυτά είναι:

Ηλεκτρονικές ζυγαριές

Συστήματα καταγραφής θερμοκρασίας

Συστήματα καταγραφής υγρασίας

Συστήματα καταγραφής αύξησης βάρους κυψέλης

Αντιλαμβάνεται την αξία τους, αλλά στη δεδομένη φάση δεν έχει τους πόρους ώστε να επενδύσει σε αυτά. Έχει ενημέρωση από συναδέλφους που τα χρησιμοποιούν ήδη σε άλλες περιοχές σε Ελλάδα και εξωτερικό και επίσης ενημερώνεται μέσω διαδικτύου για εφαρμογές σύγχρονων τεχνολογιών στην μελισσοκομία.

Οφέλη:

Ενημέρωση κατάστασης κυψέλης από απόσταση και σε πραγματικό χρόνο. Δηλαδή, να γνωρίζεις ανά πάσα στιγμή το βάρος της κυψέλης, την υγρασία της, την θερμοκρασία της και θέματα που αφορούν την ασφάλειά της για την αποτροπή κλοπών

Μπορείς να κάνεις λιγότερες επιθεωρήσεις από κοντά στις κυψέλες μιας και μπορείς να έχεις εικόνα απομακρυσμένα, εξοικονομώντας έτσι χρήματα και χρόνο, ενώ ταυτόχρονα δεν «κουράζεις» τα μελίσσια με συχνές επισκέψεις

Ενημέρωση μέσω διαδικτύου για θέματα του επαγγέλματος, βοήθεια στην απόκτηση νέων γνώσεων/τεχνογνωσίας

Εμπόδια:

Έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές

Έλλειψη τεχνογνωσίας σε τέτοια συστήματα

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Δεν συμμετείχε ποτέ σε συνεταιρισμό. Από συλλόγους μελισσοκομίας από τους οποίους έχει εμπειρία, θεωρεί ότι απαιτείται περισσότερη δραστηριοποίηση για ενημέρωση των μελών τους σε θέματα του επαγγέλματος.

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών/συλλόγων:

Ενημέρωση των μελών για θέματα του επαγγέλματος (μέσω sms, email)

Διενέργεια εκπαιδευτικών σεμιναρίων

Ενημέρωση για έκτακτες περιπτώσεις (πχ ασθένειες/επιδημίες του τυχόν έχουν προσβάλει μελίσσια της περιοχής)

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει αλλά όχι λεπτομέρειες.

Έχει βοηθήσει αρκετούς συντοπίτες να ενημερώνονται για νέα πράγματα πάνω τον κλάδο τους, με το δωρεάν ιντερνέτ που παρέχει

Στον κοινωνικό τομέα, με ενημέρωση συντοπιτών σχετικά με έκτακτες περιπτώσεις/ανακοινώσεις

Παρέχει ενημέρωση για δραστηριότητες στην περιοχή, προβολή της περιοχής και των παραδόσεων μέσω του site Sarantaroro.gr

Συμβολή της ΑΜΚΕ στην υιοθέτηση λύσεων:

Συγκέντρωση πληροφοριών τοπικής παραγωγής (πχ καλλιέργειες, ποσότητες κτλ)

Βοήθεια στη δημιουργία αγροτικού συνεταιρισμού

Βοήθεια στην προβολή των τοπικών προϊόντων

Πλατφόρμα συγκέντρωσης προσφοράς και ζήτησης τοπικών προϊόντων

Παρακολούθηση εγκαταστάσεων απομακρυσμένα (μελίσις, φάρμες, ποιμνιοστάσια)

Προσφορά προσβασιμότητας στο διαδίκτυο σε περιοχές που δεν έχουν την δυνατότητα πρόσβασης διαφορετικά

Θεωρεί δεδομένο το δωρεάν μοντέλο πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαφορετικά να καλύπτεται συλλογικά και να προσφέρεται σε συγκεκριμένα σημεία.

1^η Κατηγορία - 10^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 35

Επάγγελμα: Αγρότης

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 3 χρόνια ως επαγγελματίας, από μικρός περιστασιακά

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Έτοιμη δουλειά από τον πατέρα του

Από μικρός στα χωράφια και του αρέσει

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Μεγάλες αποστάσεις για την προώθηση της παραγωγής σε λαϊκές, απουσία σύγχρονου οδικού δικτύου

Μακριά από αστική κέντρα και κέντρα ενημέρωσης του κλάδου

Σύγκρουση και δυσκολία συνεννόησης με πιο ηλικιωμένα μέλη της οικογενείας, επίσης αγρότες, με τα οποία μοιράζεται την επαγγελματική δραστηριότητα (περιουσία, εργαλεία, υποδομές). Οι παλαιότεροι είναι πιο συντηρητικοί και αρνητικοί στην υιοθέτηση νέων καλλιεργειών, πρακτικών κτλ σε σχέση με τους νεότερους οι οποίοι επιθυμούν να δοκιμάσουν νέα πράγματα και να πειραματιστούν με νέες καλλιέργειες. Αυτές οι συγκρούσεις επηρεάζουν αρνητικά ψυχολογικά και οικονομικά.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Να γνωρίζει βέλτιστους τρόπους παραγωγής

Να γνωρίζει ημερομηνίες παραγωγής των προϊόντων

Πληροφορίες καιρικές συνθήκες και κλίματος

Να ξέρει τον τρόπο ποτίσματος και ραντίσματος για κάθε καλλιέργεια

Εμπειρικές γνώσεις των καλλιεργειών στην περιοχή

Αρκετές φορές οι συμβουλές των γεωπόνων δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη για τη δική του περίπτωση

Η εμπειρική γνώση είναι βασική. Δεν θεωρεί απαραίτητο κάποιος να έχει σπουδάσει για να δραστηριοποιεί στον πρωτογενή τομέα, αλλά θεωρεί καλό κάποιος να έχει αυτή τη γνώση καθώς θα μπορεί να συνδυάσει καλύτερα τον γνώση με την εμπειρία και να την προσαρμόσει στη δική του περίπτωση.

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο για τον κλάδο του

Εύρεση προμηθευτών, έρευνα αγοράς

Αντιλαμβάνεται ότι θα μπορούσε να βοηθηθεί στον προγραμματισμό της παραγωγής με χρήση σύγχρονων συστημάτων, αλλά αυτή τη στιγμή δεν κάνει χρήση τέτοιων εφαρμογών

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Αυτοδίδακτος

Θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει σεμινάρια νέων τεχνολογιών και θα τον βοηθούσε στην δουλειά του

Οφέλη:

Έρευνα προμηθευτών/συνεργατών

Πρώθηση προϊόντων μέσω διαδικτύου

Προμήθεια υλικών και πρώτων υλών μέσω διαδικτύου

Online πληρωμές

Εμπόδια:

Αν υπάρχει έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο

Το κόστος πρόσβασης στο διαδίκτυο

Η έλλειψη γνώσεων χρήσης αυτών των τεχνολογιών

Η έλλειψη ευκαιριών εκμάθησης αυτών των τεχνολογιών στην περιοχή

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Εκπαιδευτικά προγράμματα/σεμινάρια

Μέσω της δραστηριότητας του Sarantaroro.gr που παρέχει δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Οι αγρότες έχουν να ωφεληθούν από τις συνεταιριστικές δομές, παρόλο αυτά υπάρχει κακή εμπειρία από το παρελθόν όπου η συνεργασία μεταξύ των συνεταιριών ήταν κακή.

Μπλέχτηκαν άνθρωποι που δεν ήταν αγρότες

Δεν στηρίχτηκε ο συνεταιρισμός από τους συνεταίρους, καθώς έδιναν την καλή παραγωγή τους αλλού και την παραγωγή που δεν μπορούσαν να διαθέσουν αλλού τη κράταγαν για τον συνεταιρισμό

Κακή νοοτροπία των συνεταίρων

Δεν υπήρχαν ξεκάθαρες σχέσεις, στρατηγική και διαδικασίες, κακή επικοινωνία μεταξύ των συνεταίρων

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Καλύτερη επικοινωνία μεταξύ των συνεταίρων

Online ενημέρωση των μελών για θέματα του συνεταιρισμού

Οργάνωση σεμιναρίων για τα μέλη

Ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας με άλλους συνεταιρισμούς

Διαφάνεια στη λειτουργία

Ηλεκτρονικές πληρωμές και αγορές

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι την γνωρίζει σε αρκετά μεγάλο ποσοστό.

Οι άνθρωποι που ασχολούνται θεωρεί ότι βλέπουν κάποια πράγματα με διαφορετική ματιά σε σχέση με το πώς τα βλέπουν οι μόνιμοι κάτοικοι. Βλέπουν μπροστά και ενδιαφέρονται για την πρόοδο όλων. Βάζουν υψηλούς στόχους και προσπαθούν να τους πραγματοποιήσουν.

Στόχος: Δικτύωση με άλλους καινοτόμους οργανισμούς από άλλες περιοχές και μεταφορά τεχνογνωσίας στην περιοχή.

Ανάπτυξη κοινής υποδομής για πρόσβαση στο διαδίκτυο για όλους

Πρώθηση σύγχρονων τεχνολογιών στην περιοχή

Βοήθεια στην εκπαίδευση στις σύγχρονες τεχνολογίες

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι θα μπορούσε. Πχ σε:

Online κάμερες

Απομακρυσμένη διαχείριση εγκαταστάσεων, πχ πότισμα

Τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς

Γνωρίζει περιπτώσεις εφαρμογών με αισθητήρες στο χωράφι, πχ:

Σε περιβάλλον όπου μετρούσαν την υγρασία και πότιζαν ανάλογα σε κάθε κομμάτι ώστε να μην γίνεται σπατάλη του νερού και το δέντρο να παίρνει κάθε φορά το νερό που χρειάζεται

Κτηνοτρόφοι οι οποίοι μπορούσαν απομακρυσμένα μέσω κάμερας να ελέγχουν την κατάσταση στο ποιμνιοστάσιο για τη γέννα των ζώων

Μετρήσεις εδάφους σε πραγματικό χρόνο

1^η Κατηγορία - 11^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 31

Επάγγελμα: Άνεργος αλλά ασχολείται με τον αγροτικό τομέα

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 4 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος τεχνικού Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Ανεργία σε άλλους τομείς

Αποδοχή κληρονομιάς αγροτικής γης

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Μεγάλη εξάρτηση της εργασίας από τις καιρικές συνθήκες

Μακριά από γεωπόνους/αστικά κέντρα για υποστήριξη στην παραγωγική διαδικασία

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Εμπειρία από παλιούς

Οι σπουδές βοηθούν αλλά δεν είναι απαραίτητες για να δουλέψει κάποιος στο επάγγελμα του γεωργού

Μεγαλύτερη σημασία έχει η εμπειρία

Γνωριμία με παραγωγούς άλλων περιοχών που έχουν περισσότερες γνώσεις και εμπειρία στην καλλιέργεια (πχ Βέροια) και μεταφορά γνώσεων/τεχνογνωσίας

Ανάγκη σε νέες γνώσεις στο αντικείμενο τις οποίες βρίσκει μέσω διαδικτύου (πχ πληροφορίες από site συνεταιρισμών)

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Διατήρηση αρχείου παραγωγής (π.χ. ημερομηνίες ραντίσματος)

Αναζήτηση στο διαδίκτυο για καιρικές συνθήκες

Εύρεση προμηθευτών και συνεργατών μέσω διαδικτύου

Επικοινωνία με συνεργάτες και συνεταιρισμούς (μέσω email)

Αναζήτηση πληροφοριών/νέων για τον κλάδο

Εκπαίδευση Η/Υ:

Σεμινάριο χρήσης Η/Υ από τον Δήμο

Ενδιαφέρον για εκπαίδευση: Ναι θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια χρήσης Η/Υ για τη δουλειά του. Θεωρεί ότι θα τον βοηθούσαν στη δουλειά του.

Οφέλη:

Ενημέρωση για καιρικές συνθήκες και πρόγνωση καιρού, πληροφορίες οι οποίες βοηθούν στον προγραμματισμό των αγροτικών εργασιών.

Εξοικονόμηση πρώτων υλών από την βελτιστοποίηση της παραγωγής

Αμεσότερη και ευκολότερη επικοινωνία με γεωπόνους και συνεργάτες

Εμπόδια:

Η έλλειψη γνώσεων χρήσης αυτών των τεχνολογιών

Έλλειψη εκπαιδευτικών ευκαιριών στην περιοχή

Θεωρεί ότι οι επαγγελματίες έχουν διάθεση να μάθουν

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Εθελοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα

Εκπαιδευτικά προγράμματα από το κράτος

Εκπαιδευτικά προγράμματα από τρίτους επί πληρωμή

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Έχει καλή εμπειρία από συνεταιρισμό (είναι εξωτερικός συνεργάτης του συνεταιρισμού Βελβεντού)

Τηρήθηκαν οι συμφωνίες

Άριστη συνεργασία

Καλές τιμές προϊόντος

Επιστημονική υποστήριξη κατά την παραγωγική διαδικασία

Ενημερώνουν άμεσα και εγκαίρως για έκτακτες περιπτώσεις (επιδημίες με αρρώστιες φυτών)

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Η κατάρτιση του ανθρωπίνου δυναμικού του συνεταιρισμού.

Χρήση σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Καλό παράδειγμα αποτελεί ο συνεταιρισμός Βελβεντού. Χρησιμοποιούν συστήματα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (π.χ. τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς, ηλεκτρονική επικοινωνία με τα μέλη τους)

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Μηχανοργάνωση του συνεταιρισμού

Συστήματα συγκέντρωσης πληροφοριών/δεδομένων που αφορούν και υποστηρίζουν την παραγωγική δραστηριότητα (πχ καιρικές συνθήκες και προγνώσεις, στοιχεία παραγωγής/παραγωγικότητας, βάσεις διαμοιρασμού γνώσεων/εμπειριών χρήσιμες προς τους επαγγελματίες)

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει. Είναι άνθρωποι οι οποίοι αγαπούν τον τόπο τους. Πώς μπορούν να βοηθήσουν;

Μπορούν να συμβάλλουν στην προώθηση των τοπικών προϊόντων

Ανάπτυξη συστημάτων συλλογής τοπικών δεδομένων καιρικών συνθηκών

Ανάπτυξη της μεταξύ τους επικοινωνίας κατοίκων και επαγγελματιών της περιοχής

Θεωρεί ότι η AMKE μπορεί να βοηθήσει και σε άλλους τομείς. Η αξία της υποδομής που έχει ήδη αναπτυχθεί δεν έγκειται στο ότι είναι δωρεάν η χρήση της, αλλά στο ότι έχει δώσει επιπλέον δυνατότητες που πριν δεν υπήρχαν. Αν ήταν επί πληρωμή η πρόσβαση πιθανόν κάποιοι άνθρωποι να το υποστήριζαν, καθώς το δωρεάν αρκετοί το θεωρούν μη επαγγελματικό και ότι πιθανόν να μην έχει αξία ή να μην λαμβάνει την προσοχή και αξία που πραγματικά έχει.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Η AMKE Sarantaporo.gr θα μπορούσε να βοηθήσει στην υιοθέτηση λύσεων στον πρωτογενή τομέα.

Πχ:

Υγρανσιόμετρα

Αυτόματο πότισμα από μακριά

Σύγχρονες εξελιγμένες λύσεις πληροφορικής και δικτύων που έχουν αξία για τον πρωτογενή τομέα. Λύσεις προς πολλούς το κόστος/προσπάθεια/τεχνογνωσία των οποίων θα μπορούσε να μοιράζεται από κοινού. Απαιτείται συνεργασία και σωστή συνεννόηση

1^η Κατηγορία - 12^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 42

Επάγγελμα: Γεωργός και κτηνοτρόφος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 20 χρόνια (όλη η οικογένειά του και παίρνει και εργάτες)

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Μου άρεσε το αντικείμενο της δουλειάς

Συνέχεια της οικογενειακής παράδοσης

Αδυναμία να ασχοληθεί με κάτι άλλο

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Μεγάλο κόστος παραγωγής (αυξημένο ΦΠΑ, ακριβό πετρέλαιο, ακριβές πρώτες ύλες)

Οι προμηθευτές τους ζητάνε να πληρώνουν άμεσα ενώ οι πελάτες τους απαιτούν να αγοράζουν με πίστωση. Αν δεν υπήρχαν οι επιδοτήσεις θα δυσκολεύονταν πολύ να ανταποκριθούν οικονομικά

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Επιμορφωτικά σεμινάρια για γεωργία, κτηνοτροφία

Βέλτιστοι τρόποι καλλιέργειας

Βέλτιστοι τρόποι σίτισης των ζώων

Τρόποι φροντίδας των ζώα

Αντιμετώπιση ασθενειών ζώων και καλλιεργειών

Ενημέρωση για νέες παραγωγές/καλλιέργειες

Θεωρεί ότι το μεγαλύτερο σχολείο είναι το χωράφι. Καλές οι γνώσεις και οι εκπαιδεύσεις αλλά δίνει μεγάλη αξία στην εμπειρία. Για ειδικές πληροφορίες και γνώσεις απευθύνεται στους γεωπόνους/κτηνιάτρους

Όποιος συνδυάζει γνώσεις και εμπειρία έχει μεγάλο πλεονέκτημα και κυρίως βελτιώνει σημαντικά την απόδοση και την ανταγωνιστικότητα της προσπάθειάς του στον πρωτογενή τομέα

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για:

Για να ενημερωθεί για νέες παραγωγές

Για πληροφορίες σχετικά με τις καλλιέργειές του

Έρευνα αγοράς για αγροτικά μηχανήματα

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Ότι ξέρει το έχει μάθει μόνος του. Αναγνωρίζει ότι δεν είναι ιδιαίτερος γνώστης του αντικειμένου. Θα τον ενδιέφερε να μάθει καινούργια πράγματα και πιστεύει ότι θα είχε αξία και την δουλειά του.

Οφέλη:

Ενημέρωση για τον κλάδο

Εύρεση προμηθευτών και έρευνα αγοράς

Εύρεση πελάτων και προώθηση των προϊόντων

Ενημέρωση για δεδομένα καιρικών συνθηκών ώστε να προγραμματίζει τις δουλειές του στο χωράφι

Εμπόδια:

Η απουσία ψηφιακών δεξιοτήτων/γνώσεων χρήσης αυτών των τεχνολογιών

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Διοργάνωση σεμιναρίων μέσω της δημαρχίας (χρήση Η/Υ και διαδικτύου – αναζήτηση πληροφοριών, επίσκεψη σε ιστοσελίδες)

Αν γινόταν ένα σεμινάριο στην περιοχή τους ακόμη και με κόστος, αν αυτό ήταν λογικό θεωρεί ότι ο κόσμος θα τον ενδιέφερε να συμμετάσχει

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Το να μπει κάποιος στο επάγγελμα δεν είναι εύκολο. Απαιτούνται μακροπρόθεσμες επενδύσεις και το ρίσκο είναι επίσης μεγάλο.

Συμμετείχε στον συνεταιρισμό της Ελασσόνας. Είναι θετικός προς τις συνεργατικές δομές, αλλά θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις για να λειτουργήσουν αυτές σωστά. Το κυριότερο να ταιριάζει οι «χημεία» μεταξύ των συνεργατών. Στην περιοχή δεν έχουν καταφέρει να λειτουργήσουν με επιτυχία τέτοιες δομές μέχρι τώρα και ο κόσμος είναι διστακτικός στο να συμμετέχει σε αυτές λόγω των κακών προηγούμενων εμπειριών. Η νοοτροπία επίσης της τοπικής κοινωνίας δεν βοηθάει προς αυτή την κατεύθυνση (υπάρχει πονηριά, παραπανίσια εξυπνάδα, καχυποψία, φθόνος για διπλανό). Δεν υπάρχει κουλτούρα συνεργατικότητας.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Σωστή διαχείριση

Οι κατάλληλοι άνθρωποι στις κατάλληλες θέσεις

Τα μέλη θα πρέπει να είναι πιο ενεργά και να συμμετέχουν στις διαδικασίες εκπροσώπησης και λήψης των αποφάσεων

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Θα βοηθήσει στην καλύτερη διαχείριση του οργανισμού

Θα μπορεί να αξιοποιηθούν οι σύγχρονες επιστήμες στην πρωτογενή τομέα

Διαφάνεια, κάθε μέλος θα μπορεί να έχει πρόσβαση σε κοινά αρχεία και να ελέγχει απομακρυσμένα και ανά πάσα στιγμή την ορθή λειτουργία του οργανισμού. Θεωρεί όμως απαραίτητη την προσωπική επαφή από κοντά μεταξύ των ανθρώπων.

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Δεν γνωρίζει για την AMKE.

1^η Κατηγορία - 13^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 55

Επάγγελμα: Αγρότης

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 30 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Αδυναμία σπουδών

Αγροτικός κλήρος

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Έλλειψη υποδομών άρδευσης

Μεσάζοντες (χαμηλές τιμές προϊόντων)

Υψηλό κόστος παραγωγής

Μακριά από τα αστικά κέντρα (υψηλό κόστος μεταφορών/μετακινήσεων)

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Να έχει τελειώσει κάποια σχολή/εκπαίδευση/κατάρτιση

Να έχει παρακολουθήσει κάποια σεμινάρια σχετικά με το επάγγελμα του

Ο ίδιος έχει παρακολουθήσει περισσότερες από 500 ώρες σεμιναρίων όλα αυτά τα χρόνια τα οποία έχουν διοργανωθεί από την τοπική αυτοδιοίκηση κατά το παρελθόν.

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Εύρεση προμηθευτών (μηχανήματα)

Εύρεση εμπόρων/πελατών

Εύρεση πληροφοριών για φάρμακα/ασθένειες των φυτών

Πρώθηση των προϊόντων του (είχε σκεφτεί να φτιάξει μια ιστοσελίδα για να πουλάει σε τελικούς καταναλωτές. Τώρα πουλάει μέσω χονδρεμπόρων)

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Μέσω σεμιναρίων χρήσης Η/Υ

Δυσκολίες στην απόκτηση τέτοιων γνώσεων:

Κυρίως λόγω απόστασης από τα κέντρα που συνήθως γίνονται αυτά

Το ότι δεν γίνονται τέτοιες εκπαιδευτικές δραστηριότητες κοντά στην περιοχή τους

Οφέλη:

Εύρεση νέων ιδεών για τον κλάδο του

Εύρεση προμηθευτών/συνεργατών

Διαμοιρασμός γνώσεων, τεχνογνωσίας, καλών πρακτικών

Πρώθηση προϊόντων

Εμπόδια:

Έλλειψη εκπαιδευτικών ευκαιριών στην περιοχή

Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο σε αρκετές περιοχές

Υψηλό κόστος πρόσβασης στο διαδίκτυο όπου αυτό είναι διαθέσιμο από τους παρόχους

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Ύπαρξη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο όπου αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει

Διαμοιρασμός κόστους πρόσβασης από κοινού με άλλους χρήστες ώστε να γίνει οικονομικά πιο προσιτό

Εκπαιδευτικά σεμινάρια από τον Δήμο

Θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Έχει κακές εμπειρίες από το παρελθόν, καθώς αρκετές φορές επικρατούσε το ιδιωτικό συμφέρον αντί για το συλλογικό.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Διαφάνεια στην λειτουργία του συνεταιρισμού

Υψηλό μορφωτικό επίπεδο των διοικούντων του συνεταιρισμού

Ύπαρξη οράματος για συλλογική πρόοδο

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Οι συνεταιρισμοί έχουν περισσότερες δυνατότητες να αξιοποιήσουν σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών

Οι αξιοποίηση της τεχνολογίας μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη οργάνωση των συνεταιρισμών

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει, αλλά δεν γνωρίζει το όραμα και τους στόχους της. Πιστεύει παρόλο αυτά ότι είναι μία καλή προσπάθεια η οποία δεν πρέπει να σταματήσει.

Βοηθάει στην αναβάθμιση της περιοχής

Προσφέρει πρόσβαση στο διαδίκτυο χωρίς κόστος

Η αξία δεν είναι στο δωρεάν αν και αρκετός κόσμος αδυνατεί να συνεισφέρει οικονομικά. Το δωρεάν το θεωρεί δεδομένο.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Η AMKE Sarantaporo.gr μπορεί να έχει ρόλο στην υιοθέτηση λύσεων στον πρωτογενή τομέα. Πχ:

Τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς

Συστήματα παρακολούθησης για φύλαξη από κλοπές

1^η Κατηγορία - 14^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Αγρότης

Ετών: 49

Επάγγελμα: Αγρότης

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: 20 χρόνια ως επαγγελματίας, περισσότερα ως παράλληλη εργασία

Μορφωτικό επίπεδο: Τεχνικό Λύκειο

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Αγάπη για τον κλάδο

Ακόμη και στη σχολή μηχανολογίας που πήγε, το κίνητρό του ήταν να μάθει για να μπορεί να συντηρεί μόνος του τα αγροτικά μηχανήματα

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Σε γενικές γραμμές τα τελευταία χρόνια έχει μπει μια σειρά στο επάγγελμα. Από θέματα άρδευσης θεωρεί ότι είναι σε καλό επίπεδο που ήταν το βασικότερο πρόβλημα. Οι πιο σημαντικές ανάγκες/προβλήματα είναι:

Άσχημο οδικό δίκτυο το οποίο προκαλεί βλάβες στα αγροτικά μηχανήματα

Μεγάλη γραφειοκρατία για επιδοτήσεις/αποζημιώσεις, πρέπει να έχεις γνωστό για να προχωρήσεις το θέμα σου (όπως χαρακτηριστικά είπε, πρέπει να έχεις ένα λογιστή στο σπίτι για να ανταποκριθείς)

Πρόβλημα χρηματοδότησης/ρευστότητας λόγω της οικονομικής κατάστασης

Οι προμηθευτές δεν κάνουν πιστώσεις, απαιτούν άμεσες πληρωμές για να προχωρήσουν τις παραγγελίες

Αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές και φορολογία σύμφωνα με τις τελευταίες εξελίξεις

Περαιτέρω επέκταση του αρδευτικού δικτύου

Είναι υπέρ της παραγωγής και όχι των επιδοτήσεων. Για την τρέχουσα κατάσταση ανέφερε χαρακτηριστικά ότι είναι η πρώτη φορά που φοβάται σαν αγρότης για το αύριο. Πειραματίζεται με νέες καλλιέργειες, πιο αποδοτικές.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Να έχει τουλάχιστον μέσης εκπαίδευσης γνώσεις, αν όχι ΤΕΙ/ΑΕΙ, στον γεωπονικό κλάδο

Να έχει γνώσεις λογιστικής (για την διαχείριση των οικονομικών του)

Να έχεις γνώσεις μηχανολογίας (για την επιδιόρθωση των αγροτικών μηχανημάτων του)

Αν έχει γνώσεις επιπέδου ΑΕΙ το θεωρεί μεγάλο πλεονέκτημα

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Ενημερώνεται για τον κλάδο του (καλλιέργειες της περιοχής)

Εύρεση προμηθευτών, αγορά εργαλείων/ανταλλακτικών και πρώτων υλών

Εύρεση πελατών (μέλη κινήματος χωρίς μεσάζοντες)

Πληροφορίες, συμβουλές και νέες πρακτικές για τις καλλιέργειές του από άλλους επαγγελματίες και ειδικούς του πρωτογενή τομέα

E-banking (τον βοηθάει ο γιος τους καθώς δεν γνωρίζει να το κάνει μόνος του)

Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι πηγαίνοντας στην έκθεση Agrotica δεν είδε/έμαθε κάτι καινούριο που δεν είχε ήδη βρει στο διαδίκτυο. Βέβαια στην έκθεση τα είδε από κοντά.

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Από τα παιδιά του, δεν έχει παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο

Δεν έχει παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο εκμάθησης Η/Υ και διαδικτύου και θα τον ενδιέφερε τον ίδιο αλλά και την γυναίκα του και τα παιδιά να παρακολουθήσουν τέτοια σεμινάρια καθώς θεωρεί ότι ό,τι καινούριο μάθει θα τον βοηθήσει και στη δουλειά του.

Οφέλη:

Εξοικονόμηση χρημάτων και χρόνου λόγω των ελαχιστοποίησης των μετακινήσεων αφού κάποιες δουλειές μπορούν να γίνουν ηλεκτρονικά και απομακρυσμένα

Βελτιστοποίηση και καλύτερευση επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων που έχει ως αποτέλεσμα και την καλύτερευση του προγραμματισμού των εργασιών

Πληθώρα ενημέρωσης και εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία την σχετική με τον κλάδο

Ενημέρωση online για θέματα επιχορηγούμενων προγραμμάτων του υπουργείου που πριν κάποιος μπορεί να μην ενημερώνονταν ποτέ ή για να ενημερωθούν θα έπρεπε να μετακινηθούν προς τα αστικά κέντρα και να αφιερώσουν χρόνο

Εμπόδια:

Η απουσία υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο σε αρκετές περιοχές και η χαμηλή ταχύτητα πρόσβασης όπου αυτή υπάρχει

Άγνοια χρήσης Η/Υ και διαδικτύου

Ακόμη και οι νέοι αγρότες του χωριού θεωρεί ότι δεν τα γνωρίζουν αρκετά

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Διενέργεια εκπαιδευτικών σεμιναρίων

Αυτοχρηματοδότηση από τους ίδιους τους κατοίκους ώστε να καλύψουν μόνοι τους την έλλειψη υποδομών

Κάλυψη αναγκών και αντιμετώπιση εμποδίων συνεργατικά από τους ίδιους τους κατοίκους

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Είναι θετικός σε συνεταιρισμούς. Αν δεν υπήρχαν παλιά οι συνεταιρισμοί της περιοχής θεωρεί ότι η περιοχή θα είχε ακόμη περισσότερα προβλήματα επιβίωσης. Θεωρεί ότι θα πρέπει να διοικείται από ανθρώπους οι οποίοι είτε έχουν τη μόρφωση είτε έχουν την κουλτούρα να αναγνωρίζουν τους κατάλληλους ανθρώπους και να τους αξιοποιούν στις κατάλληλες θέσεις. Αν διαθέτουν και τα δύο ακόμη καλύτερα. Επίσης είναι απαραίτητο να υπάρχει αυτή η κουλτούρα συνεργασίας και μεταξύ των μελών. Αυτή τη στιγμή λειτουργεί άτυπα με άλλους αγρότες ως συνεταιρισμός για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών τους, πχ την προμήθεια εργαλείων και πρώτων υλών.

Κατά τη δεκαετία 80-90 η κομματικοποίηση των συνεταιρισμών και η κακοδιαχείριση κατέστρεψε αυτές τις δομές. Κύρια ευθύνη φέρουν οι αγρότες που δεν επέλεξαν τους άξιους αλλά επέλεξαν κομματικά στελέχη ή συγγενικά πρόσωπα χωρίς τα απαραίτητα προσόντα.

Στη σημερινή εποχή φαίνεται ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει αλλά και πάλι είναι επιφυλακτικός.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Μορφωτικό επίπεδο

Κουλτούρα συνεργασίας/συνεργατικότητας

Αξιοποίηση ανθρώπων με ειδικευση σε διαφορετικούς κλάδους οι οποίοι μπορούν να υποστηρίξουν τις διαφορετικές ανάγκες των αγροτών

Αξιοκρατία στην επιλογή προσωπικού

Διαφάνεια στην λειτουργία

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Μπορεί να παρέχει διαφάνεια στα οικονομικά

Εξασφαλίζει τη μηχανοργάνωση του οργανισμού η οποία βοηθάει σημαντικά στην καλύτερη διοίκηση του

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι την γνωρίζει και όπως χαρακτηριστικά είπε «μας άνοιξε τα μάτια και ό,τι γνωρίζω τώρα για την τεχνολογία αυτή το χρωστάω στην ομάδα Sarantaporo.gr» η οποία ήρθε και εγκατέστησε της υποδομή ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο στο χωριό μας.

Ειλικρινά πιστεύει ότι ο ρόλος της είναι να αναβαθμίσει την περιοχή, και ό,τι κάνει είναι για καλό και τα οφέλη φαίνονται ήδη.

Δημιουργία υποδομών κοινής χρήσης

Έχει φέρει πιο κοντά αυτές τις τεχνολογίες στους ανθρώπους της περιοχής

Συμβολή της ΑΜΚΕ στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι σίγουρα θα μπορούσε να έχει.

Δικτύωση με άλλες αγροτικές κοινότητες στην Ευρώπη για μεταφορά τεχνογνωσίας, βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών

Συστήματα gps και άλλα συστήματα πληροφορικής πάνω στα αγροτικά μηχανήματα που μπορούν να βοηθήσουν στο πεδίο κατά την παραγωγική διαδικασία

1^η Κατηγορία - 15^η Επαφή

Κατηγορία: 1^η - Κτηνοτρόφος

Ετών: 29

Επάγγελμα: Κτηνοτρόφος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: Ασχολείται από μικρός λόγω του πατέρα του και τώρα είναι στην διαδικασία να δηλωθεί ο ίδιος ως κτηνοτρόφος

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος τεχνικού Λυκείου

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Έτοιμη δουλειά από τον πατέρα του

Η πιο εύκολη λύση προς επαγγελματική αποκατάσταση μιας και δεν είχε εναλλακτικές

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Απαιτητική δουλειά η οποία σε δεσμεύει προσωπικά να είσαι παρόν κάθε μέρα. Ο ελεύθερος χρόνος είναι ελάχιστος

Αυξημένη φορολογία/ασφαλιστικές εισφορές λόγω των πρόσφατων μέτρων

Αυξημένες ανάγκες των ζώων σε φροντίδα, μεγάλο ρίσκο με αρρώστιες των ζώων και ζημιές από μειωμένη παραγωγή

Χρειάζεται μόνιμη υποστήριξη από κτηνιάτρους για την πρόληψη και αντιμετώπιση αρρωστιών

Απαιτείται η επένδυση σε σύγχρονες εγκαταστάσεις/εργαλεία/μηχανήματα (αρμεχτήρια) ώστε να μπορείς να είσαι παραγωγικός και ανταγωνιστικός

Για νέους κτηνοτρόφους η είσοδος στο επάγγελμα είναι δύσκολη καθώς απαιτούνται αρκετές εμπειρικές γνώσεις και μεγάλο κόστος αρχικής επένδυσης αν ξεκινάς από το μηδέν (για εγκαταστάσεις, εργαλεία, ζώα κτλ)

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Απαιτείται κάποιος να έχει κάνει τουλάχιστον πρακτική και να έχει αποκτήσει εμπειρικές γνώσεις του επαγγέλματος

Απαιτούνται βασικές κτηνιατρικές γνώσεις για να μπορεί να ανταποκρίνεται σε άμεσες καθημερινές ανάγκες

Για νέους κτηνοτρόφους θεωρεί ότι πρέπει να έχει σπουδάσει ζωϊκής/φυτικής παραγωγής

Ο συνδυασμός εμπειρίας και θεωρίας προσφέρει σημαντικό πλεονέκτημα, καθώς αντιλαμβάνεται πολύ πιο γρήγορα πιθανά προβλήματα και μπορεί καλύτερα να κρίνει τις συμβουλές που δέχεται από τους πιο ειδικούς, ενώ μπορεί να στήσει την παραγωγή του πιο οργανωμένα και παραγωγικά

Προτείνει την παρακολούθηση σεμιναρίων και ανάγνωση βιβλίων σχετικά με το επάγγελμά (σεμινάρια γίνονται συνήθως για νέους στο επάγγελμα από το υπουργείο και είναι υποχρεωτικά)

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιεί για:

Να βρει πληροφορίες και νέα σχετικά με το επάγγελμά του

Έρευνα αγοράς για μηχανήματα/ανταλλακτικά/λοιπές προμήθειες

Ενημέρωση για ράτσες ζώων, ασθένειες ζώων, αντιμετώπιση εκτάκτων περιστάσεων

Μελλοντικά θα τον ενδιέφερε να χρησιμοποιήσει σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και δικτύων για ασφάλεια των εγκαταστάσεων και παρακολούθηση της κατάστασης των ζώων απομακρυσμένα μέσω καμερών.

Πώς απέκτησε τις γνώσεις χρήσης Η/Υ που έχει:

Αυτοδίδακτος

Θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει σεμινάρια που θα τον βοηθούσαν στην δουλειά του.

Οφέλη:

Εκπαίδευση και ενημέρωση σχετικά με το επάγγελμά του στο διαδίκτυο

Εύρεση προμηθευτών, έρευνα αγοράς μηχανημάτων και πρώτων υλών στο διαδίκτυο

Εύρεση πιθανών πελάτων/συνεργατών μέσω διαδικτύου

Εμπόδια:

Αν δεν έχει τις γνώσεις να χρησιμοποιήσει σύγχρονες τεχνολογίες

Μπορεί να μην αντιλαμβάνεται τα οφέλη/τις εφαρμογές που μπορούν να έχουν αυτές οι τεχνολογίες στο επάγγελμά του

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Με διοργάνωση σχετικών σεμιναρίων

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Δεν έχει ίδια άποψη για τους συνεταιρισμούς αλλά πιστεύει είναι ότι είναι προς όφελος των επαγγελματιών του πρωτογενή τομέα, διότι:

Έχουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ λόγω αυξημένης παραγωγής και πετυχαίνουν καλύτερες τιμές πώλησης των προϊόντων τους στους εμπόρους

Εξοικονόμηση χρόνου, κόστους και προσπάθειας προώθησης των προϊόντων καθώς αυτό γίνεται συλλογικά

Στο χωριό του δεν υπάρχει κτηνοτροφικός συνεταιρισμός, αλλά υπάρχουν σε άλλα κοντινά χωριά και μαθαίνει ότι πηγαίνουν καλά και θα τον ενδιέφερε να συμμετάσχει κάποια στιγμή.

Σημαντικοί παράγοντες για την ορθή λειτουργία ενός συνεταιρισμού:

Καλή επικοινωνία μεταξύ των μελών

Κοινή κουλτούρα

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Στην προώθηση των προϊόντων στην αγορά

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι γνωρίζει την AMKE.

Στόχος: Η ανάπτυξη της περιοχής

Φέρνει σε επαφή μεταξύ τους τους ανθρώπους της περιοχής μας

Βοήθεια στην προώθηση της περιοχής και των προϊόντων της μέσω του διαδικτύου

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Μεταφορά τεχνογνωσίας από αλλού και υλοποίηση καινοτόμων εφαρμογών στην περιοχή μας

Τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς

2^η Κατηγορία

A/A	Κατηγορία	Ετών	Επάγγελμα	Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα	Μορφωτικό επίπεδο
1	2η – Φορείς/Κτηνοτρόφος	44	Κτηνοτρόφος, αγελαδοτρόφος γαλακτοπαραγωγής	- Μέλος συνεταιρισμού - Ιδρυτικό μέλος και πρώην αντιπρόεδρος συλλόγου - Αντιδήμαρχος αγροτικής ανάπτυξης	Απόφοιτος Λυκείου και ΙΕΚ, σεμινάρια για την τεχνητή γονιμοποίηση αγελάδων
2	2η – Φορείς/Πρόεδρος συνεταιρισμού	40	Προϊστάμενος σε μία επιχείρηση (δουλειά γραφείου), ασχολείται με νεοσύστατο συνεταιρισμό με ρόδια	Συμμετοχή σε νεοσύστατο συνεταιρισμό με ρόδια	Απόφοιτος Λυκείου, απόφοιτος ΙΕΚ διοίκησης επιχειρήσεων
3	2η – Φορείς/Γεωπόνος	45	Γεωπόνος	Ιδιωτικός υπάλληλος, συνεργάζεται με αγρότες στα πλαίσια της δουλειάς του	Τεχνολόγος Γεωπόνος
4	2η – Φορείς/Γεωπόνος	32	Γεωπόνος σε αγροτικό συνεταιρισμό, τεχνικός σύμβουλος ομάδας παραγωγών ξηρών	Εργάζεται σε αγροτικό Συνεταιρισμό ως γεωπόνος	Απόφοιτος ΤΕΙ, σχολή τεχνολογίας γεωπονίας
5	2η – Φορείς/Αγρότης	58	Αγρότης	Πρόεδρος αγροτικού συνεταιρισμού	Απόφοιτος γυμνασίου
6	2η – Φορείς/Κτηνοτρόφος	44	Κτηνοτρόφος (από το 1986)	Πρόεδρος κτηνοτροφικού συλλόγου, αντιπρόεδρος συνεταιρισμού	Απόφοιτος Δημοτικού
7	2η – Φορείς/Κτηνοτρόφος	34	Κτηνοτρόφος (13 χρόνια)	Προέδρος συλλόγου κτηνοτρόφων	Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο
8	2η – Φορείς/Κτηνοτρόφος	42	Κτηνοτρόφος	Αντιπρόεδρος κτηνοτροφικού συλλόγου, αντιπρόεδρος αγροτικού συνεταιρισμού	Τεχνική σχολή ΟΑΕΔ

2^η Κατηγορία - 1^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Κτηνοτρόφος

Ετών: 44

Επάγγελμα: Κτηνοτρόφος, αγελαδοτρόφος γαλακτοπαραγωγής

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου και ΙΕΚ, σεμινάρια για την τεχνητή γονιμοποίηση αγελάδων

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Μέλος συνεταιρισμού, αντιδήμαρχος αγροτικής ανάπτυξης

Ανάγκες & προβλήματα:

Ενημέρωση του κόσμου όσον αφορά τα κόστη παραγωγής τους

Ενημέρωση για νέες μεθόδους διατροφής αγροτικών ζώων

Κατάρτιση στις νέες μεθόδους παραγωγής

Ο κόσμος θα πρέπει να μάθει να συνεργάζεται, να φτιάξει συνεταιρισμούς και ομάδες παραγωγών ώστε να γίνει πιο παραγωγικός και ανταγωνιστικός

Οι περισσότεροι στην Ελασσόνα δεν έχουν περάσει από την εκτατική στην εντατική μορφή εκτροφής

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Βασικές γνώσεις διαχείρισης οικονομικών και για νέες σύγχρονες μονάδες και γνώσεις διοίκησης επιχειρήσεων

Θεωρεί πολύ σημαντικό οι επαγγελματίες να έχουν περάσει τουλάχιστον 2ετής εκπαίδευσης φυτικής και ζωικής παραγωγής

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ιντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Στους κτηνοτρόφους που ασχολούνται με αγελάδες, κυρίως γαλακτοπαραγωγής, θεωρεί πως ναι, καθώς οι περισσότεροι έχουν επενδύσει σε σύγχρονα συστήματα παραγωγής στις εγκαταστάσεις τους

Κτηνοτρόφοι αμνοεριφίων θεωρεί ότι είναι δεν έχουν αξιοποιήσει τέτοια συστήματα και τεχνολογίες στις εγκαταστάσεις τους

Για θέματα όμως απλής χρήσης Η/Υ και ίντερνετ για ενημέρωση θεωρεί ότι η χρήση είναι σχετικά διαδεδομένη

Ηλεκτρονική επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες του κλάδου για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη σίτιση των ζώων και τις θεραπείες διαφόρων ασθενειών

Θα πρέπει οι κτηνοτρόφοι να αλλάξουν νοοτροπία και να εντάξουν στη δουλειά τους την ηλεκτρονική διαχείριση του κοπαδιού τους. Οι συνεργάτες, γεωπόνοι και κτηνίατροι, μπορούν να βοηθήσουν προς αυτή τη κατεύθυνση υιοθέτησης νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, καθώς εμπιστεύονται τη γνώμη τους. Η ύπαρξη κάποιων πιλοτικών και προ μίμηση παραδειγμάτων χρήσης τέτοιων τεχνολογιών θα βοηθούσε στην υιοθέτησή τους από περισσότερους επαγγελματίες. Οι συνεταιριστικές δομές επίσης είναι πιο ευέλικτες και πιο εύκολες στο να υιοθετήσουν τέτοια συστήματα μιας και συνήθως διαθέτουν περισσότερους πόρους, τεχνογνωσία, κατάλληλα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Οφέλη:

Έρευνα στο διαδίκτυο για θέματα που αφορούν το κλάδο

Μεταφορά τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών και μεθόδων μεταξύ των επαγγελματιών του κλάδου

Αύξηση παραγωγικότητας (πχ βάζοντας ένα βραχολάκι στις αγελάδες και μετρώντας τα βήματα που κάνουν μέσα στην ημέρα και σε συνδυασμό με την αγωγιμότητα του γάλατος την ίδια μέρα μπορούν να εντοπίσουν ποιες αγελάδες είναι σε οργανισμό και άρα θα έτοιμες να γονιμοποιηθούν)

Καλό παράδειγμα: Συνεταιρισμός [anafit](http://www.afimilk.com/) στην Ιταλία. Software για διαχείριση κοπαδιών: <http://www.afimilk.com/>

Εμπόδια:

Η έλλειψη εκπαίδευσης/κατάρτισης των επαγγελματιών

Η έλλειψη χρόνου των κτηνοτρόφων

Η υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών από συνεταιριστικές δομές είναι πιο εύκολη

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Online ανταλλαγή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο

Απομακρυσμένη online τεχνική υποστήριξη (teamviewer)

Διαμοιρασμός κόστους επένδυσης πληροφοριακών συστημάτων όταν μοιράζονται κοινές υποδομές πληροφορικής

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Γνωρίζει ότι υπάρχει αυτή η ομάδα, αλλά όχι με λεπτομέρειες, κυρίως μέσω Δελτίων Τύπου στο διαδίκτυο. Όσον ήταν στο Δήμο Ελασσόνας είχε ακούσει ότι υπήρξε κάποια επαφή με τον Δήμο αλλά επειδή δεν ήταν στο κομμάτι του δεν ασχολήθηκε ιδιαίτερα ώστε να μάθει περισσότερες λεπτομέρειες. Γνωρίζει ότι:

Προσφέρουν δωρεάν ίντερνετ στις τοπικές κοινότητες και ιδιαίτερα στις κοινότητες που δεν έχουν εναλλακτικό τρόπο πρόσβασης στο διαδίκτυο

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι, σε επαφή και σε συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγικούς φορείς/συνεταιρισμούς.
Πιστεύει ότι οι σύγχρονες τεχνολογίες έχουν να προσφέρουν πολλά στον πρωτογενή τομέα

2^η Κατηγορία - 2^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Πρόεδρος συνεταιρισμού

Ετών: 40

Επάγγελμα: Προϊστάμενος σε μία επιχείρηση (δουλειά γραφείου), ασχολείται με νεοσύστατο συνεταιρισμό με ρόδια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου, απόφοιτος ΙΕΚ διοίκησης επιχειρήσεων

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Νεοσύστατος συνεταιρισμός με ρόδια

Ανάγκες & προβλήματα:

Δεν υπάρχει τεχνογνωσία από τους ειδικούς (γεωπόνους) για την νέα καλλιέργεια του ροδιού

Αρκετές καλλιέργειες ροδιών ξηλώθηκαν γιατί οι αγρότες δεν γνώριζαν πώς να τα δουλέψουν σωστά και δεν ήταν παραγωγικοί, με αποτέλεσμα να ζημιώνονται

Μεγάλο ρίσκο σε φυσικές καταστροφές από χαλάζι, απαιτείται στήριξη από το κράτος σε ασφαλιστική κάλυψη και επενδύσεις σε δίκτυα προστασίας

Αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση

Υψηλό κόστος πρώτων υλών

Επίτευξη υψηλών τιμών προϊόντων με επένδυση στην ποιότητα και την καθετοποίηση της παραγωγής ώστε να είναι βιώσιμες οι καλλιέργειες

Απαιτούνται μικρά συνεταιριστικά σχήματα μέχρι 40 μέλη ώστε να υπάρχει ευελιξία και συνοχή της ομάδας

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Να γνωρίζει την ιστορική χρήση του χωραφιού, τι είχε καλλιεργηθεί προηγουμένως και γενικά την σύσταση του εδάφους και πιθανές ασθένειες/μικροοργανισμούς που μπορεί να έχουν παραμείνει σε αυτό και πιθανόν να επηρεάσουν αρνητικά την νέα μας καλλιέργεια

Να γνωρίζει πως θα πρέπει να εγκαταστήσει σωστά αρδευτικά συστήματα στο χωράφι ώστε να μην προκαλεί μυκητίαση στα δέντρα. Κατά το δυνατόν, υπόγεια άρδευση

Εύρεση σωστών προμηθευτών φυτών

Πριν προχωρήσει σε οποιαδήποτε καλλιέργεια θα πρέπει να έχει κάνει ανάλυση εδάφους

Σωστή διάταξη των δέντρων κατά τη φύτευση, σωστό κλάδεμα, αερισμός

Να γνωρίζει να κάνει σωστή συγκομιδή των φρούτων την κατάλληλη στιγμή ώστε να διατηρούνται περισσότερο μέχρι την διάθεση στον τελικό καταναλωτή

Με ψάξιμο, να βρει τους κατάλληλους συνεργάτες (εμπόρους, μεσάζοντες, την μεσίτη) να αναπτύξει τα κατάλληλα κανάλια διανομής ώστε να διαθέτει τα προϊόντα του στην αγορά στην καλύτερη δυνατή τιμή παραγωγού

Δίνει μεγάλη σημασία στην διάθεση για συνεργασία και την απόκτηση νέων γνώσεων

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ίντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Οι περισσότεροι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για ενημέρωση, εύρεση προμηθευτών

Πρώθηση των προϊόντων/εύρεση πελατών

Μητρώο παραγωγών και ημερολόγιο παραγωγής

Οφέλη:

Ενημέρωση και κατάρτιση μέσω διαδικτύου για θέματα της δουλειάς τους

Διαχείριση αρχείων/βελτίωση διαχειριστικής ικανότητας

Εύρεση προμηθευτών/συνεργατών

Προβολή μέσω διαδικτύου

Ο οργανισμός μπορεί να εκμεταλλευτεί αναπτυξιακά προγράμματα και προγράμματα επιδότησης πιο αποτελεσματικά προς όφελος των μελών του.

Θα τους ενδιέφερε να επενδύσουν σε σύγχρονα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιακών αλλά όχι ως άμεση προτεραιότητα. Άμεσα τους ενδιαφέρει να μειώσουν τα κοστολόγιά τους.

Δεν έχει κάποιο συγκεκριμένο παράδειγμα συνεταιρισμού που κάνει χρήση. Δεν γνωρίζει.

Εμπόδια:

Το κόστος απόκτησης νέων τεχνολογιών, η μη ύπαρξη προγραμμάτων επιδότησης ή μη ύπαρξη ευκολιών χρηματοδότησης

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Επικοινωνία μέσω κινητής τηλεφωνίας

Επικοινωνία μέσω sms

Ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ μελών και μεταξύ συνεταιρισμού και συνεργατών

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Δεν γνωρίζει την AMKE

2^η Κατηγορία - 3^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Γεωπόνος

Ετών: 45

Επάγγελμα: Γεωπόνος

Μορφωτικό επίπεδο: Τεχνολόγος Γεωπόνος

Ιδιωτικός υπάλληλος, συνεργάζεται με αγρότες στα πλαίσια της δουλειάς του

Ανάγκες & προβλήματα:

Υψηλό κόστος παραγωγής (λιπάσματα, σπόροι, άρδευση)

Πρόβλημα ρευστότητας (πληρώνει μετρητής, πληρώνεται με πίστωση)

Ασχολούνται λίγοι με δέντρα, οι περισσότεροι με σιτηρά, καλαμπόκια και τριφύλλια, καλλιέργειες οι οποίες δεν είναι οικονομικά αποδοτικές και στηρίζονται πολύ στις επιδοτήσεις

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Εμπειρία στο χωράφι ή το κοπάδι από τους γονείς

Γνώσεις από σεμινάρια

Γνώσεις για τον τρόπο καλλιέργειας

Συμβουλευτική για την παραγωγική διαδικασία από τους προμηθευτές πρώτων υλών και τους γεωπόνους

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ίντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Ναι χρησιμοποιούν Η/Υ και διαδίκτυο για ηλεκτρονική τραπεζική, ενημέρωση, πληρωμές λογαριασμών/προμηθευτών (κυρίως νέοι έως 45 ετών)

Ενημέρωση για θέματα της δουλειάς τους

Μεταφορά τεχνογνωσίας/καλές πρακτικές από άλλους επαγγελματίες

Η εκπαίδευση μέσω σεμιναρίων θα μπορούσε να βοηθήσει τον πρωτογενή τομέα να αναπτυχθεί.

Αύξηση παραγωγικότητας

Βελτίωση ποιότητας και ποσότητας παραγωγής

Οφέλη:

Αύξηση παραγωγικότητας και ποιότητας

Πιο ολοκληρωμένη και άμεση ενημέρωση για θέματα που αφορούν τον κλάδο τους

Ενημέρωση για νέες καλλιέργειες

Παρακολούθηση της αγοράς σε Ελλάδα και εξωτερικό

Εμπόδια:

Η έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο όπου αυτή δεν υπάρχει

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει:

Τηλεκπαίδευση on demand

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Λίγα, έχει ακούσει όμως ότι γίνεται πολύ καλή προσπάθεια.

Να προσφέρουν ελεύθερη πρόσβαση στο ίντερνετ

Πιο εύκολη ενημέρωση των ανθρώπων για τις νέες τεχνολογίες

Το τζάμπα δεν το εκτιμάει κανείς. Θα πρέπει να έχει να συνεισφέρει ένα μικρό ποσό ώστε να υπάρχουν έσοδα και να καλύπτονται τα κόστη.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Σίγουρα.

Να πιάνει το δίκτυο σε όλες τις περιοχές

2^η Κατηγορία - 4^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Γεωπόνος

Ετών: 32

Επάγγελμα: Γεωπόνος σε αγροτικό συνεταιρισμό, τεχνικός σύμβουλος ομάδας παραγωγών ξηρών καρπών

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος ΤΕΙ, σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Συμμετοχή σε αγροτικό συνεταιρισμό ως γεωπόνος της

Ανάγκες & προβλήματα:

Έλλειψη πληροφόρησης

Θα πρέπει να δημιουργηθούν περισσότερες ομάδες παραγωγών για να αντιμετωπίσουν το υψηλό κόστος παραγωγής και η δυσκολία προώθησης των προϊόντων

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Συμβουλευτικές υπηρεσίες από ειδικούς για τον βέλτιστο τρόπο παραγωγής

Ανάλυση εδάφους

Σωστός προγραμματισμός του τρόπου καλλιέργειας

Όποιοι έχουν τελειώσει κάποιο ΙΕΚ, ΤΕΙ ή πανεπιστήμιο είναι σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με τους υπολοίπους

Όλοι είναι θετικοί στο να μαθαίνουν νέα πράγματα για τον κλάδο τους, συμμετέχουν σε σεμινάρια

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ίντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Κυρίως οι νέοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να επισκεφτούν site αγροτικών θεμάτων και συνεταιρισμών.

Θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη του κλάδου με σεμινάρια σε χρήση Η/Υ και διαδικτύου, παρακολούθηση κλαδικού τύπου.

Οφέλη:

Ηλεκτρονική διαχείριση των εκμεταλλεύσεων (λογισμικό από την εταιρεία «ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ» - Την θεωρεί πολύ καινοτομική και πρωτοπόρα)

Τήρηση μητρώου εισροών/εκροών (εφαρμογή)

Τήρηση μητρώου αιγοπροβάτων (εφαρμογή)

Εμπόδια:

Η έλλειψη γνώσεων/τεχνογνωσίας στις νέες τεχνολογίες

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Δημιουργία βάσεων γνώσεων για τα μέλη

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι γνωρίζει.

Έχει δικτυώσει τα μισά χωριά της επαρχίας με δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι θα μπορούσε.

Συμβουλές/ενημέρωση μέσω του site της

Διοργάνωση σεμιναρίων σε συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγικούς φορείς

Τοπικοί μετεωρολογικοί σταθμοί

2^η Κατηγορία - 5^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Αγρότης

Ετών: 58

Επάγγελμα: Αγρότης

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος γυμνασίου

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Πρόεδρος αγροτικού συνεταιρισμού

Ανάγκες & προβλήματα:

Πρώθηση των προϊόντων

Μείωση κόστους παραγωγής, κάνοντας μαζικές προμήθειες

Γραφειοκρατικές εργασίες (δηλώσεις/συμμετοχή σε προγράμματα) για τα μέλη του συνεταιρισμού

Δυσκολία μέχρι πρόσφατα με τη χρηματοδότηση του οργανισμού. Τώρα ξεκινάει συνεργασία με την αγροτική

Απροθυμία αρκετών αγροτών να συμμετέχουν καθώς έχουν κακές εμπειρίες από το παρελθόν καθώς και έχουν αρκετές φορές πέσει θύματα απάτης από μεσάζοντες

Δεν υπάρχει σταθερότητα του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τους συνεταιρισμούς

Συνεταιριστική μερίδα 150 ευρώ, το 90% της παραγωγής διακινείται μέσω των ομάδων παραγωγών του συνεταιρισμού.

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Απαιτείται εμπειρία από το πεδίο

Η παιδεία λείπει από την αγροτιά, ειδικά σε συμβουλευτικές και διοικητικές θέσεις και μάλιστα την σημερινή εποχή των ψηφιακών τεχνολογιών

Άνθρωποι με γνώσεις μάρκετινγκ είναι απαραίτητοι στον κλάδο

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ίντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Πάνω από 50% χρησιμοποιούν Η/Υ και διαδίκτυο στη δουλειά τους

E-banking

Κυρίως νεότεροι στην ηλικία υποστηρίζουν τους πιο ηλικιωμένους που δεν έχουν εξοικείωση με τις σύγχρονες τεχνολογίες

Ο συνεταιρισμός κάνει χρήση πληροφοριακών συστημάτων για τα λογιστικά και την τήρηση των μητρών, έχει ιστοσελίδα, επικοινωνία μέσω email

Δεν έχουν κάνει σεμινάρια χρήσης Η/Υ και διαδικτύου αλλά θα τους ενδιέφερε να το κάνουν στο μέλλον και το έχουν μάλιστα στον μελλοντικό σχεδιασμό τους.

Οφέλη:

Καλύτερη ενημέρωση ηλεκτρονικά για θέματα του κλάδου (προγράμματα/επιχορηγήσεις)

Προβολή και προώθηση των προϊόντων στο διαδίκτυο

Εύρεση προμηθευτών

Ηλεκτρονικές δημοπρασίες

Θα τους ενδιέφερε να αναλάβουν πρωτοβουλίες ώστε να προωθήσουν την υιοθέτηση και ανάπτυξη χρήσης σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής στον πρωτογενή τομέα. Σχεδιάζουν να προσλάβουν στον άμεσο μέλλον ανθρώπους με γνώσεις σε διοικητικά και μάρκετινγκ θέματα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν σε αυτόν το στόχο.

Καλό παράδειγμα: ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού (έχουν επενδύσει στο μάρκετινγκ)

Εμπόδια:

Έλλειψη γνώσεων και αξιοποίησης ανθρώπων με τεχνογνωσία σε διοικητικά και μάρκετινγκ θέματα στον κλάδο

Η δύναμη της αδράνειας μετά από χρόνια προσπαθειών και απογοητεύσεων

Το κόστος δεν είναι εμπόδιο. Βλέπουν ότι όσοι έχουν εκσυγχρονιστεί έχουν ωφεληθεί

Τα εμπόδια μπορούν να αντιμετωπιστούν με:

Ενημέρωση

Οικονομικά κίνητρα για νέες επενδύσεις σε σύγχρονες τεχνολογίες

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Οι συνεταιριστικές δομές είναι προς όφελος των παραγωγών.

Ηλεκτρονική ενημέρωση με τα μέλη και τους συνεργάτες

Μείωση του κόστους μέσω της μαζικής ηλεκτρονικής ενημέρωσης

Διαφάνεια στην λειτουργία

Συμμετοχή στην λήψη αποφάσεων

Ενίσχυση της εμπιστοσύνης των μελών προς τον οργανισμό

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Έχει ακούσει από τον γιο του ότι αναπτύσσουν δίκτυο πρόσβασης στο διαδίκτυο, αλλά δεν γνωρίζει λεπτομέρειες. Είχε συνεργαστεί ο γιος του με την ομάδα, καθώς ήταν πρόεδρος του τοπικού συλλόγου Δολίχης.

2^η Κατηγορία - 6^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Κτηνοτρόφος

Ετών: 44

Επάγγελμα: Κτηνοτρόφος (από το 1986)

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Δημοτικού

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Πρόεδρος κτηνοτροφικού συλλόγου, αντιπρόεδρος συνεταιρισμού

Κίνητρα:

Οικονομικά

Παράδοση/περιουσία από την οικογένεια

Ανάγκες & προβλήματα:

Πολύ δεσμευτικό επάγγελμα, πρέπει να είσαι παρόν εκεί κάθε μέρα, δεν υπάρχει ελεύθερος χρόνος

Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις

Δυσκολία στην προώθηση των τελικών προϊόντων

Αθέμητες πρακτικές από τους ανταγωνιστές (παρενόχληση/απειλές σε υπάρχοντες πελάτων)

Οι συνεταιρισμοί στην Ελλάδα είναι παρεξηγημένοι καθώς υπάρχει κακό προηγούμενο από την κακή διαχείριση.

Σκοπός του συνεταιρισμού:

Λόγω χαμηλής τιμής του γάλακτος, συνεργάστηκαν ώστε να καθετοποιήσουν την παραγωγή τους και να απευθυνθούν απευθείας στην αγορά με δικά τους προϊόντα

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Βασικές κτηνιατρικές γνώσεις, αντιμετώπισης ασθενειών των ζώων

Όσοι έχουν σπουδάσει ζωική παραγωγή έχουν κάνει καλή πρόοδο στη δουλειά τους. Ο συνδυασμός εμπειρίας και κατάρτισης είναι ότι καλύτερο.

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ίντερνετ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Δεν το χρησιμοποιούσαν μέχρι τώρα

Το χρησιμοποιούν για ενημέρωση

Έχουν ανάγκη από εφαρμογές εποπτείας/ασφάλειας των εγκαταστάσεων μέσω καμερών

Αποστολή email, τιμολόγια, φαξ, επικοινωνία με πελάτες/προμηθευτές ηλεκτρονικά

Επιθυμούν να έχουν πρόσβαση και στις μονάδες τους (το δωρεάν ίντερνετ από το Sarantaporo.gr είναι καλή περίπτωση). Δεν αποτελεί άμεση προτεραιότητα αλλά το βλέπει να γίνεται στο μέλλον

Τους είχαν πει από το ΤΕΙ ότι θα έκαναν κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης χρηματοδοτούμενο από το την ΕΕ

Οφέλη:

Έρευνα αγοράς

Πρώθηση προϊόντων

Λύση συστημάτων ασφαλείας

Εργαζόμενοι στις κτηνοτροφικές μονάδες, ιδιαίτερα αλλοδαποί, θα μπορούσαν να έχουν πιο άμεση και συχνή επαφή μέσω διαδικτύου με τις οικογένειές τους, που είναι μακριά

Εμπόδια:

Η έλλειψη γνώσεων χρήσης Η/Υ και διαδικτύου

Τα capital controls ανάγκασαν αρκετούς να χρησιμοποιήσουν e-banking, είτε μόνοι τους είτε μέσω βοήθειας από τα παιδιά τους.

Η έλλειψη υποδομών και το κόστος απόκτησης όπου αυτό υπάρχει

Η έλλειψη χρόνου που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για λόγους εκπαίδευσης

Αντιμετώπιση προβλημάτων:

Μέσω σεμιναρίων από τα πανεπιστήμια

Online ondemand εκπαίδευση σε θέματα του κλάδου

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

On-line επικοινωνία με συνεργάτες και μέλη

Πιο εύκολη και οικονομικότερη αναζήτηση και επικοινωνία με συνεργάτες από το εξωτερικό

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει από μία πρόσφατη ενημερωτική εκδήλωση που έγινε στο χωριό τους από την ομάδα. Έχει καλό σκοπό η ομάδα, αλλά προς το παρόν δεν υπάρχει συμμετοχή από τον κόσμο, ώστε να ενταχθούν στην ασύρματη υποδομή. Δεν έχουν αντιληφθεί ο κόσμος τι ακριβώς κάνει η ομάδα και ποια είναι η αξία η οποία μπορεί να τους βοηθήσει και στην δουλειά τους. Το κόστος τους προβληματίζει.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Πιστεύει ότι θα μπορούσαν να βοηθήσουν.

Ενημέρωση μέσω διαδικτύου για θέματος της δουλειάς τους

Ασφάλεια στις εγκαταστάσεις (κάμερες)

Πρώθηση προϊόντων μέσω διαδικτύου

Το μέλλον πάει προς την ψηφιακή εποχή και αυτό επηρεάζει και τον κλάδο τους.

2^η Κατηγορία - 7^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Κτηνοτρόφος

Ετών: 34

Επάγγελμα: Κτηνοτρόφος (13 χρόνια)

Μορφωτικό επίπεδο: Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Προέδρος συλλόγου κτηνοτρόφων

Ανάγκες & προβλήματα:

Η δουλειά εξαρτάται πολύ από τις καιρικές συνθήκες

Υψηλό ρίσκο επένδυσης και κόστος παραγωγής, με το ύψος της παραγωγής κάθε φορά να εξαρτάται από εξωτερικές συνθήκες όπως, ασθένειες των ζώων ή χαμηλής απόδοσής τους σε παραγόμενα προϊόντα

Χαμηλές τιμές προϊόντων σε κρέας και μαλλί, γάλα)

Στο γάλα και την φέτα έχουν καλύτερες τιμές και βγάζουν μεροκάματο

Οι αποδοχές που έχουν από το επάγγελμα γενικά είναι καλές αλλά η προσπάθεια και οι θυσιές που απαιτούνται είναι επίσης πολύ μεγάλες (συνήθως απαιτείται απασχολείται όλη η οικογένεια με το επάγγελμα για να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες). Απαιτούνται τουλάχιστον 200 ζώα ώστε να μπορεί κάποιος να έχει ένα ελάχιστον βιώσιμο επίπεδο. Ο ίδιος έχει 700 ζώα.

Είναι εύκολη η είσοδος στο επάγγελμα;

Απαιτούνται μεγάλα ποσά αρχικής επένδυσης (για υποδομές και αγορά ζώων) τα οποία μπορεί να μην είναι εύκολο να αποσβεστούν με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο κάποιος να μπει στο επάγγελμα αν δεν έχει ήδη μία διαμορφωμένη κατάσταση από την οικογένειά του (περιουσία, εγκαταστάσεις, ζώα) ώστε να ξεκινήσει

Απαιτείται να έχεις προηγούμενη εμπειρία στο επάγγελμα και σωματικές αντοχές

Αναγκαίες πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Να έχει προηγούμενη εμπειρία και να αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες και απαιτήσεις του επαγγέλματος

Βασικές κτηνιατρικές γνώσεις για επέμβαση σε έκτακτες περιπτώσεις για τη φροντίδα των ζώων

Να γνωρίζει πώς πρέπει να σιτίζει τα ζώα σωστά και αποδοτικά αποφεύγοντας περιττές δαπάνες

Θεωρεί ότι είναι καλό να έχει εκπαιδευτεί κάπως και να έχει γνώσεις για το επάγγελμα αν και δεν γνωρίζει ποιοι θα μπορούσαν να παρέχουν αυτές τις γνώσεις στους κτηνοτρόφους

Ως νέος αγρότης είχε παρακολουθήσει και αυτός κάποια εκπαιδευτικά σεμινάρια στα οποία έμαθε αρκετά πράγματα χρήσιμα για τη δουλειά του

Ο συνδυασμός γνώσης/θεωρίας με εμπειρία/πράξη είναι επιθυμητός

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ιντερνέτ, συστημάτων πληροφορικής στον κλάδο:

Βασική χρήση κυρίως από τους νέους για πλοήγηση στο ίντερνετ για ενημέρωση, αναζήτηση πληροφοριών για το επάγγελμα (πχ αναζήτηση πληροφοριών για διάφορες φυλές ζώων)

Στο πεδίο δεν κάνει χρήση (πχ τήρηση αρχείων και άλλες εφαρμογές πληροφορικής στο ποιμνιοστάσιο)

Πώς μπορούμε να αλλάξουμε την νοοτροπία ώστε να είναι πιο δεκτικοί σε νέες ιδέες, πρακτικές, απόκτηση γνώσεων για τον κλάδο;

Να τους ανοίξεις το κεφάλι και να τους τα βάλεις μέσα (☺)

Το 1/3 δεν γνωρίζουν τι είναι το ίντερνετ

Βλέποντας κάποια καλά πρακτικά παραδείγματα χρήσης από άλλες περιπτώσεις θα βοηθούσε

Οφέλη:

Οικονομικό όφελος από την ελαχιστοποίηση των άκοπων μετακινήσεων

Ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών σχετικά με τον κλάδο από άλλους επαγγελματίες/άλλες περιοχές

Online συμβουλευτική υποστήριξη από κτηνιάτρους/ειδικούς

Καλά παραδείγματα;

Δεν γνωρίζει τέτοιες περιπτώσεις στον κλάδο του. Θα τον ενδιέφερε να δεις τέτοιες περιπτώσεις

Εμπόδια:

Η έλλειψη διάθεσης να ασχοληθούν/να μάθουν

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο

Η ύπαρξη ευκαιριών εκπαίδευσης από ανθρώπους κοντά στην περιοχή

Το κόστος δεν το θεωρεί τόσο μεγάλο εμπόδιο αρκεί να αντιληφθούν ότι αυτό το εργαλείο τους είναι απαραίτητο

Η έλλειψη ελεύθερου χρόνου ώστε να ασχοληθούν με κάτι άλλο και να εκπαιδευτούν

Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια:

Ασύρματο δίκτυο για την πρόσβαση στο διαδίκτυο. Δεν βλέπει άλλη λύση εκτός από κάτι τέτοιο στις εγκαταστάσεις τους. Πχ το δίκτυο του Sarantaporo.gr

Να αναδειχθούν τα οφέλη από την χρήση στον κλάδο τους ώστε να θελήσουν περισσότεροι να υιοθετήσουν τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και δικτύων

Οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν θέληση και διάθεση να μάθουν και θα βρεθεί ο τρόπος

Η διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και camps στις φάρμες μπορεί να βοηθούσε. Οι νέοι μάλλον θα ήταν πιο θετικοί σε κάτι τέτοιο

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Είναι θετικός στις συλλογικές δομές. Θα μπορούσαν να αναπτύξουν κοινές υποδομές, κοινό εξοπλισμό και εγκαταστάσεις.

Βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των μελών

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Γνωρίζει. Συμμετείχε πρόσφατα σε ενημερωτική εκδήλωση που έκανε η ομάδα στο Λιβάδι

Ρόλος: Προσπαθούν να φτιάξουν ένα δίκτυο να ενώνει το ένα χωριό με το άλλο, να έχει πρόσβαση στο ίντερνετ, δυνατότητα τηλεφώνου σταθερού, online κάμερες στις εγκαταστάσεις. Τα κίνητρά τους είναι σίγουρα μη κερδοσκοπικά, αλλά δεν ξέρει ποια ακριβώς είναι αυτά τα κίνητρα.

Όραμα: Να το μεγαλώσουν ακόμη περισσότερο ώστε να καλύψει περισσότερες περιοχές.

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Ναι. Η επέκταση του δικτύου στις απομακρυσμένες εγκαταστάσεις είναι το πρώτο που πρέπει να γίνει.

2^η Κατηγορία - 8^η Επαφή

Κατηγορία: 2^η – Φορείς/Κτηνοτρόφος

Ετών: 42

Επάγγελμα: Κτηνοτρόφος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα:

Μορφωτικό επίπεδο: Τεχνική σχολή ΟΑΕΔ

Συμμετοχή σε σύλλογο/φορέα: Αντιπρόεδρος κτηνοτροφικού συλλόγου, αντιπρόεδρος αγροτικού συνεταιρισμού

Στόχος του οργανισμού: Προώθηση προϊόντων, καλύτερες τιμές προϊόντων, αρχικός σκοπός η αλληλεγγύη μεταξύ των παραγωγών σε έκτακτες/δύσκολες ανάγκες, ομαδικές παραγγελίες και επίτευξη καλύτερων τιμών από προμηθευτές

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Η νοοτροπία του κόσμου δεν βοηθάει στο να λειτουργήσουν οι συλλογικές δομές

Δεν υπάρχει κοινή κουλτούρα και εύκολη επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων του συλλόγου ώστε να πάει ένα βήμα παρακάτω

Λείπει η ενημέρωση και η υποστήριξη για νέα αναπτυξιακά επιδοτούμενα προγράμματα

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Θεωρεί πολύ καλό να έχει σπουδές με το επάγγελμά του (πχ ζωοτέχνης)

Οι ψηφιακές δεξιότητες πλέον θεωρούνται απαραίτητες ακόμη και στον δικό τους κλάδο (πχ για ηλεκτρονικές πληρωμές, πρόσβαση στο διαδίκτυο στις μονάδες για επικοινωνία, πληροφόρηση, αναζήτηση πληροφοριών)

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Οι περισσότεροι δυστυχώς το θεωρούν ότι δεν το χρειάζονται

Ο σύλλογος δεν κάνει χρήση Η/Υ, ίντερνετ κτλ. Απλά εποχιακά και κατά περίπτωση μπορεί να τρέξει κάποιες συλλογικές εργασίες, πχ δηλώσεις, απεργίες κτλ.

Ο σύλλογος έχει τρέξει κατά διαστήματα κάποια πρόγραμμα ενημέρωσης/επιμόρφωσης των μελών του (πχ κτηνιατρικά σεμινάρια). Θα μπορούσε να προσφέρει ευκαιρίες δικτύωσης με ανθρώπους που οργανισμούς που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τον κλάδο και του επαγγελματίες μέλη του ώστε να εφαρμόζουν νέα πράγματα στο επάγγελμά τους και να εκσυγχρονιστούν.

Οφέλη:

Πιστεύει ότι υπάρχουν οφέλη από εφαρμογές αλλά δεν γνωρίζει ποιες θα μπορούσε να είναι αυτές

Μείωση κόστη παραγωγής

Μεταφορά τεχνογνωσίας από άλλους επαγγελματίες άλλων περιοχών – καλά παραδείγματα

Εμπόδια:

Η ανυπαρξία παιδείας και μόρφωσης στους ανθρώπους του κλάδου

Η έλλειψη γνώσεων χρήσης των σύγχρονων τεχνολογιών

Το κόστος επένδυσης σε σύγχρονα συστήματα, την στιγμή μάλιστα που δεν έχουν πειστεί για την χρησιμότητά τους

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο στην περιοχή τους

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Συμβουλευτική και μεταφορά τεχνογνωσίας από ανθρώπους που γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιήσουν τις σύγχρονες τεχνολογίες στον κλάδο τους

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Γνωρίζει έναν επαγγελματία με χοιροστάσιο στην Κατερίνη ο οποίος κάνει χρήση τεχνολογικών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών ο οποίος έχει βελτιώσει κατά πολύ την παραγωγικότητα του (αυξήθηκε ο όγκος δουλειάς και παράλληλα μειώθηκε ο κόπος βελτιώνοντας την παραγωγική διαδικασία με τη χρήση συστημάτων).

Ενημερώνεται από το διαδίκτυο για θέματα που αφορούν το επάγγελμά του

Βρίσκει εύκολο προμηθευτές και συνεργάτες

Κάνει έρευνα αγοράς μέσω διαδικτύου

Παρακολουθεί απομακρυσμένα τις εγκαταστάσεις και την παραγωγική διαδικασία (με κάμερες και λοιπά συστήματα)

Μείωση κόστους παραγωγής (πχ έχοντας μικρότερη ανάγκη για επιπλέον προσωπικό)

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Βελτιώνοντας την μεταξύ τους επικοινωνία και συντονισμό ενεργειών

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Γνωρίζει για την AMKE. Θεωρεί ότι τα μέλη της ομάδας βλέπουν πολύ μπροστά, παρόλο αυτά βλέπει ότι οι ντόπιοι δεν το αντιλαμβάνονται ώστε να το υποστηρίξουν όσο θα έπρεπε και να επεκταθεί στις εγκαταστάσεις τους άμεσα.

Ρόλος: ανάπτυξη υποδομών, συμβουλευτική/ενημέρωση για την υιοθέτηση λύσεων στον κλάδο τους

Συμβολή της AMKE στην υιοθέτηση λύσεων:

Μπορεί να έχει ρόλο το Sarantaporo.gr

Ανάπτυξη υποδομών ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο σε περιοχές που δεν είναι διαθέσιμο

Εφαρμογές αυτοματισμού για το σπίτι και τις κτηνοτροφικές μονάδες οι οποίες μπορούν να ελέγχονται από απόσταση (αυτόματο τάισμα ζώων, έλεγχος συσκευών σπιτιού από απόσταση – θερμοσίφωνο, που γλιτώνουν χρόνο στους ανθρώπους κτλ)

Βοήθεια στην υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων εκσυγχρονισμού

3^η Κατηγορία

A/A	Κατηγορία	Ετών	Επάγγελμα	Θέσεις ευθύνης	Μορφωτικό επίπεδο	Σχέση με το πρωτογενή τομέα
1	3η - Διατελέσας θέσεων ευθύνης	40	Δικηγόρος	<ul style="list-style-type: none"> - Πρώην αντιδήμαρχος - Νυν δημοτικός σύμβουλος - Διαχειριστής ιστοσελίδας με τοπικού ενδιαφέροντος θεματολογία 	Μεταπτυχιακό	<ul style="list-style-type: none"> - Ενδιαφέρον για τα θέματα του κλάδου λόγω του ότι ασχολείται με τα κοινά – Δήμος Ελασσόνας, ένας κατά βάση αγροκτηνοτροφικός Δήμος - Ενημερώνεται για να μπορεί να συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων - Δεν έχει άμεσο ενδιαφέρον με τον κλάδο, παρά μόνο έμμεσο
2	3η – Διατελέσας θέσεων ευθύνης και αγρότης	58	Συνταξιούχος υπάλληλος και νυν γεωργός	<ul style="list-style-type: none"> - Πρώην δήμαρχος - Πρώην δημοτικός σύμβουλος 	Απόφοιτος Λυκείου	<ul style="list-style-type: none"> - Διατέλεσε δήμαρχος και δημοτικός σύμβουλος και στα πλαίσια των καθηκόντων του είχε γνώση και διαχειρίστηκε θέματα του πρωτογενή τομέα της περιοχής - Ασχολείται και ο ίδιος με αγροτική καλλιέργεια
3	3η – Διατελέσας θέσεων ευθύνης και αγρότης	56	Γεωργός και ιδιοκτήτης μαγαζιού	<ul style="list-style-type: none"> - Πρώην κοινοτάρχης - Πρώην δήμαρχος - Πρώην πρόεδρος συνεταιρισμού 	Απόφοιτος Λυκείου	<ul style="list-style-type: none"> - Γεωργός από την αρχή της καριέρας του - Διετέλεσε δήμαρχος
4	3η - Διατελέσας θέσεων ευθύνης	35	Φοιτητής μεταπτυχιακού	<ul style="list-style-type: none"> - Νυν πρόεδρος τοπικού συμβουλίου - Πρώην πρόεδρος πολιτιστικού συλλόγου 	Φοιτητής μεταπτυχιακού	<ul style="list-style-type: none"> - Έχει εργαστεί στον αγροτικό κλάδο (καλλιέργεια καπνού) - Σχεδιάζει να φυτέψει δέντρα στο μέλλον - Προέρχεται από αγροτική οικογένεια - Πρόεδρος τοπικής κοινότητας
5	3η - Διατελέσας θέσεων ευθύνης	65	Πολιτικός επιστήμονας	Τελείωσε την καριέρα του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υπεύθυνος για θέματα διεθνούς ανάπτυξης	Μεταπτυχιακό	<ul style="list-style-type: none"> - Κατάγεται από αγροτική οικογένεια - Ασχολήθηκε με θέματα διεθνούς ανάπτυξης και ιδιαίτερα με αγροτική ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες χώρες - Έχει εκδώσει πρόσφατα ένα βιβλίο και αρθρογραφεί συχνά για θέματα ανάπτυξης και του πρωτογενή τομέα

3^η Κατηγορία - 1^η Επαφή

Κατηγορία: 3^η – Διατελέσαντες θέσεων ευθύνης

Ετών: 40

Επάγγελμα: Δικηγόρος

Θέσεις ευθύνης: Πρώην αντιδήμαρχος, νυν δημοτικός σύμβουλος, διαχειριστής ιστοσελίδας με τοπικού ενδιαφέροντος θεματολογία

Μορφωτικό επίπεδο: Μεταπτυχιακό

Σχέση με τον πρωτογενή τομέα:

Ενδιαφέρον για τα θέματα του κλάδου λόγω του ότι ασχολείται με τα κοινά

Ενημερώνεται για να μπορεί να συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων

Δεν έχει άμεσο ενδιαφέρον με τον κλάδο, παρά μόνο έμμεσο

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Ρευστότητα των επαγγελματιών

Ανάγκη για υποστήριξη από τις τράπεζες για προμήθεια πρώτων υλών/προμηθειών

Πρόβλημα με πιστώσεις, δεν πληρώνονται εγκαίρως και αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας

Η δανειοδότηση δεν είναι εύκολη

Καθυστέρηση πληρωμής επιδοτήσεων

Στην προώθηση των προϊόντων τους θεωρεί ότι δεν έχουν πρόβλημα, τα καταφέρνουν μια χαρά.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Πληροφορίες σχετικά με το κλίμα και τον καιρό

Πληροφορίες για εδαφολογικά και ρύπανση

Πληροφορίες για ασθένειες/επιδημίες

Γνώσεις για επέκταση καλλιεργειών

Θέματα επιδοτήσεων/αποζημιώσεων

Δεν θεωρεί απαραίτητο κάποιος αγρότης/κτηνοτρόφος να είναι απόφοιτος σχολής, αν και αν είναι του δίνεται επιπλέον πλεονέκτημα ότι δεν χρειάζεται να στηρίζεται σε εξωτερικούς συνεργάτες. Η επαφή με τους ειδικούς (γεωπόνους, κτηνιάτρους κτλ) χρειάζεται και ο καθένας έχει το ρόλο του. Οι εξειδικευμένοι επιστήμονες θα πρέπει να λειτουργούν υποστηρικτικά στους αγρότες/κτηνοτρόφους

και οι δεύτεροι να στηρίζονται στην εμπειρία τους ενώ για εξειδικευμένες γνώσεις να απευθύνονται στους πρώτους. Όσοι όμως συνδυάζουν γνώση και εμπειρία έχουν σημαντικό πλεονέκτημα.

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Θεωρεί ότι οι νεότεροι (45 και κάτω) κάνουν συχνή χρήση κυρίως για να ενημερώνονται για τη δουλειά τους. Νέοι επαγγελματίες οι οποίοι κάνουν επενδύσεις στη δουλειά τους σε εξελιγμένα μηχανήματα, ταυτόχρονα επενδύουν και σε συστήματα πληροφορικής & τηλεπικοινωνιών.

Η επένδυση στις νέες τεχνολογίες μπορεί να βοηθήσει;

Ναι, αλλά όχι τόσο εντυπωσιακά όσο φανταζόμαστε, τουλάχιστον άμεσα στην παραγωγή. Η χρήση του διαδικτύου όμως ναι μπορεί να βοηθήσει αρκετά. Όσοι όμως έχουν επενδύσει σε σύγχρονα συστήματα στην παραγωγή έχουν βοηθηθεί σημαντικά:

Έχουν βελτιώσει την παραγωγικότητά τους

Πετυχαίνουν καλύτερες τιμές

Είναι πιο εύκολη και η συνεργασία με τρίτους, καθώς προσελκύουν καλύτερους/πιο εξειδικευμένους συνεργάτες με οφέλη και προς τις δύο πλευρές

Οι επαγγελματίες είναι δεκτικοί στο να επενδύσουν σε σύγχρονες τεχνολογίες;

Η αίσθηση που έχει είναι ότι δεν θέλουν τόσο πολύ να εμπλακούν με συστήματα πληροφορικής και δικτύων. Οι λόγοι είναι οι εξής:

Δεν τα θεωρούν τόσο σημαντικά στη δουλειά τους

Δεν μπορούν να αντιληφθούν την αξία τους για τη δουλειά τους

Δεν έχουν συλλάβει τις δυνατότητες αυτών και τις προοπτικές που δίνουν στην εργασία τους

Τι πρέπει να γίνει για να αλλάξει αυτό; Να γίνουν πιο ανοιχτοί και δεκτικοί στο να μάθουν και να υιοθετήσουν τις νέες τεχνολογίες;

Να δοθεί έμφαση στην αξία και τη χρησιμότητα των τεχνολογιών αυτών σε sites, περιοδικά και μέσα ενημέρωσης των επαγγελματιών του πρωτογενή τομέα

Να παρουσιάζονται συγκεκριμένες λειτουργίες και παραδείγματα τέτοιων εφαρμογών και των ωφελειών που αυτές έχουν στον πρωτογενή τομέα

Αν δουν καλές πρακτικές, καλά παραδείγματα σε άλλες περιοχές (νομούς/χώρες) θα βοηθήσει στο να γίνουν πιο δεκτικοί σε αυτές τις τεχνολογίες και να θέλουν να τις υιοθετήσουν

Επαφές μέσω δικτύων/διαύλων επικοινωνίας με άλλους παραγωγούς/συνεταιρισμούς οι οποίοι τα έχουν υιοθετήσει και η μεταφορά εμπειριών από αυτούς θα βοηθήσει

Καλά παραδείγματα;

Έχει ακούσει περιπτώσεις για:

Αυτόματα συστήματα παραγωγής και τυποποίησης τα οποία ελέγχονται από πληροφοριακά συστήματα και βοηθούν αρκετά στην αύξηση της παραγωγικότητας

Μικρές καθετοποιημένες παραγωγές (πχ μικρά τυροκομεία)

Οφέλη:

Αύξηση παραγωγικότητας

Ευκολία στη πιστοποίηση προϊόντων

Καλύτερη προώθηση των προϊόντων στην αγορά λόγω καλύτερης ποιότητας

Βοήθεια στην ανάπτυξη δικτύου διανομής

Καλύτερες τιμές παραγόμενων προϊόντων

Ευκολότερη χρηματοδότηση/δανειοδότηση από τράπεζες οι οποίες βλέπουν θετικά την επένδυση στις σύγχρονες τεχνολογίες και τις εταιρείες που έχουν ήδη επενδύσει σε αυτές (μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ)

Εμπόδια:

Έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο σε απομακρυσμένες εγκαταστάσεις

Εμπόδια στην καθετοποίηση της παραγωγής λόγω έλλειψης υποδομών και λόγω δυσκολιών στην δανειοδότηση λόγω του ότι συνήθως αυτές οι μονάδες βρίσκονται σε απομακρυσμένες/απομονωμένες περιοχές

Άγνοια τέτοιων λύσεων

Έλλειψη τεχνογνωσίας χρήσης τέτοιων τεχνολογιών

Η αγραμματοσύνη, η έλλειψη γενικών γνώσεων (πχ ξένων γλωσσών) οι οποίες θα βοηθούσαν σε μία πιο εύκολη προσαρμογή και υιοθέτηση τέτοιων τεχνολογιών

Συμμετέχουν κυρίως νέοι, κάποιιοι μπορεί να μην ενημερώνονται εγκαίρως για κάποια εκπαιδευτικά προγράμματα που γίνονται, να είναι απομονωμένοι/απομακρυσμένοι ή να μην έχουν χρόνο

Υπάρχει διαφορά μεταξύ νέων και παλαιότερους. Οι νέοι είναι πιο μορφωμένοι, πιο ανοιχτοί σε νέα πράγματα, σε καινοτομία, στην υιοθέτηση της σύγχρονης τεχνολογίας, ενώ οι παλιοί πιο συντηρητικοί, βασίζονται περισσότερο στις υπάρχουσες γνώσεις τους και τις εμπειρίες τους και δεν τους αρέσουν οι αλλαγές.

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Άσκηση πίεσης συλλογικά για την επέκταση των υποδομών στην περιοχή από τις ιδιωτικές εταιρείες

Διενέργεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων εκτός από τους νέους αγρότες και σε παλαιότερους

Επένδυση στην κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες

Έμφαση στο αποτέλεσμα και όχι στην προσπάθεια, καθώς στο παρελθόν έχουν γίνει τα οποία πιθανόν δεν ήταν αποτελεσματικά είτε γιατί δεν ήταν σωστά στοχευμένα είτε γιατί έγιναν για να γίνουν χωρίς να ενδιαφέρει άμεσα το αποτέλεσμα

Χρήση Η/Υ και πληροφορικής σε συνεταιριστικές δομές:

Επικοινωνία μεταξύ μελών και συνεργατών μέσω διαδικτύου (email, forum, social media, groups) για ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας (κυρίως μεταξύ νέων που είναι πιο εξοικειωμένοι. Οι πιο ηλικιωμένοι δεν έχουν υπομονή και διάθεση να μάθουν και να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες)

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Την γνωρίζει. Είναι μία ομάδα νέων επιστημόνων και ανθρώπων με τεχνογνωσία σε πληροφορική και δίκτυα οι οποίοι έχουν χτίσει δίκτυα μεταξύ κοινοτήτων του Δήμου Ελασσόνας.

Ρόλος τους: Η παροχή δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Όραμα: Ανάπτυξη επαγγελματικών και κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής.

Στόχοι: Περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου σε νέες περιοχές, ανάπτυξη εθελοντισμού και επιχειρηματικότητας

Ρόλο στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών:

Ναι μπορεί αφού ασχολείται ήδη με πληροφορική και δίκτυα. Θα μπορούσε:

Να αξιοποιήσει αναπτυξιακά/ερευνητικά προγράμματα

Να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για αυτά τα θέματα

Να ενημερώσει τον κόσμο για αυτά τα θέματα

Να βοηθήσει τους επαγγελματίες της περιοχής στην υιοθέτηση τέτοιων τεχνολογιών/συστημάτων

3^η Κατηγορία - 2^η Επαφή

Κατηγορία: 3^η – Διατελέσας θέσεων ευθύνης και αγρότης

Ετών: 58

Επάγγελμα: Συνταξιούχος υπάλληλος και νυν γεωργός

Θέσεις ευθύνης: Πρώην δήμαρχος, πρώην δημοτικός σύμβουλος

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: Ασχολείται ερασιτεχνικά εδώ και 12 χρόνια

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Σχέση με τον πρωτογενή τομέα:

Διατέλεσε δήμαρχος για 2 θητείες καθώς και δημοτικός σύμβουλος και στα πλαίσια των καθηκόντων του είχε γνώση και διαχειρίστηκε θέματα του πρωτογενή τομέα

Ασχολείται και ο ίδιος με αγροτική καλλιέργεια

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Αγάπη για τη φύση

Ενασχόληση με ένα άλλο αντικείμενο από αυτό που ασχολούταν έως τότε

Θαυμασμός της ποιότητας των προϊόντων της περιοχής μας

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Υψηλό κόστος παραγωγής

Προβλήματα με την προώθηση και πώληση των προϊόντων καθώς δεν είναι ανταγωνιστικά λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής και χαμηλών τιμών ζήτησης το οποίο δημιουργεί πρόβλημα βιωσιμότητας των αγροτών της περιοχής

Απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις, ιδιαίτερα σε νέες καλλιέργειες, οι οποίες έχουν μεγάλο κύκλο απόσβεσης

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Δεν θεωρεί απαραίτητη την εκπαίδευση σε τριτοβάθμιο επίπεδο των αγροτών για την δραστηριοποίηση με τον κλάδο

Απαιτείται αφοσίωση ενασχόλησης με το αντικείμενο, επιμονή και έντονη προσπάθεια για την ενασχόληση με το επάγγελμα

Μέσω του διαδικτύου και μέσω διαφόρων φορέων παρέχεται πλέον όλη η τελείως απαραίτητη πληροφόρηση για την ενασχόληση με το επάγγελμα

Αν κάποιος θέλει να ασχοληθεί με την τυποποίηση των προϊόντων ή την προώθησή τους τότε απαιτούνται περαιτέρω γνώσεις, είτε μέσω σπουδών είτε μέσω σεμιναρίων

Διάδοση χρήσης Η/Υ, Ιντερνετ κτλ:

Χρησιμοποιούν για:

Κυρίως για ενημέρωση/πληροφόρηση

Στην παραγωγική διαδικασία τα χρησιμοποιούν ελάχιστα

Η πληροφόρηση θα πρέπει να είναι πιο εξειδικευμένη, καθοδηγητική και απλή/κατανοητή. Η πληροφορική και το διαδίκτυο μπορεί πλέον βοηθήσει σε αυτό καθώς και με διενέργεια online σεμιναρίων. Η υπάρχουσες σελίδες στο διαδίκτυο προσφέρουν κυρίως πληροφόρηση/ενημέρωση για χρήση φυτοφάρμακων και αντιμετώπιση ασθενειών για τη κτηνοτροφία.

Οφέλη:

Μεταφορά τεχνογνωσίας από άλλους επαγγελματίες άλλων περιοχών

Σύγκριση στοιχείων παραγωγής ανά προϊόν σε σχέση με άλλες περιοχές και με το σύνολο της αγοράς ώστε να επιλέγονται πιο ορθά οι καλλιέργειες και οι παραγόμενες ποσότητες

Δυνατότητα παρακολούθησης ποιοτικών χαρακτηριστικών των γεωργικών προϊόντων σε πραγματικό χρόνο με χρήση σύγχρονων συστημάτων και αισθητήρων

Δυνατότητα παρακολούθησης καιρικών συνθηκών της περιοχής

Δυνατότητα παρακολούθησης εδαφολογικών συνθηκών/χρήσης λιπασμάτων

Βελτιστοποίηση της χρήσης νερού

Εξοικονόμηση πόρων από τη βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας

Εμπόδια:

Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο (πχ το δίκτυο του Sarantaroro.gr ήταν να έναυσμα για να ξεκινήσουν οι αγρότες της περιοχής να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για την εργασία τους)

Μορφωτικό επίπεδο και η μη γνώση χρήσης αυτών των τεχνολογιών (κυρίως στις μεγαλύτερες ηλικίες).

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Διοργάνωση σεμιναρίων εκμάθησης χρήσης Η/Υ και ίντερνετ καθώς και εξειδίκευσης με τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής. Οι περισσότεροι θα παρακολουθούσαν σεμινάρια, οι ηλικιωμένοι κυρίως αν ήταν δωρεάν ενώ οι πιο νέοι ακόμη και αν ήταν επί πληρωμή.

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Συμμετέχει στον συνεταιρισμό ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού. Θεωρεί ότι οι συνεταιρισμοί ως δομές είναι προς όφελος των αγροτών αρκεί να λειτουργούν σωστά. Υπάρχουν κακές εμπειρίες από τη

λειτουργία των συνεταιρισμών οι οποίοι λειτουργούσαν έως και μέχρι πριν από 2 χρόνια στην περιοχή μας, οι οποίοι και ευθύνονται για την κατάντια του κλάδου στην περιοχή. Για την κακή λειτουργία των συνεταιρισμών ευθύνεται:

Η κακή νοοτροπία των αγροτών μελών των συνεταιρισμών οι οποίοι δεν συμμετείχαν ενεργά στην λήψη των αποφάσεων και τις διαδικασίες του συνεταιρισμού

Η συμμετοχή ανθρώπων στη διοίκηση οι οποίοι δεν ήταν κοντά στην παραγωγή

Η κακή διαχείριση η οποία επιτρεπόταν από τον τρόπο που είχαν στηθεί οι συνεταιρισμοί

Το ότι δεν είχαν αναπτυξιακό χαρακτήρα οι συνεταιρισμοί και το ότι το μόνο που έκαναν ήταν απλά να διαχειρίζονται τα προϊόντα και τις παραγωγές της κάθε περιοχής χωρίς διάθεση καινοτομίας

Η επιλογή λάθος ανθρώπων σε διοικητικές θέσεις χωρίς αντικειμενικά κριτήρια προσόντων

Ο ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού είναι καλό παράδειγμα.

Πλήρης ενημέρωση μέσω μηνυμάτων και συμβουλευτική και υποστήριξη κατά τη παραγωγική διαδικασία.

Βάσεις δεδομένων προμηθευτών και πληροφορίες για καλλιέργειες.

Επιστημονική προσέγγιση και συμβουλευτική για την παραγωγική διαδικασία

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών:

Αμεσότητα πληροφόρησης με τα μέλη μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας (sms και email) για συμβουλευτική για την παραγωγική διαδικασία και για έκτακτες περιπτώσεις (καιρικών συνθηκών/ασθένειες)

Υποστήριξη στην εμπορική δραστηριότητα του οργανισμού, στην προώθηση των προϊόντων

Μειώνοντας τα κόστη μέσω της βελτιστοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, κάνοντάς τον πιο ανταγωνιστικό

Κάνοντας χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών για την ποιότητα του προϊόντος αυξάνεται και η εμπορική αξία των προϊόντων

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι γνωρίζει αρκετά πράγματα. Θεωρεί ότι η κίνηση που έγινε είναι από τις σημαντικότερες στην περιοχή μας.

Στόχοι:

Άμεσα επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων του δικτύου

Ανοίγονται οι ορίζοντες για πολλούς ανθρώπους, κυρίως τους νέους

Όραμα:

Ελεύθερη διακίνηση ιδεών χωρίς καμία σκοπιμότητα από κανέναν

Ελεύθερο δίκτυο για όλους

Συμβολή της ΑΜΚΕ στην υιοθέτηση λύσεων:

Θα μπορούσε σίγουρα να έχει ρόλο. Χρειάζεται ανθρώπους που είναι κοντά στη παραγωγή. Οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι γενικά είναι δύσπιστοι σε παρεμβάσεις τρίτων στη δουλειά τους. Εμπιστεύονται πιο εύκολα άτομα τα οποία έχουν άμεσα ρόλο στον κλάδο τους. Προσωπικά εμπιστεύεται τον οργανισμό Sarantaroro.gr από το έργο που έχει δείξει μέχρι σήμερα, αντιλαμβάνεται ότι κάποια πράγματα για να γίνουν απαιτείται μεγάλη προσπάθεια, αλλά θεωρεί ότι πλέον χρειάζονται συνεργασίες με τους ανθρώπους της παραγωγής για να γίνει το επόμενο βήμα.

Μπορεί τα οφέλη να μην φανούν αμέσως από τέτοιου είδους εφαρμογές και γι' αυτό το χτίσιμο της εμπιστοσύνης είναι σημαντικό. Χρειάζονται επίσης κάποια πιλοτικά έργα, τα οποία εφόσον ολοκληρωθούν με επιτυχία, θα δείξουν τα οφέλη για τον πρωτογενή τομέα και στη συνέχεια θα είναι πολύ πιο εύκολη η υιοθέτησή τους από τους υπόλοιπους επαγγελματίες της περιοχής.

3^η Κατηγορία - 3^η Επαφή

Κατηγορία: 3^η – Διατελέσας θέσεων ευθύνης και γεωργός

Ετών: 56

Επάγγελμα: Γεωργός και ιδιοκτήτης μαγαζιού

Θέσεις ευθύνης: Πρώην κοινοτάρχη, πρώην δήμαρχος και πρώην πρόεδρος συνεταιρισμού

Πόσα χρόνια είναι στο επάγγελμα: Από τότε που ήταν παιδί

Μορφωτικό επίπεδο: Απόφοιτος Λυκείου

Σχέση με τον πρωτογενή τομέα:

Γεωργός από την αρχή της καριέρας του

Διετέλεσε δήμαρχος σε αγροκτηνοτροφικό Δήμο

Κίνητρα για να ασχοληθεί με τον κλάδο:

Βιοποριστικοί λόγοι

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Δυσκολία στην επιλογή κατάλληλων καλλιεργειών ώστε να είναι βιώσιμοι και ανταγωνιστικοί.

Δοκιμάζουν διάφορα κατά καιρούς χωρίς όμως να έχουν προηγηθεί κάποιες μελέτες

Η διάθεση προϊόντων σε χαμηλές τιμές

Καθυστέρηση πληρωμής από εμπόρους, ενώ έχουν πέσει και θύματα απάτης από κάποιες αφερέγγυους χονδρεμπόρους

Οι αγρότες δυσκολεύονται να δημιουργήσουν και να λειτουργήσουν συνεταιριστικές δομές με επιτυχημένο τρόπο

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Αν ο αγρότης έχει εκπαίδευση τριτοβάθμιου επιπέδου θεωρεί ότι θα τον βοηθήσει πάρα πολύ. Καταρχήν σκέφτεται διαφορετικά, κατανοεί καλύτερα κάποια πράγματα και έχει άλλη κουλτούρα πιο φιλική σε νέες ιδέες και με διάθεση συνεργατικότητας.

Με ποιες καλλιέργειες θα πρέπει να ασχοληθεί στην περιοχή μας

Τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να καλλιεργήσει

Ενημέρωση για χρηματοδοτήσεις/προγράμματα

Γνώσεις προώθησης προϊόντων

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ κτλ:

Ενημέρωση μέσω διαδικτύου για θέματα της δουλειάς του

Νέα προϊόντα

Τήρηση αρχείων της δουλειάς

Παρακολούθησε σεμινάριο από τον Δήμο. Θα τον ενδιέφερε να παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο στο μέλλον που θα τον βοηθούσε στη δουλειά του.

Οφέλη:

Ενημέρωση για θέματα του κλάδου μέσω διαδικτύου

Βελτιστοποίηση παραγωγής με τη χρήση σύγχρονων συστημάτων, όπως πχ αυτόματο πότισμα στο χωράφι

Αύξηση παραγωγικότητας

Εύρεση πληροφοριών για αντιμετώπιση προβλημάτων

Εμπόδια:

Άγνοια χρήσης της τεχνολογίας

Έλλειψη χρόνου

Απόσταση από τα αστικά κέντρα που προσφέρουν ευκαιρίες εκπαίδευσης

Η έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Η ύπαρξη του κοινοτικού δικτύου Sarantaroro.gr πρόσφερε εξοικείωση του κόσμου με τις νέες τεχνολογίες

Διενέργεια μαθημάτων/σεμιναρίων

Η ύπαρξη θέλησης για επίλυση προβλημάτων από κοινού

Εμπειρίες από συνεταιρισμούς:

Συμφωνεί απόλυτα ότι οι συνεταιριστικές δομές είναι προς όφελος των αγροτών. Υπήρξαν προσπάθειες με τη δημιουργία συνεταιρισμών κατά το παρελθόν οι οποίοι όμως δεν λειτούργησαν σωστά και δημιούργησαν κακό προηγούμενο.

Τελευταία δημιουργούνται ομάδες παραγωγών. Πλέον στο χώρο έχουν μπει νέοι άνθρωποι με μόρφωση. Στο εξωτερικό το συνεταιριστικό κίνημα είναι πιο ανεπτυγμένο σε σχέση με τη χώρα μας

Για ποιον λόγο δεν λειτούργησαν με επιτυχία:

Κακή διαχείριση, κακός προγραμματισμός

Μεγάλα ανοίγματα και μεγάλες προσδοκίες

Αδυναμία προώθησης των προϊόντων με επιτυχημένο τρόπο

Δεν υπάρχει συνεταιριστική κουλτούρα στη χώρα μας

Δεν στηρίχτηκε ο συνεταιρισμός από τους εταίρους. Δεν ήθελαν να πληρώνουν την συμμετοχή τους και προωθούσαν παράλληλα την παραγωγή τους μόνοι τους σε τρίτους

Δεν υπήρχαν διαδικασίες δέσμευσης της συμμετοχής των εταίρων

Χρήση Η/Υ και πληροφορικής σε συνεταιριστικές δομές:

Χρήση κυρίως για ενημέρωση με τα μέλη τους και με τρίτους μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας

Τήρηση αρχείων παραγωγής

Πώς μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει τη λειτουργία των συνεταιρισμών

Βοήθεια στην λειτουργία του, στην επαφή με τα μέλη του και με τον έξω κόσμο

Online συνεδριάσεις για συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων από όλα τα μέλη

Προώθηση των προϊόντων μέσω διαδικτύου, ηλεκτρονικό εμπόριο

Διαφάνεια στη λειτουργία και στα οικονομικά του συνεταιρισμού

Θεωρεί την χρήση της τεχνολογίας άκρως απαραίτητη

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Δεν γνωρίζει πολλά για τον οργανισμό.

Ρόλος της:

Να δώσει την δυνατότητα στα χωριά της περιοχής μας να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο

Να αναδείξει τον πολιτισμό και την παράδοση της περιοχής

Να βοηθήσει στην ανάπτυξη της περιοχής

Θα μπορούσε να έχει ρόλο στην υιοθέτηση λύσεων από τον πρωτογενή τομέα.

Επαφή με τους αγρότες για την έρευνα σχετικά με τις ανάγκες τους και η αναζήτηση τεχνολογικών λύσεων σε αυτά τα προβλήματα

Το δίκτυο Sarantaporo.gr θεωρεί ότι βοήθησε πάρα πολύ στην υιοθέτηση της τεχνολογίας από τους ντόπιους. Μέχρι τότε θεωρούσαν ότι δεν την χρειαζόντουσαν. Πλέον το θεωρούν απαραίτητο.

Δίνει έμφαση στην προσωπική επαφή και στην επιμονή για να προχωρήσουν κάποια πράγματα. Υπάρχει δυσκολία στη πραγματοποίηση αλλαγών από τους ντόπιους και χρειάζεται υπομονή και επιμονή των ανθρώπων που αντιλαμβάνονται την αξία των νέων τεχνολογιών και των νέων ιδεών ώστε να προχωρήσουν τα πράγματα.

3^η Κατηγορία - 4^η Επαφή

Κατηγορία: 3^η – Διατελέσαντες θέσεων ευθύνης

Ετών: 35

Επάγγελμα: Φοιτητής μεταπτυχιακού

Θέσεις ευθύνης: Νυν πρόεδρος τοπικού συμβουλίου, πρώην πρόεδρος πολιτιστικού συλλόγου

Μορφωτικό επίπεδο: Φοιτητής μεταπτυχιακού

Σχέση με τον πρωτογενή τομέα:

Έχει εργαστεί στον αγροτικό κλάδο (καλλιέργεια καπνού)

Σχεδιάζει να φυτέψει δέντρα στο μέλλον

Προέρχεται από αγροτική οικογένεια

Πρόεδρος τοπικής κοινότητας Δολίχης (αγροκτηνοτροφικό χωριό)

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Ανάγκη σωστής ενημέρωσης για τον κλάδο

Βοήθεια σε κατευθύνσεις στη δουλειά του

Ευάλωτος σε καιρικές συνθήκες

Θύματα των εκάστοτε μεσαζόντων

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Γνώσεις πάνω στις καλλιέργειες που παράγει

Θεωρεί την εκπαίδευση και τις σπουδές στο αντικείμενο απαραίτητες

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Χρησιμοποιούν Η/Υ και διαδίκτυο κυρίως οι νέοι (κάτω από 40)

Για ενημέρωση για τον κλάδο τους

Η χρήση Η/Υ και διαδίκτυο μπορούν να τους βοηθήσουν στη δουλειά τους. Παρόλο αυτά θεωρεί ότι δεν είναι ιδιαίτερα δεκτικοί να μάθουν, ιδιαίτερα οι πιο μεγάλοι στην ηλικία, ειδικά αν δεν υπάρχει οικονομικό κίνητρο

Τι πρέπει να γίνει για να αλλάξει αυτό; Να γίνουν πιο ανοιχτοί και δεκτικοί στο να μάθουν και να υιοθετήσουν τις νέες τεχνολογίες;

Οικονομικά κίνητρα για να παρακινηθούν να εκπαιδευτούν

Να έρθουν σε επαφή με καλά παραδείγματα υιοθέτησης τέτοιων τεχνολογιών στον κλάδο, κυρίως οι νέοι

Οφέλη:

Καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση πάνω στη δουλειά τους

Βελτίωση παραγωγικότητας

Εμπόδια:

Η νοοτροπία των ανθρώπων οι οποίοι είναι αρνητικοί στις αλλαγές

Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Όποιος θέλει να βρει λύσεις, βρίσκει

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Με οικονομικά κίνητρα για να εκπαιδευτούν

Χρήση Η/Υ και πληροφορικής σε συνεταιριστικές δομές:

Επικοινωνία μεταξύ των μελών και με τρίτους μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας (αν και δεν υπάρχουν συνεταιρισμοί στην περιοχή. Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων)

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Ναι γνωρίζει.

Ρόλος:

Δικτύωση και επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων

Ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο

Στόχοι:

Να αποτελέσει ένα πρότυπο δικτύωσης με πραγματικά οφέλη, όπως ελεύθερη πρόσβαση, ενημέρωση, επικοινωνία, διασκέδαση, εκπαίδευση

Ρόλο στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών:

Ναι θα μπορούσε.

Πρωτοβουλίες ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε συνεργασία με ανθρώπους του πρωτογενή τομέα

Δημιουργία περιεχομένου που αφορούν τον κλάδο τους

Μεταφορά τεχνογνωσίας και καλές πρακτικές από άλλες περιοχές

Info kiosks σε χωριά με χρήσιμες πληροφορίες για τον αγροτικό τομέα

3^η Κατηγορία - 5^η Επαφή

Κατηγορία: 3^η – Διατελέσαντες θέσεων ευθύνης

Ετών: 65

Επάγγελμα: Πολιτικός επιστήμονας

Θέσεις ευθύνης: Τελείωσε την καριέρα του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υπεύθυνος για θέματα διεθνούς ανάπτυξης

Μορφωτικό επίπεδο: Μεταπτυχιακό στις πολιτικές επιστήμες

Σχέση με τον πρωτογενή τομέα:

Κατάγεται από αγροτική οικογένεια

Ασχολήθηκε με θέματα διεθνούς ανάπτυξης και ιδιαίτερα με αγροτική ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες χώρες

Έχει εκδώσει πρόσφατα ένα βιβλίο και αρθρογραφεί συχνά για θέματα ανάπτυξης και του πρωτογενή τομέα της περιοχής μας

Ανάγκες & προβλήματα του κλάδου:

Η ηλικιακή σύνθεση του αγροτικού τομέα ο οποίος αποτελείται περισσότερο από ηλικιωμένους, ενώ οι νέοι πιο δύσκολα μπαίνουν στο επάγγελμα και λιγότεροι σε αριθμό

Οι ελάχιστες δυνατότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού, δεν υπάρχουν αρκετές τεχνικές επαγγελματικές σχολές για τον πρωτογενή τομέα στην Ελλάδα. Κατά το παρελθόν, δεκαετίες 60-70 υπήρχαν αρκετά καλές σχολές

Απουσία εθνικής και περιφερειακής πολιτικής για τον πρωτογενή τομέα

Η αστυφιλία και η μετάλλαξη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια σε οικονομία υπηρεσιών ώθησε στην υποβάθμιση του επαγγέλματος του αγρότη και του κτηνοτρόφου και της επαρχίας γενικά στην αντίληψη των ανθρώπων

Κατανόηση του χώρου και των προβλημάτων της επένδυσης από τους ανθρώπους που προτίθενται να επενδύσουν και να ασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ θα πρέπει να αγαπούν το επάγγελμα

Έλλειψη ρευστότητας και εύρεσης χρηματικών πόρων

Το σύστημα των επιδοτήσεων είναι πολύ γραφειοκρατικό και οι δημόσιες υπηρεσίες που υποστηρίζουν τον κλάδο είναι διοικητικό κατακερματισμένες, με πολυνομία και διάχυση αρμοδιοτήτων. Ο αγρότης δεν έχει έναν συνομιλητή (φορέα) ο οποίος θα συντονίζει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες.

Οι γεωπόνοι και κτηνίατροι έχουν καταντήσει διακινητές εγγράφων προγραμμάτων του υπουργείου αντί να είναι στο πεδίο και να υποστηρίζουν συμβουλευτικά την παραγωγή.

Πληροφορίες, γνώσεις, τεχνογνωσία:

Συμβουλευτική από ειδικούς (γεωπόνους και κτηνιάτρους) καθώς και με τους πολλούς που έχουν πολύ σημαντική εμπειρία

Ο συνδυασμός γνώσεων και εμπειρίας είναι απαραίτητος

Γνώσεις τοπικών χαρακτηριστικών της περιοχής, τοπικές φυλές ζώων, τοπική βλάστηση, γνώση βοσκοτόπων

Χρήση Η/Υ, Ιντερνετ:

Οι πιο νέοι (μέχρι 35 χρονών) έχουν καλή σχέση με τις σύγχρονες τεχνολογίες σε επίπεδο ενημέρωσης και πληροφόρησης, ενώ για χρήση αυτών των τεχνολογιών για πρόγνωση και έγκαιρη προειδοποίηση δεν νομίζει ότι είμαστε σε καλό επίπεδο υιοθέτησης. Χρειάζεται εκπαίδευση και κατάρτιση σε αυτό.

Οι πιο ηλικιωμένοι δυσκολεύονται να υιοθετήσουν τέτοιες τεχνολογίες

Τι πρέπει να γίνει για να αλλάξει αυτό; Να γίνουν πιο ανοιχτοί και δεκτικοί στο να μάθουν και να υιοθετήσουν τις νέες τεχνολογίες;

Νέα προγράμματα συμβουλευτικής και κατάρτισης της χρήσης των νέων τεχνολογιών από τους νέους αγρότες

Να υιοθετήσει το δημόσιο την ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την υποστήριξη του πρωτογενή τομέα μέσω των επιδοτήσεων και των αναπτυξιακών προγραμμάτων

Οφέλη:

Οικονομικό κέρδος από την αύξηση της παραγωγικότητας

Κέρδος σε εξοικονόμηση χρόνου

Έγκαιρη ενημέρωση

Διάφορες πρακτικές εφαρμογές στην παραγωγική διαδικασία

Ενημέρωση για νέα προγράμματα και επενδυτικές ευκαιρίες από διάφορες διαφορετικές πηγές και εγκαίρως

Θεωρεί την επένδυση στις σύγχρονες τεχνολογίες ως το απαραίτητο πλέον εργαλείο για την ανάπτυξη και την έξοδο από την κρίση

Εμπόδια:

Η μη γνώση και κατάρτιση σε σύγχρονες τεχνολογίες, Η/Υ και ίντερνετ (ιδιαίτερα για τους μεγαλύτερους > 45) – ψηφιακό χάσμα

Το κράτος δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τις ηλεκτρονικές δηλώσεις για διάφορες γραφειοκρατικές διαδικασίες με δηλώσεις από τους αγρότες

Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή χαμηλές ταχύτητες πρόσβασης

Αντιμετώπιση εμποδίων:

Προγράμματα κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες

Βοήθεια από άλλα νεότερα μέλη της οικογενείας τα οποία έχουν περισσότερες γνώσεις και κατάρτιση

Δημιουργία τοπικών ιδιωτικών γραφείων υποστήριξης για ηλεκτρονικές δηλώσεις και θέματα egovernment (όπως πχ με τους λογιστές)

Σε περιοχές όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος επένδυσης από τις εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, θα πρέπει οι δήμοι και οι περιφέρειες να καλύπτουν αυτά τα κενά

Χρήση Η/Υ και πληροφορικής σε συνεταιριστικές δομές:

Υπάρχουν αρκετά site συνεταιρισμών τα οποία σε συνδυασμό με κλαδικό τύπο και site συμβούλων διαθέτουν πλούτο πληροφοριών.

Έγκαιρες προειδοποιήσεις

Αναγνώριση διαφόρων δυσκολιών ανά κλάδων και καλλιέργεια

Ταχύτητα στην ενημέρωση και πληροφόρηση (πρόγνωση)

Μεταφορά τεχνογνωσίας από άλλους επαγγελματίες άλλων περιοχών της Ελλάδος και του εξωτερικού

Ενημέρωση των μελών τους με email

Διαφάνεια στη λειτουργία του συνεταιρισμού

Συμμετοχή στην λήψη των αποφάσεων

Η συνεταιρισμός του Βελβεντού είναι πολύ καλό παράδειγμα.

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Γνωρίζει για την προσπάθεια του Sarantaporo.gr από την ενημέρωση που έχει δει στο διαδίκτυο και την θεωρεί πολύ σημαντική και πρωτοποριακή. Αλλά αμφιβάλει αν αυτό το μοντέλο μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί σε άλλες περιοχές.

Έχουν ένα συνεχές ενδιαφέρον για τα θέματα της νέας τεχνολογίας και της αύξηση της δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο στην περιοχή μας, το οποίο σε τοπικό επίπεδο είναι πάρα πολύ σημαντικό και ενθαρρυντικό.

Βοηθούν τον κόσμο να υιοθετήσει την χρήση των νέων τεχνολογιών, κάτι το οποίο έχει πολύ σημαντικό αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία.

Μαθαίνει ότι συμμετέχει και σε ευρωπαϊκά έργα και αυτό τον χαροποιεί ιδιαίτερα μιας και έχει εμπειρία λόγω της προηγούμενης δουλειάς του και το γεγονός ότι μία τοπική πρωτοβουλία φτάνει σε τέτοιο επίπεδο είναι πολύ σημαντικό.

Ρόλο στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών:

Ναι θα μπορούσε. Εάν συνδεθεί με τους τοπικούς φορείς και τις τοπικές επαγγελματικές ενώσεις και βρεθούν τρόποι συνεργασίας μεταξύ τους σίγουρα θα μπορούσε να έχει ρόλο, τουλάχιστον με ενημερωτικό ρόλο σε πρώτη φάση, τον οποίο θεωρεί πολύ σημαντικό, και εν συνεχεία αυτό μπορεί να έχει εξέλιξη και σε άλλους ρόλους πιο ενεργούς για την υιοθέτηση τέτοιων λύσεων στην παραγωγή.